ΒΙΒΛΙΟΘΙΚΙ ΚΛΑΣΙΚΟΝ

Α. Π. ΤΖΕΧΟΒ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ
1936

ΒΙΒΛΙΟΘΙΚΙ ΚΛΑΣΙΚΟΝ

Α. Π. ΤΖΕΧΟΒ

ΔΙΙΓΙΜΑΤΑ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ
1936

Α. Π. ΤΖΕΧΟΒ

ΔΙΙΓΙΜΑΤΑ

Μετάφρασι Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
1936—ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ—1936

Ιπέφθινος σιντάχτις: Α. ΑΡΙΧ

Διορθοτίς: Ν. ΓΙΑΓΥΠ

Ι ζογραφίες τυ Θ. ΓΙΑΛΙ

А. П. ЧЕХОВ

РАССКАЗЫ

Перевод Г. КОСТОПРАВА

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
МАРИУПОЛЬ—1936

Отв. редактор А. Арых
Тех. редактор Н. Ягуп
Иллюстрации художника
Ф. ЯЛИ

ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΤΥ ΡΟΤΣΣΙΛΤ

Το μπαζάρ ίτυνε μικύτσκο, αχ το χορίο μπιτέρ, κε έζνανε πέσο το πολά γιυρόντ, τίνα πυθένισσκαν ατόσο αρέα, ότι τζαχ ανανκάσσκνισε. Στο μπολνίτσα κε στο τυρμύ-πα ταμπύτια αρατέφκανταν άλιαχ λίγα. Κοντά να λέις, τα δλίες ίταν πυσύρκα. 'Εντιριμ ο Γιάκοβ Ιβανόβ θα ίτυν ταμπυτζίς στο γυβερνιακό μπαζάρ, πρεπ να θα ίχε άρταχ απλογνύ-τ' σπιτ κε θα τον ίλεγαν Γιακοβ Ματβέεβιτζ, μα εδό όλι-πα ίλεγαν-τον μόνο Γιάκοβ κε παρασίμιαζάν-τον—Μπρόνζα. Ζίνισσκεν αφτός γαρίπκα, γιαν τον κανίνα χοριάτο πες το ένα μικρό παλέο σπιτ, όπυ ίτυν μόνο ένα μπυλμέ κε πες αφτό το μπυλμέ βρισσκάτενταν αφτός, Μάρθα, τ' συμπά, το διπλό κριβάτ, τα ίτμα ταμπύτια, το βαρστάτ κε όλο-τ' το συρπατζλίχ.

Ο Γιάκοβ ὲφταιν ταμπύτια καλά, μπέκκα. Για τυς χοριάτες κε αγύρς αφτός έφταιν ταμπύτια πας δαφτύ-τ' το μπόι κε καμίαπα δεν κσεχάσεν, πος να λέις αχ τ' αφτόνα πσιλός κε αμπλατιάνς άνθροπος άλο δεν βρισσκάτεντον πες το μπαζάρ κε πες το τυρμύ-πα, ταχάτ άρταχ δαφτό-τ' ίτυνε εβδομίντα χρονύ. 'Οταν χριάσσκεντον να έφταιν ταμπύτια για τυς μεγαλιόνς κε για τις γινέκες, αφτός πέρισσκεν μέρκα κε για αφτό ίχε σιδερίτκο αρσσίν. Μπαλαδί ταμπυτίτζα αφτός ὲφταιν δίχος ισστάχ κε δίχος μέρκα κε κάθε φορά, όταν πέρισσκεν αχ, ίλειν:

— Αν λέις τ' ασλί-τ, δεν αγαπὺ να κάνυ πσιλύτσκα δλίες.

Απ'τα ταμπύτια μπασσχά λίγο τιάρ έδυιν-τον κε το λάλιμο πας το βιολὶ. Στα ντυκύνια, πυ ίτανε στο μπαζάρ, το πολὰ λάλνεν εβρέικο ορκέστρ, πυ το γιυρυχλάιβε λυτίλστζικος Μοισέι Ιλίτζ Σσάχκες, τίνα πέρισσκε τα μισά τα καπίκια, πυ τα χαζάνεβαν. Απ'αφτό, ότι ο Γιάκοβ καλά λάλνεν πας το βιολί, το πολά ρύσικα τραγόδια,— ο Σσάχκες μία-μία χύλζεν-τον να λαλί πες το ορκέστρ κε πλυγάρζεν-τον από 50 καπίκια τ' μέρα, δίχος πάριμο στο ισάπ τα καπὶκια, πυ τον χάριζαν μισαφίρ. 'Οταν ο Μπρόνζας

κάθεντον ανάμεσα στυς μυζικάντυς, πρόσοπο-τ' κοτίνζεν κε ίδρονεν, ίτυνε ζέστις, μίρζεν σκορδέας ος να στέκεντον ανάσα-ς', το βιολί βγάλισσκε κισκίνκο νταύσς, σιμά στο σάχκο το φτι μαχαρυμένα λάλνιν το κοντραμπάς,, σιμά στο τζυλάχκο-τ' το φτι — έκλειν το φλέιτα, πας το πύιο λάλνιν κοκινάρις αρίχς εβρέος, πυ ίσσε πας τον πρόσοπό-τ' ένα διχτ κοκινύτσκα κε ζζανκαρύτσκα νταμαρίτζα. Το παρασίμ-τ' ίτυνε ένα με το παρασίμ τυ ναμλίδκυ πλύσσυ Ρότσσιλτ. Αφτός καταραμένος εβρέος ίβρισσκε τζαρά λον το σσένκο το τραγόδ-πα να το λάλνιν παραπονιτά. Δίχος κανά-λυγάς σοστό μαανά ο Γιάκοβ όσο δάινεν πολά χυλιάσσκεντον κε περιφρονύσε τυς εβρέυς, κε στα όλα πολά πας τον Ρότσσιλτ: αφτός πσσίρανεν ιβρισσκεν-τον μαανάιδα, μισχιλάιβέν-τον, ίλειν-τον άστζιμα λόγια κε μία λίγο πέμνιν να τον κυπάνζιν. Ατότες ο Ρότσσιλτ πονίθεν ντράνσιν πάνο-τ' αν το μέγα τ' χυλί κε ίπεν:

— 'Εντιριμ αν δεν σας σάεβα στο καλό-σας το λάλιμο, στα γοργά θα πέτανιτ αχ το γιαλί όκσο!

Κε σ'αφτά τα λόγια στέρας—έκλαπσιν. Αχ ατίτκο-τ' το πόρεμο τον Μπρόνζα χύλζαν-τον να λαλί στο ορκέστρ αρέα, μόνο όταν ίχαν μέγα χιζμάτ, όταν δεν ίρκεντον κανίς απ'τυς εβρέυς.

Ο Γιάκοβ καμία-πα δεν ίτυν πας το καλό-τ', πος να λέις πάντα-πα τράβανιν μεγάλα ζαράρια. Ας λέγυμ μπάριμ, τιριτιάτκα κε στα γιυρτζανά τα μέρες ίτυν κρίμα να έφταις δυλιά, δεφτέρα—ίνε βαχτσίζκο μέρα κε άιτς-λυγάς κάθε χρόνο σορέφκανταν κανά 200 μέρες, πότε ίθελις, δεν ίθελις να κάθνισε με σταβρυμένα χέρια. Μα αφτό ίτυνε μέγα ζαράρ! Κανίς πες το μπαζάρ αν έφταιν ντυκύν δίχος μύζικα, γιά ο Σσάχκες δεν λάλνιν τον Γιάκοβ, αφτό-πα ίτυνε μέγα ζαράρ.

Ο πολιτσέισκι νατζιράτελς ίτυνε διό χρόνια ζαμπύνς κε όσο δάινιν, πυσυρλάιβεν κε ο Γιάκοβ ανταγιάνεφτα φίλαιν, πότε να πυθέν, μα ο νατζιράτελς δάιν στο γυβερνιακό μπαζάρ να γιατρέφκετ κε εκί πιάκεν κε πέθανεν. Νά ένα κι' άλο ζαράρ, στα όλα λίγο κανά δέκα κυμυσσύς, πος να λέις το ταμπύτ να ίτυν ακριβό, αν το γλαζέτ. Τα νυνίζματα πας τα ζαράρια δεν αφίνισσκάν-τον ζαχλά το πολά νίχτα: αφτός βάλισσκε γιανασσά-τ' πας το στρος το βιολί κε όταν λυγάς-λυγάς τζαρπύχκα νυνίζματα μπένισσκαν πες το κεφάλ-τ, αφτός τίεβιν τα χόρδες, το βιολί αιδόνανιν κε καρδία-τ' λαφρίσσκιντον.

Στις 6 τυ Μάι πέρσι Μάρθα χαμπαριστάν ζαμπυλνάισς. Μα-

νάκα βαρέα πέρισσκε ανάσα, πίνισσκε πολά νερό κε ταντλ'χχιντον, μα πάλι τον πιρνό απλόγυ-τς ίπσεν τ' συμπά κε δάιν στο νερόπα. Μα πας το βραδμέρ έπεσιν. Ο Γιάκοβ όλο τ'μέρα-πα λάλνιν πας το βιολί, στέρας άρταχ τεκμίλ αντα σκυτίνσεν, πίρε το τετράδιο, πες το πύιο κάθε μέρα ἐγραφτιν τα ζαράρια-τ' κε, όταν δεν ίσσεν άλο δυλιὰ, πσσίρσεν να μετρά τιχαντάρ ζαράρια τράβσιν πες ένα χρόνο. Κζέιν αχ τα σσιλια ρύβλια πολά. Αφτό άιτς έβγαλιν τ' χυλί-τ', ότι αφτός ντόκεν τα στζότες πας τον πάτο κε ντυμπυρλάισεν αν τα μπυδάρια-τ'. Στέρας πάλι πίρεν τα στζότες, πάλι χτίπανεν πάνο κε βαρέα, χασιβετλίδκα αναστέναζιν. Το πρόσοπο-τ' ιτυνε κόκινο κε σσλυμένο αχ τον ίδρο. Αφτός νύνιζεν, ότι αν θα βάλισσκε αφτά τα χαμένα σσίλια ρύβλια στο μπανκ, πες ένα χρόνο θα συρέφκανταν προτσέντια στα όλα λίγο—κανά σαράντα ρύβλια. Βγένι, ότι αφτά τα σαράντα ρὺβλια-πα εν ζαράρ. Κοντά να λὲις, πύ κι'αν κλοθς, παντὺ-πα μόνο ζαράρια κε άλο τίπος-πα.

— Γιάκοβ!—χύλκσεν Μάρθα αφίλαχτα —Γο να πυθένο.

Αφτός έκλυσιν ντράνσιν πας τ' γινέκα-τ'. Πρόσοπο-τς κοκίνσεν απ'το ζεστ κε ίτυνε ένα-λυγάς φοσερό κε χαρύμενο. Μπρόνζας, πυ ίτυνε μαθιμένος να τιν ντρανά πάντα—παλαχανιάρα, φοβεντιάρσα κε βαχτσίζα, ατόρα σσασσμαχλάισεν. Μίαζεν πας αφτό, ότι αφτί θαρίς-κε στ' ασλί-τ' πυθένισσκε κε σσέριντον, ότι, στο στερνό, αγίριστα αφίν κε παὲν αφτό το σπίτι, τα ταμπύτια, τον Γιάκοβ.. Αφτί ντράνανιν πας το ταβάν κε σάλεβε τα σσίλια-τς' κε το γιαπί-τς ίτυνε τίτκο χαρύμενο, θαρίς-κε αφτί ίδε το ατζζέλ-τς, πυ ίρθε να τιν χυτχαραέβ κε τόρα λαχίρτεβε ντάμα.

'Αρταχ καλά ντόκιν φος, πες το γιαλί φένεντον τίλογα κέιτιντον υρανός. Ο Γιάκοβ ντράνανιν πας τ' γινὲκα-τ' κε ντόκιν στο νύ-τ', ότι ς' όλο-τιν το ζίσμο αφτός, φένετε, καμία-πα δεν τιν λαλάσσιπσιν, δεν τιν χίεπσιν, καμία-πα δεν ντόκιν στο νὺ-τ να τιν αγοράζ κανά πλατοκίτς γιά να τιν φερ αχ το ντυκύν κανά ροστικό, μα μόνο χὺλζεν πὰνο-τς, ίβρισσκιν-τιν μαανά για τα ζαράρια, χυλτάιβεν χαρσσύ-τς αν τα γυρθὲις. Αλίθια, αφτός καμία-πα δεν τιν έκρυιν, μα πιχτά φοβέρζιν-τιν κε αφτί κάθε φορά πιμένισσκε πας τον τόπο-τς αχ το φόβο. Νε, αφτός δεν τιν αφίνισσκεν να πιν τζάι, πος να λὲις δίχος αφτό-πα πολά καπίκια πολά χαρτζέφκυνε κε αφτί πίνεσσκεν μόνο βραστὸ νερό. Κε τόρα αφτός το ὲμαθιν, γιατί πρόσοπό-τς ίτυνε ατίτκο ατζαίπκο κε χαρύμενο κε

απ' αφτό έςφιχςεν καρδία-τ'.

'Οταν κςεμὲρεπςιν τεκμίλ, αφτός πίρεν αχ τον χυμςςύ-τ' άλογο κε δάιν τιν Μάρθα ςτι μπολνίτςα. Εκί ζαμπύν ιταν λιγ' κε ἰρτεν ραςτ να φιλάγυν λίγο κερό, κανά τρία όρες, Τύτι φορά, τίλογα με το χαρά έμαθίν-το ο Γιὰκοϐ, ντράνανιν τυς ζαμπύνς φερςςάλς Μακςίμ Νικόλαεϐιτζ, πυ ςτο μπαζάρ ίχε τίτκο ναμ, ότι τάχατ πολά πιν ραχί κε κυπανίχκετ, μα κςὲρι απ' τον γιατρό πολά.

— Καλιμέρα-ςας!—ίπε ο Γιάκοϐ, όταν έμπαςε πες το πριόμναγια π' μανάκα.—Να μιν πονιςςκὰςετς, ότι ανανκάζυμ-ςας. Μακςίμ Νικολάεϐιτζ, αν δαφτύ-μας τ' ανάντια. Νά τίλογα ντρανάτ, ζαμπυλνάιςε το «αγάπι-μυ». Ι φιλενάδα τυ ζίςιμυ, τίλογα λέχκετ, ςχοριςέτε τα λόγια-μ...

Φέρςςαλς ςύφροςε τα φρίδα-τ', ςιπάιςεν τα γένια-τ' κε πςςίρςε να ντρανά ς' μανάκα. Αφτί κὰθεντον πας το ταμπυρέτκα χαμπύρςα κε αρίχςα, με το κοφτερό το μιτί κε με ανιχτό ςτόμα μίαζεν ς' μαρέα πλι, πυ ιρέϐ να πιν.

— Μμ-ντά...'Αιτς...—γάλια ίπεν φέρςςαλς κε αναςτέναχςεν. —Ινφλυέντςια, μπέλτιμ, γοριάτζκα. Ατόρα πες το μπαζάρ εν τιφ. Νύ, τί; Μανάκα έζιςε, δοκςαςία! Πόςα χρονύ εν;

— Δίχος το χρόνο εϐδομίντα, Μακςίμ Ν'κολάεϐιτζ.

— Νύ, τί; 'Εζιςε μανάκα τιχαντάρ χριάζεντον. Όλο-πα εςς χραρ..

— Αφτό, ελμπέτ, αλιθινά λόγια μυ ίπετ, Μακςίμ Νικολάεϐιτζ,—ίπε ο Γιάκοϐ κε χαμνογέλαςε από εϐγένια [1]),—να ζίτε ςτα καλά-ςας τα λόγια, μα δυςέτ-με υκύμ να το λέγυ, ότι το κάθε μυμύδ-πα θελ' να ζι.

— Τεκ ας θελ!—ίπε φέρςςαλς άιτς θαρίς-κε μανάκας το χιςμέτ ίτυνε πες δικά-τ' τα ςςέρα.—Νυ, άιτς, το καλό-μ', να ϐαλς πας το κεφάλι-τς κρίο κομπρές κε να τιν δύις ατύτα τα ποροςςόκια απ' δία τ' μέρα. Ατόρα—φινυμία, μπονζζύρ!

Απ' αφτό, τίλογα ντράνανιν φέρςςαλς πας τ' μανάκα, ο Γιακοϐ έμαθίν-το, ότι τα δλίες εν πυςύρκα κε ότι άρταχ κανάλυγάς ποροςςὸκια-πα τι θα κάμυν γιαρτίμ. Γι' αφτόνα ίντυνε ταμάμ φανερό, ότι ι Μάρθα να πυθέν άλιαχ τζάλκα: ςίμυρ γιά άϐρι. Αφτός γάλια τυρταλάιςεν τον φέρςςαλ ςτο ανκό, έκαμίν-τον ματ

---

1) ϐέζζλιϐοςτ.

κε πυςςπύρκςιν πας το φτί-τ:

— Μπάνκις έπρεπε να τιν βάλιςςκετ, Μακςίμ Νικολάεβιτζ...

— Δε φτιρύ, δε φτιρύ, το καλό-μ! Παρ τ' μανάκα-ς κε πρατ' στο καλό. Φινυμία!

— Καμέτ τίτκο καλοςίν,—παρακάλνιν ο Γιάκοβ.—Απλόγυςας-πα το κςέρετε, ότι, έντιριμ, ας λὲγυμ, κιλία-τς να πόννιν γιά τ' απέςο-τς τίπος, νυ ατότες ποροςςόκια γιά κάπλιες, μα μπαρόχ αφτί πίρεν κρίο. 'Ανθροπος άντα περ κρὶο τζαχ ςίφτε χριάζετε το έμα-τ' να ςιχτέβς, Μακςίμ Νικολάεβιτζ. Μα φέρςςαλς ὰρταχ λάλςιν τον κενύργιο ζαμπύν κε πέςο ίρτεν ὲνα γινέκα με το πεδί-τς.

— Πρατ, πρατ!—ςινεφιάςιν φέρςςαλς.—Σον-το χρύις ντυβαντάχια!

— Αν εν βαλέτ-τιν πιάβκες! 'Οςυπ τα ζύμ-πα δε ςας ζμονύμ!..

Φέρςςαλς κζέιν χυλί-τ'. Αφτός χύλκςιν:

— Πολά εςς'ς νι' άλο να λέις! Αρκδία!

Ο Γιάκοβ-πα κζέιν χυλί-τ κε πρόςοπο-τ κοκίνςεν, μα αφτός δεν ίπε τίπος-πα κε πίρεν τ' Μάρθα πκάτο ς' ανκό-τς κε έβγαλίν-τιν απ' πέςο. Μόνο όταν κάθανταν πας μπρίτζκα, αφτός χυλτζάρκα κε αν το μιςχίλ ντράνςεν πας το μπολνίτςα κε ίπεν:

— Κάθςαν-ςας εδό, αρτίςτι! τον πλύςςυ αντ' ένα λόγο να τον βάλιςςκεν μπάνκες, μα στον γαρίπ κε μόνο ένα πιάβκα-πα χὶεπςιν. Μαρτζατὰςςα!

'Οταν γίρςανε ςπιτ κε έμπανε πέςο, ι Μάρθα κανά δέκα μινύτια ίτυνε πας το μπυδάρ, στέκεντον ςιμά στο ςυμπά. Αφτί θάρνιν, ότι αν θα πεφτ, ο Γιάκοβ πάλι να λέι πας τα ζαράρια κε να τιν βριςςκ μαανά, ότι αφτί όλο κυνταλέφκιτ κε τι θελ να καμ δλία. Ο Γιάκοβ ντράνανιν πάνο-τς με απάθια κε νύνιζεν, ότι άβρι εν τ' άι-Γιάνι, τιν αλ—τυ ὰι-Νικόλα, στέρας—τιριτίς, στέρας—δεφτέρκ, βαχτςίζκο μέρα. Τέςερα μὲρες δε θα έχις τζαρά να δυλέβς, μα βαριςέ πες κανά απ' αφτά τα μέρες ι Μάρθα να πυθέν: βγένι, ότι το ταμπύτ χριάζετ να το τιμάζι ςίμυρ. Αφτός πίρε το ςιδερί αρςςίν, δάιν ςιμά στι μανάκα κε μέτριςεν το μπόι-τς: Στέρας αφτί έπεςεν, αφτός έβαλεν το σταβρό-τ' κε πςςίρςεν να καμ ταμπύτ.

'Οταν μπιτράιςεν το δλία-τ', Μπρόνζας φόρςεν ματί-τ' τα γιαλία κε έγραπςεν πες το τετράδιό-τ':

«Τιν Μάρθα Ιβανὸβα ταμπύτ—2 ρύβλια 40 καπίκια». Ἴστερα αναστέναχσιν. Μανάκα όλο τον κερό έπεφτε τίντζκα με σφαλιμένα τα μάτια. Μα το βραδί, άντα σκοτίνσεν, αφτί χύλκσεν τον γέρο.

— Γιάκοβ έχις-το στο νύ-ς;—ρότσιν-τον αφτί κε χαρύμενα ντράνσιν πάνο-τ'.—Ἔχις-το στο νύ-ς, πενίντα χρόνια πίσο θεός δόκιν-μας ένα μπαλαδίτσα αν τα σαριάρκα τα μαλίτζα; Μις ατότες όλο κάθνι-μας πας ποταμί τ' γιαγά κε τραγόδαναμ... πκάτο στο κατέα..— Κε αν το παραπονιτό χαμογέλαμο, αφτί ίπε:—πέθανε το κυρτσίτς-μας.

Ο Γιάκοβ νύνσεν πολά, μα κανά-λυγάς-πα δεν ντόκαν στο νὺ-τ' νε το μπαλαδίτσα, νε το κατέα.

— Αφτό φάνιν στα μάτια-ς!—ίπε αφτός.

Ἴρτεν παπάς, έκαμιν παράκλες κε δόκεν-τιν μεταλαβί. Στέρας ι Μάρθα πσςίρσε κατ πυσσπύρσεν κε σιμά στ' μέρα σχορέφτιν.

Τα χυμσσάβες έλυσαν, φόριασάν-τιν κε έβαλάν-τιν πες το ταμπύτ. Για να μιν δύι τον διάκυ αρτίχκα καπίκια, ο Γιάκοβ απλὸγυτ διάβαζεν πσαλτίρ. Στο μυρμὸρ-πα τίπος-πα δεν πλυγάρσεν, πος να λὲις στόροζζ, πυ ίτυνε στα μυρμόρια ίτυνε κυμπάρυ-τ. Τὲσερ νυμὰτ δάιναν ος τα μυρμόρια το ταμπύτ, όχι για τα καπίκια, μα ς' Γιάκοβ το χαντίρ. Πίσο στο ταμπύτ δάιναν μανάκες, γριβὸι,—κόζμυς, τίνα ίρκανταν χαρσσὺ, βάλισσκαν το σταβρό-τιν. Κε ο Γιάκοβ σσέρεντον, ότι όλο πὰι άιτς ίσα, όμορφα κε μυφτ κε κανίς-πα δεν μπορί να βρισσκ μααvά. Ὅταν πρυστζίνσεν στερνό φορά στιν Μάρθα, αφτός τίεπσιν με το σσερ-τ' το ταμπύτ κε ίπεν: «Καλό δυλία!»

Μα όταν αφτός γίριζεν αχ τα μυρμόρια, πάνο-τ' ντόκιν μέγα χυρλανιμό. Αφτός δεν ίσσεν τα καλά-τ': βαρέα πέρισσκεν ανάσα, ίσσεν πιράδα, τα μπυδάριά-τ' λίγαναν, όλο ίρεβιν να πίνεσσκεν νερό. Αχ όλα αφτά μπασσχά πες το φτιάλ-τ' χλόσσκανταν λυγάς-λυγάς νυνίζματα. Πάλι ντόκιν στο νύ-τ', ότι στο όλο-τ' το ζίσμο αφτός καμὶα-πα δε χίεπσιν τ' Μάρθα, δεν τιν λαλάσσεπσιν. Πενὶντα δίο χρόνια, πυ τα έζισαν δί-τιν πες ένα σπιτ, τραβίχχανταν μακρέα-μακρέα, μα ένα-λυγάς κζέιν άιτς, ότι όλο ατύτο τον κερό αφτός καμία-πα δεν νύνσεν γι' αφτίνα, δεν τιν πέρισσκε στο ισάπ, θαρίς αφτί ίτυνε κανά σσκιλί γιά κάτα. Μα, μπαρόχ, αφτί κάθε μέρα ίφτισσκε συμπά, μαγέριβίν-τον φαγί, δάινεν στο

νερό, έκοφτεν κςίλα, έπεφτιν ντάμα-τ πας ένα κρεβατ κε όταν αφτός μεθιζμένος γίριζε απ'τα ντυκύνια, αφτί κάθε φορά ςιριύτςκα κρέμαζιν το διολί-τ' χαρςςύ ς' γυνέα κε βάλιςςκέν-τον να κεμάτ. 'Ολα αφτά έφταιν-τα τίντζκα, με φόβο κε χαςιβέτ...

Χαρςςύ στον Γιάκοβ, χαμνογέλανιν κε ςτα μακρά έδυίν-τον καλμερία ο Ρότςςιλτ.

— Α γο χαντρέβυ-ςας, γάκα!—ίπε αφτός.—Πέλςαν-ςας πυλαςίς ο Μοιςέι Ιλίτζ κε ςμαρλάιςέν-ςας αμάν να παένιτ ς' αφτόνα.

Ο Γιάκοβ δεν ίςςεν τίτκο ιςςτάχ. Αφτὸς ίρεβιν να έκλιιν.

— Γιαγαλάι!—ίπεν αφτός κε κύτεβιν το πάιμο-τ'.

— Μα ζερ άιτς εςς τζαρὰ!—χαςιβετλάιςιν ο Ρότςςιλτ, πυ έτραμεν βρέθιν στον Γιάκοβ έμπρο.—Μοιςέι Ιλίτζς μπορί να πονιςςκάτε! Αφτός ςμαρλάιςεν αμάν!

Τον Γιάκοβ φάνιντον άλιαχ αναγυλιάρκο, ότι εβρέος μαχάνζιν, ςαλέβ τα ματόφλα-τ' κε το πρόςοπό-τ' εν γιυμάτο κόκινα ςπρέκλες. Τάραζεν καρδία-τ' όταν ντράνανιν πας το χλιυρό-τ' το ςιυρτύκ με τα μάβρα αμπάλια κε πας τιν όλι-τ' φτενί φιγύρα.

— Γιατί χύςςκες ςιμά-μ', ςκόρδυ;—χύλικςεν Γιάκοβ.—Να μι θελιάχκες!

Εβρέος κζέιν χυλί-τ' κε αφτός-πα χύλκςεν:

— Νυ, εςίς, ντρανιςέτε, λίγο γάλια, αν τ' εν ατόρα ςίρνυςας πάνο ς' γυνέα!

— Χαθ' απ' έμπρο στα μάτια-μ'!—άγρα ςίκοςεν το νταύςςτ' Γιάκοβ κε χυλτάιςεν πάνο-τ' αν τα γυρθέις.—Δε βρίςςκις ζίςιμο αχ δικό-ςας το γένος!

Ρότςςιλτ λίγο πέμνιν να κζεν πςςὶ-τ' αχ' το φόβο. Αφτός κάτςιν κάτο κε πςςίρςεν ςάλεπςιν τα ςςέριά-τ' πάνο ςτο τιφάλ-τ' θαρίς κε χαντράιβεν χυράιμυ αχ τα γυρθέις, ίςτερα ράντςιν-ςικὸθιν κε ἐτραμιν όςο ίςςεν. Οταν έτριςςιν, αφτός ράντανιν, ςίρνιςςκεν στα μαρέις τα ςςέρια-τ' κε φένεντον, τίλογα λίγανιν κε τρόμαζιν ράςςα-τ' φτινό κε μακρί. Τα πεδίτζα χάραν, ότ' ίδραν ινκλιντζέ, έτραμαν πίςο-τ' κε χύλιζαν: «Τζυφύτος, τζυφύτος!» 'Ελακςαν κε έτραμαν πίςο-τ' τα ςςκιλία. Ις φοναςτικά χαχανίςτιν, ςτέρας ςςύρκςεν, τα ςςκιλία έλακςαν κι' άλο δινατά κε ιςςταχλίδκα... Στέρας, βαριςέ, κανά ςςκιλί έδακεν τον Ρότςςιλτ, πος να λέις γρικίθεν κιςκίνκο, παραπονιτό νταύςς.

Ο Γιάκοβ πράτικςεν ς' μπαζαρί τ' ν άκρα, ςτερ δάιν, πυ

τον δάιναν τα μπυδάρια-τ' λον το ςράτα κε τα πεδίτζα χύλζαν πίςο-τ': «Μπρόνζας έρκετ! Μπρόνζας έρκετ!» Νὰ το ποτάμ-πα. Εδό τςιδλάιδαν κε πέταναν τα τζακτζακίνες, χύλζαν τα παπία. 'Ιλιος έτζιν δινατά κε ποταμί το νερό γιάλζεν ὰιτς, ότι τζαγ. πόνναν τα μάτια-ς να ντράνανις πάνο. Ο Γιάκοб δάιν πας το στρατίτςα λον τ' γιαγά κε ὶδεν, τίλογα αχ το κυπάλνια κζέιν ένα πασςὺρκο γινέκα με τα κόκινα τα μάγλα. «Ντρα, μία, πασςύρα» —νύνςεν αφτός γι' αφτίνα. Λίγο αδλάχ αχ το κυπάλνια τα πεδίτςα πιάνιςςκαν πας το κρέας χαςχάτζα. Οταν ὶδαν-τον πςςίρςαν χύλκςαν χυλτζάρκα: «Μπρὸνζα!» Νά το πλατί γιυρόντκο κατέα-πα με το μέγα τιρπί πες τυ κυρμὶ-τ' κε πάνο κυρυνί φυλέις.. Κε χαμπαριστάν έμπρο ς' Γιάκοб τα μάτια, χάλις ζοντανό, φάνιν το μπαλαδίτςα με τα ςαρύτςκα τα μαλίτζα κε το κατέα, πυ το άνκεδε Μάρθα. Νε, ατύτο αφτό-πα εν, αφτό το κατὲα—χλυρό, τίντζκο, χαςιδετλίδκο.,. Τίλογα γέραςιν το κυρμένο!

Αφτός κάτςιν πκάτο στο κατέα κε πςςίρςε να νυνίζ για το περαζμένο. Απέρα, εκί, πύ τόρα εν τυγάι, ατὸτες στέκεντον μέγα ὸρυς κε εκί, πας αφτό το τζυπλάχκο τζαπ, πυ φένετε πας το ςιρτ, ατότες ίτυνε γιυρόντκο-γιυρόντκο όρος, όπυ όςεδαν μόνο πέφκα. Πες το πυτάμ δάιναν βάρκες. Μα πόρα όλο-πα εν ὶςο κε τίντζκο κε απέρα στέκετε μόνο ένα δεντρύτςκο, γιάςςκυ κε μποιλίδκο, χάλις κυραςέα, κε πες το ποτάμ γιαλτέδυνε μόνο παπία κε ςςνάρια κε δεν μιάζ ίτζ-πα, ότι εδό καμὶα δάιναν βάρκες. Θαρίς κε 'χτο εμπριζνό νκυρέ, τα ςςνάρια-πα ικςίλεπςαν. Ο Γιάκοδ ςφάλςεν τα μάτια τ' κε στο νύνιζμά-τ' ένα χαρςςύ στο άλο πέταναν μεγάλα κυπάιδα κίτκα ςςνὰρια.

Αφτός θαδμάςςκιντον, τίλογα λυγὰς ίντυνε άιτς, ότι ςτα στερνά ςαράντα γιά πενίντα χρόνια αφτός καμὶα-πα δεν ίτυνε εδό, ςιμά στο ποτάμ, γιά, μπέλτιμ, ίτυν-πα, μα δεν ντράνςιν χαρςςύ. Μπαρὸχ, το ποτάμ ὶτυνε ςοστό, τ' ίτυν κανά μικύτςκυ. 'Ιςςεν τζαρά να πιάνιςςκες πςάρια πέςο, τα πςάρια να τα πύλνες τυς τκαντζίδς, τζινόδνικυς για τον μπυφέτζικ στο στάντςια κε τα χαζανεμένα καπίκια να τα δάλιςςκις στο μπανκ. 'Ιςςεν τζαρά να λάλνις πας το διολί κε αντ' αφτό να χαζάνεδις καπίκια. 'Ιςςεν τζαρά να ντινκάιδες να μπαριςςτράιδες τις βάρκες,—αφτό εν πολά καλίτερο παρά να κάμις ταμπύτια. Στο στερνό, ίςςεν τζαρά να φάιζες ςςνάρια, να τα ςφάγνιςςκες ςςυμκά κε να τα πύλνις στι Μόςχα. Μόνο τα φτερὰ-τιν θα έκςςαζαν κάθε χρόνο κανά δέκα

ρύβλια! Μα αφτός χατζιράιςεν-τα, τίπος-πα δεν έκαμιν απ' αφτά. Τίλογα ζαράρια! Βάι, τίλογα ζαράρια! Γιά όλα αφτά ς' έναν τοπ αν τα έφταιν—εμ πςάρια αν πιάνιςςκεν, εμ πας το βιολί αν λάλνιν, εμ βάρκες αν μπαριςςτράιβεν κε εμ ςςνάρια αν έφςαγνιν,—τίλογο μέγα καπιτάλ θα χαζάνεβιν! Μα τίπος-πα αφτό δεν ίτυνε ςτον ίπνο-τ'-πα, το ζίςιμο πέραςιν φαιντας̆ίζκα, δίχος ιςςτάχ, πέραςιν κυτυρύ. 'Εμπρος αν ντρανάς, άρταχ τίπος-πα δεν πέμνιν, αν τρανάς απίςο-ς, εκί δεν φένετε τίπος-πα αχ τα ζαράρια μπαςςχά κε ατίτκα μεγάλα, ότι τζαχ πατά-ςε τρομάρα. Γιατί άνθροπος δεν μπορί να ζι έτςι κε, να μιν έχι χαςέματα κε ζαράρια; Ροτιςςκάτε, γιατί έκοπςαν το ένα κε το άλο όρος; Γιατί κυτυρύ χάνετ το μπαζαρί τόπο; Γιατί κόζμυς κάνυν πάντα-πα αφτό, πυ δεν γιαραςςεβ μπυδίνα-πα; Γιατί ο Γιάκοβ όλο-τ' το ζίςιμο έβριζεν χύλζεν, κυπανίχκεντον, αγλάτονιν τ' γινέκα-τ' κε, ροτιςςκάτε, τί χιζμάτ ίτυνε ακόμα τί εν να φοβερίζ κε να βριζ τον εβρέο; Γιατί κόζμυς γενικά πατζαρίζυν τ'έναν τ'άλο να ζυν; Μπαρόχ, απ' αφτό νίςςκυνε μεγάλα ζαράρια, τίλογα μεγάλα ζαράρια! Αν δε θα ίτυν χυλί κε ζιλία, κόζμυς θα ίχαν όλ-πα μέγα φαιντά.

Το βραδί κε νίχτα φέναντcαν ςτα μάτια-τ' το μπαλαδίτςα, το κατέα, πςάρια, ςφαγμένα ςςνάρια κε ι Μάρθα, τίνα μιάζεν ς' μαρέα πλι, πυ ιρέβ να πιν νερό, το παλαχανιάρκο παραπυνιτό πρόςοπο τυ Ρότςςιλτ κε λυγάς-λυγάς μυντζύρια χυλτάιβαν χαρςςύ-τ αχ τα όλα μαρέις κε άνκεβαν τα ζαράρια. Αφτός έκλοθιν έπεφτιν αχ το ένα μαρέα πας το άλο κε κανά πέντε φορέις ςικύτιντον να λάλνιν πας το βιολί.

Τον πιρνό αφτός ζόρλεν ςικόθιν πάνο κε δάιν ςτο μπολνίτςα. Πάλι ο Μακςίμ Νικολάεβιτζ ίπεν-τον να βαλ πας κύτρα-τ' κρίο κομπρές, δόκεν-τον ποροςςόκια κε απ' αφτό, τίλογα ντράνανιν πάνο-τ' κε απ' τυ φέρςςαλ το νταύςς, ο Γιάκοβ έμαθιν-το, ότι το δυλία εν πυςύρκο κε ότι άρταχ κανα-λυγάς ποροςςόκια δε θα κάμυν φαιντά. 'Οταν δάινιν ςτέρας ςτο ςπίτι-τ' αφτός νύνζεν, ότι απ' το πόθαμο να εν μόνο φαιντά: δε χριάςςκες νε να τρόις, νε να πινς, νε να πλυγαρίζις ποντατ, νε να αγλατόνς τον κόζμυ, κε όπος άνθροπος πεφτ πες το μυρμόρ όχι μόνο ένα χρόνο, μα εκατοντάδες κε χιλιάδες χρόνια,—έντιριμ αν θα το μετράς, φαιντά θα εν μέγα. Αχ το ζίςιμο άνθροπος τραβά μόνο ζαράρ, απ' το πόθαμο εςς φαιντά. Αφτό το νύνιζμα, ελμπέτ, εν ςοςτό, μα πάλι εν πικρό κε χαςιβετλίδκο: γιατί ςτο ντυνιά εν καματιμένο άιτς,

ότι το ζίςιμο, πυ δόχκετε στον άνθροπο μόνο μία, περνά δίχος φαιντά;

Αφτός δεν το ίςςεν μέγα χαςιδέτ, οτ' θα πυθέν, μα όταν ίδεν στο ςπίτι-τ' το διολί, καρδία-τ' ςφίχτεν δινατά απ' τιν πίκρα. Το διολί δεν εςς τζαρά να το πέρις αντάμα-ς' κε τόρα αφτό θα πιμένι ορφανό κε θα παθέν τίτκο χιςμέτ, τίλογο έπαθε το όρος. Όλα-πα, πυ ίτανε ς' ατύτο το ντυνιά χάνανταν κε να χάνυντε-πα! Ο Γιάκοδ κζέιν απ' πέςο κε κάτςιν πας τα μπαςαμάχια με το διολί, πυ το έςφιγνεν χαρςςύ ς' καρδία-τ'. Αφτός νύνιζεν για το χαμένο-τ' ζίςιμο, πυ ίτυνε μόνο ζαράρια κε λάλςιν. Αφτός πλόγυτ-πα δεν το ίκςεριν τί λάλνιν, μα το λάλιμο-τ' ίτανε παραπονιτό κε χαςιδετλίδκο κε τα δάκρις έρεκςαν λον τα μάγλα-τ'. Κε όςο δινατά κε βαθέα νύνιζεν αφτός, τόςο πιο παράπονιτά λάλνιν το διολί.

Χτίπςεν το ςιρτάρ κε πες τιν αδλόπορτα φάνεν ο Ρότςςιλτ. Ος το μιςό τ' ν' αδλί αφτός πέραςίν-το αφοδιτα, μα όταν ίδεν τον Γιάκοδ κυντοςτάθεν, ςορέφτιν χάλις ςκαντέςςιρο κε, δαριςέ, απ' το φόδο-τ' πςςίρςεν έδικςέν-τον με τα ςςέρια-τ' ατίτκα λογάς ςμάιδα, θαρίς ίθελιν να τον έδ.χνεν πας τα δάχλα-τ', τί όρα εν μπυςαττά.

— Έλα ςιμά, τίπος τ'εν!—μαλακά ίπεν-τον ο Γιάκοδ κε έκαμιν-τον ςμαδ να γιαναςςέδ.— Έλα ςιμά!

Ο Ρότςςιλτ ντράνςεν πάνο-τ' δίχος πιςτία κε αν το φόδο, πςςίρςεν να γιαναςςέδ κε ςτάθιν κανά χυλάτζ αδλάχ.

— Καμέτ καλοςίν, να μι με κρύιτ!--ίπεν αφτός κε λίγςεν τα γόνατά-τ'.—Μοιςέι Ιλίτζς πάλι πέλςαν-με. Να μι ςαχνέδς, λέγυνε, πρατ πάλι στον Γιάκοδ κε πέ-τυν, λέγυνε, ότι δίχος αφτόνα κανά λυγάς-πα τ' εςς τζαρά να περνά. Τιν τετράδ να εν ντυκύν... Νε-ε! Κίριος Σςαποδάλοδ πάντρεπςιν το κορίτςι-τ' στον καλό τον άντρα... Το ντυκύν να εν πλύςςκυ, υ-υ-υ!.. αρτράιςεν τα λόγια-τ' εδρέος κε τςίδοςιν τ' ένα-τ' το ματ.

— Δεν μπορύ...—ίπε ο Γιάκοδ κε πίρεν δαρέα ανάςα.— Ζαμπυλνάιςα, αδερφέ...

Κε πάλι πςςίρςεν λάλςιν κε τα δάκρις-τ' τςαράντςαν αχ τα μάτια-τ' πας το διολί. Ο Ρότςςιλτ, ςτάθιν τ' ενα μαρέα, ςτάδροςιν τα ςςέρια-τ' πας καρδία-τ' κε ιςλίδκα φυχράτιντον. Ο φόδος κε ο θαδμαζμός, πυ φανέρονιν το πρόςοπο-τ' ςιφτέ, μάνιμάνι χάθαν κε στο πρόςοπό-τ' φανερόθεν πίκρα κε χυρλανεμό.

Ο Ρότςςιλτ, ςτάθιν τ'ένα μαρέα, ςτάβροςιν τα ςςέρια-τ' πας καρδία-τ' κε ιςλίδκα φυκράτιντον. (ςελιδ. 16)

Αφτός σίκοσεν τα μάτια-τ' υρτανφόρ, ίφεριν τίτκο γιαπί, θαρίς σσέριντον κε πυνισσκάτιν-τον αν το μία κε ίπεν: «Βαχχχ!».. Τα δάκρις-τ' γάλια έρεκσαν λον τα μάγλα-τ' κε έστακσαν πας το χλυρό το σιυρτύκ.

Απ' αφτὸ στέρας ο Γιάκοβ όλο τ' μέρα-πα έπεφτιν κε βαθέα νύνζιν. Το βραδί ίρτεν παπάς, κσομολόισέν-τον κε όταν ρότσεν-τον, δεν εσς στο νύ-τ' κανά μέγα κρίμα, ο Γιάκοβ ζόρλεν σόρεπσιν τα νυνίζματά-τ', ντόκεν στο νύ-τ' Μάρθα, το βαχτσίζκο-τς γιαπί κε το πονιμένο νταύσς, πυ έβγαλε ο εβρὲος, όταν τον ἐδακιν το σσκιλί κε ίπεν γάλια-γάλια:

— Το βιολί-μυ δοσέτ-το τον Ρότσσιλτ.

— Καλό,—ίπεν παπάς.

Κε τόρα πες το μπαζάρ όλ-πα ροτύν: πύ κατέβασιν ο Ρότσσιλτ ατίτκο καλό βιολί; Αγόρασὶν-το, γιόχσαμ, έκλεπσίν-το, γιά, μπέλτιμ, άλο-λυγάς; Αφτός στα γυργά αφίκεν το λάλιμο πας το φλέιτα κε λαλί μόνο πας το βιολί. Απ'τα κόρδες-τ' αιδονύνε ατίτκα παραπονιτά νταύσσα, τίλογα στο εμπριζνό απ' το φλέιτα, μα όταν αφτός θέλι να λαλί αφτό το νυχό, πυ το λάλνιν ο Γιάκοβ, όταν κάθεντον πας τα μπασαμάχια, το βιολί λαλί κατ' ατίτκο πικρό κε χασιβετλίδκο, ότι ολ-πα, τίνα φυκρύνε, πσσιρύν κλέγνι κε αφτός-πα στο στερνό σικόν τα μάτια-τ' υρτανφόρ κε λέι: «Βαχχχ».

Τύτο το κενύργιο τραγὸδ ατόσο μπικένεπσάν-το πες το μπαζάρ, όστε τον Ρότσσιλτ χυλίζυγ-τον ένας πίσο στον άλονα τζινόβνικι κε τκαντζίδ κε ζορλέβυν-τον να το λαλί κανά δέκα φορέις.

1894

I ΚΛΕΦΤΕΣ

Ο φέλτςςερος Εργυνόβ, λαφρός άνθροπος, τίνα πέλςιν ναμπες όλο το υιέζτ, ότι εν άλιαχ μαχταντζάρς κε πιν πολά ραχί, ένα γιορτάτκο βραδί γίριζε ακςαπίςα απ'το μεςτέτζκο Ρέπινο, πυ δάιν να αγοράζ κάμποςα ςςέα για τι μπολνίτςα. Να μιν πιμέν αργός κε να γιρίζ λίγο γυργά ντεπ, ο γιατρός δόκιν-τον το λον καλό-τ' άλογο.

Σίφτε κερός ίτυνε τίντζκο, μα ςιμά στα οχτό όρες το βραδί πςςιρίθεν μέγα μπυράν κε όταν ος το ςπιτ πέμνιν μόνο κανά εφτά βέρςςα, φέλςςερος τεκμίλ χάςιν τ' ςτράτα.

Να γιυροχλàιβεν τ' άλογο αφτός δε μπαςςχάρεβε, πύ πάιτον τ' ςτράτα δεν το ίκςεριν κε δάινιν μάτια-ςκοτινά αντ, υςςάνεμο, ότι τ' άλογο μοναχό φέρ-τον μπυδìνα. Πέραςιν άιτς κανά διό όρες, τ' άλογο γανάχτιςεν, δαφτότ ρέγαςεν κε άρταχ φένιντον, ότι αφτός γιρίζ ακςαπίςα στο Ρέπινο. Μα ένα κερό ανάμεςα ς' ανεμί το βόιζμο γρικίθεν ςςκιλί το λάκςιμο, έμπρο-τ' φανερόθιν ένα θολό κόκινο ταγμά, λίγο-λίγο μπιλίνεπςε πςιλό γιρί κε μακρί φραχτί, πας το πύιο ίτανε κεντιμένα κοφτιρά καρφία, ςτέρας πίςο απ'το φραχτί πςιλά ςικόθιν ζαρυτό πιγαδί ζζυραβέλ. 'Ανεμος ντάγλεπςιν χάςιν έμπρο στα μάτια-τ' μπυρανί τυ ςκοτνία κε εκί, πυ ίτυνε το κόκινο ταγμά, ατόρα όςεπςιν μικρό πλακομένο ςπιτίτς, ςτζυπαζμένο πάνο αν το χαμίςς. Απ' τα τρία γιαλία, το ένα, πυ ίτυνε απ' πέςο μαρέα ςτζοπαζμèνο με το κατ' κόκινο, ίτανε φοςιραιμένο.

Τίλογο αβλί ίτυνε αφτό; Ο φέλτςερος ντόκιν στο νύ-τ', ότι ςτο ςàχκο μαρέα απ' τι ςτράτα κανά èκςι για εφτά βέρςςα απ'τι μπολνίτςα βριςςκάτεντον το χάνι *), πυ το ίςςεν ο Αντρέις Τζί-

---

*) ποςτογιàλι ντβορ.

ρικοβ. Ντόκιν στο νύ-τ' κε αφτό-πα, ότι ίςτερα απ'τον Τζίρικοβ, πυ τον ςκότοςαν ακόμα τί εν χυρτζίδ, πες το χάνι ζίνιςςκε μανάκα κε κόρι-τς Λιύμπκα, τίνα ίρκεντον κανά διο χρόνια πίςο στι μπολνίτςα να γιατρέφκετ. Το χάνι ίςςεν πυςύρκο ναμ κε να πιμένιςςκες πέςο αργός νίχτα κε ακόμα αν το κςένο τ' άλογό-πα ίτυνε κάποςο φοβερό. Μα άλα τζαράιδα δεν ίτανε. Ο φέλτςςερος χαρμαλάιςεν ίβρεν πες το σύμκα-τ' το ρεβόλβερο, ςοβαρά κόχςιν κε χτίπςεν αν το βιτςιλάβδο στο πιντζιρέ.

— 'Ει, τίς εν εκί;—χύλκςιν αφτός;—Καλί μανάκα,πέλ-μι πέςο ας χλένυμ!

'Ενα μάβρο ςςκιλί, πυ έλαζεν μαχαρυμένα, χάλις ντανταρόκα, τιλίχτεν πκάτο ς' αλογί τα μπυδάρια, ίςτερα ένα κι' άλο αςπρύτςκο, ίςτερα πάλι ένα μάβρο,—άιτς κανά δέκα ςςκιλία! Φέλτςςερος ἐβαλιν στο ματ λον το χοντρό, ύριακςιν κε όςο-ίςςεν δινατά τζυζάιςεν-το αν τ' βίτςα. 'Ενα μικρό κλυτζ αν τα πςιλά τα μπυδάρια ςίκοςιν ιςαπάνο το μακρυντό-τυ μιτί κε τζύνιακςιν, έβγαλιν φτινό κε κιςκίνκο νταύςς.

Κάποςο ζαμάν στέκεντον ο φέλτςςερος ςιμά στο γιαλί κε χτίπανε. Τί κι' αν ίτυν-πα, πίςο στο φραχτί, ςιμά στο ςπιτ πας τα δεντρά λάμπριςεν το μπυγάχ, κιτςιρλάιςεν το γιρί, κε φάνιν ντιλιγμένα πες τα φορεςίες ένα γινέκα, πυ ίχε πες το ςςέρι-τς φινέρ.

— Πέλ-μι, μανάκα, ας χλένυμ,—ίπε ο φέλτςςερος.—Δάινα στι μπολνίτςα κε κςεχάςα. 'Αγρο κερός, ο θεός να φιλάκςι! Σι να μι ςαχνέβς, εγό δεν ίμε κςένος, μανάκα.

— Δικά-μας κόζμυς όλ-πα ίνε στο ςπιτ, τυς κςένυς εμίς δεν τυς λάλςαμ,—χυλιαζμένα ίπεν ι γινέκα.—Κε γιατί χτίπανες κυτυρύ; Το γιρί ανιχτό εν.

Ο φέλτςςερος έκλυςιν στιν αβλί κε στάθιν ςιμά στο χαλτιρμά.

— Πε τον γιαλτζί-ςας, μανάκα, ας τυβαρέβ τ' άλογό-μ' ίπεν αφτός.

— Εγό δεν ίμε μανάκα!

Κε αςλί-πα, αφτί δεν ίτυνε μανάκα. 'Οταν έζβινε το φινέρ,—πρόςοπό-τς ένα τνα φοςερέφτιν, φέλτςςερος ίδεν τα μάβρα-τς τα φρίδια κε αγνόριςεν τ' Λιύμπκα.

— Τίλογο γιαλτζίδ μπορύν να ίνε τόρα;—ίπεν αφτί κε ντζζυνάιςε να πάι πέςο.—Καμπός μέθςαν κε έπεςαν κάτο, χαμ-

πός-πα τζαχ τον πιρνό αφίκαν κε δάβαν στο Ρέπινο. Γιορτίς εν, χςερς...

'Οταν δένιςςκεν πκάτο ςτο χαχρά τ' άλογό-τ', ο Εργυνόβς αγρίκσε χριμίταζμο, ίδεν πες τυ ςκυτνία ένα άλογο κι'άλο, πυ ίςςεν πας τ' ράςςα-τ' καζάτςκι ςέλα. Λιπόν, ςτο χάνι απ'τα ςυρμπατζάβες μπαςςχά ίτανε κανίς κι' άλος. Τίπος να μιν παθέν, ο φέλτςςερος πίρεν απάνο 'χτο ἀλογό-τ' τι ςέλα κε όταν δἀινιν πέςο πίρεν αντάμα-τ' εμ τα αγόραςιν τα ςςέα κε εμ τι ςέλα.

Πες το πρότο μπυλμέ, πυ έμπιν αφτός, ίτυνε ζεςτ, το μπυλμέ ίτυνε μέγα, μιντανλίδκο, κε μὶρζαν τα πόλια, πυ ακόμα τί εν ίτανε πλιμένα. Σιμὰ ςτο τραπέζ, πκὰτο ςτα ικόνες κάθεντον ις χαμελός, αριχτζάνς άνθροπος κανά 40 χρονό αν τα κοντά ςαριάρκα γένια κε ζζανκαρί πυκάμιςο. Αφτός ίτυνε ο Καλὰςςνικοβς, ναμμλίδς γιαραμάζς, πυ έκλεφτε άλογα. Τάτα-τ' κε νταγί-τ' ίχανε ςτο Μπογαλιόβκα τρακτίρ κε πύλνανε κλεπςιμένα άλογα, πυ ίρκεντον ραςτ. Στι μπολνίτςα αφτός-πα ίρκεντον πιχτά, μα όχι να γιατρέφκετ: αφτός λαχίρτεβιν με τον γιατρό για τα άλογά-τ',— ταπλός, δε νίςςκετ ο γιατρός χαίλς να πυλί κανά γιά, μπέλτιμ, ο κίριος γιατρός θελ να μεταλάζ το τζαλ το φυράδ πας το μπυλάν. Τόρα τα μαλία-τ' ίτανε μαλιαιμένα πομάντα, πας το φτί-τ' γιάλζιν ένα αςιμένιο κριντζί, όλο-τ' το γιαπί ίτανε γιορτζανό. Αφτός ςύφροςεν τα φρίδα-τ', κρέμαςιν τ' ακάτο-τ' το αςςίλ κε αζπύδαχτα ντράνανιν ςυράτια πες ένα μέγα μαρτςαλαιμένο χαρτί. Πας τον πὰτο ςιμά ςτο ςυμπά ιπλόθιν ένας άλος άνθροπος. Το πρόςοπό-τ', τ' αμπλάτια-τ κε το τόςς-τ' ίτανε ςτζυπαζμένα αντ' γυνίτςα,—βαριςέ, κιμάτιντον. Λόρια ςτα κενύργια-τ' τςανκια, πυ ίχανε πκάτο καρφυμένα γιαλιςτρά πεταλίτζα, μάβριζαν δίο κόλια, πυ ίτανε αχ το λιμένο το ςςον.

'Οταν φὲλτςςερος ὲμπιν πέςο, ο Καλάςςνικοβς καλμέρςιντον.

— Νε, κερός!...—ίπε ο Εργυνόβς κε έτριπςεν αν τα ςςέριατ' τα τζαλιντραιμένα-τ' τα γόνατα.—Πίςο ς' γιαχά-μ γιυμόθιν ςςον, ςςλόθα, ίνε-με χάλις λύντςα. Κε το ρεβόλβερό-μ'-πα φένιτμε...

Αφτός έβγαλιν το ρεβόλβερ-τ', ντράνςιν-το 'χτα όλα μαρέις κε πάλι έβαλίν-το πες το ςύμκα. Μα ο άνθροπος δεν ςίκοςεν το κεφάλ-τ'-πα να ντρανά πας το ρεβολβέρ κε ένα γιυρύχ γίριζε το χαρτί κε ντράνανιν ςυράτια.

— Νε-ε, κερός...Κσεχάσα πες το τζολ κε έντιριμ αν δ' γρίκανα, τίλογα έλαζαν τα σσκλία, πρεπ μπυδίνα να κακάτσον πες το τζολ. Νά θα να ίτυνε ιςτορία. Για πύ ίνε τα ςυρμπατζζάβες;

— Μανάκα εν στο Ρέπινο, α το κορίτς ετιμάζ-μας τίπος να φάγυμ..—απάντιςε ο Καλάςςνικοβς.

'Ενα τνα δεν ίλεγαν τίπος-πα. Ο φέλτςςερος τρόμαζιν, τςίνκροςιν, φίςανεν πας τα ςςέρια-τ', χαμπυριάσεν κε έδιχνεν τον δαφτό-τ' άιτς, ταπλός, άλιαχ ρέγαςιν κε καταχρεμίιν. Γρίκιςςκάτεντον, τίλογα τζύνιαναν πες ν' αβλί τα ςςκλία, πυ ος ατόρα-πα δεν αναπέχταν. 'Ιντυνε ένα-λυγάς. χαςιβετλίδκο.

— Εςί αχ πύθι ίςε, απ' το Μπογαλιόβκα;—με το ςοβαρό νταύςς ρότιςεν ο φέλτςςερος τον άνθροπο.

— Νε, απ'το Μπογαλιόβκα.

Ο φέλτςςερος δεν ίςςεν τίπος άλο να έφταιν κε πςςίρςιν να νονίζ για το Μπογαλιόβκα. Αφτό εν μέγα χορίο κε ιπλόθιν πες το βαθί ταραμά. 'Οταν πάις λον το μέγα τ' στράτα, άντα εν φοςερό νίχτα κε ντρανάς ςιφτὲ ιςακατφόρ, πες το σκυτινό ταραμά κε ίςτερα υρτανφόρ, πας τον υρανό,—φένετ-σε, ότι φένκος κρέμιτ πάνο στο ντζζινέμ κε ότι έςοις στιν ντυνιαδί τ' ν' άκρα. Ιςακατφόρ κατβὲν ατίτκο γιριτό, ζαρυτό κε στενό στράτα, όςτε άντα παένς στο Μπογαλιόβκα να ντρανάς κανίνα ζαμπύν γιά να αςςλὲβς τα μπαλάιδα, χριάζετε υζύν-υζὰχ να χυλίζις γιά να ςςυρίζις, αν τ' εν αν έρκιτ χαρςςύς κανά ταλικέ, άλο δε θα βρίςκετ τζαρὰ να δύι-τ τ' έναν τ' άλο στράτα. Χοριάτ απ' το Μπογαλιόβκα ίνε ναμλίδ, ότι έχυν καλά μπαχτζάιδα κε κλέφτυν άλογα. Μπαχτζάιδα, αλίθια ,έχυνε όμορφα: ανικςκά όλο το χορίο χολιμπά πες τα ςπρύτςκα φιςςνέας τα τζιτζάκια, καλτερί τα φίςςνες πυλιςςκύνε άλιαχ μυφτ, απ' τρία καπίκια το τςιμπέρκα. Δος τρία καπίκια κε πςςὶρα ςόρεπςι. Χοριάτ ὲχυνε όμορφα, παςςύρκα γινέκες. Αφτί αγαπύν καλά να φορένυν, καθαμπιρνά-πα τίπος-πα δεν κάμυν, όλο κάθυντε πκάτο στα γυνέις κε ντρανύν τ' έναν τ' άλο-τιν πας τα κεφάλια.

Γρικίθε, ότι ις έρκετε πέςο. Στο μπυλμέ έμπιν ι Λιύμπκα, κανά ίκος χρονό κυρίτς, ακςιπὸλτυς, με το κόκινο φιςτάν... Αφτί τζαλιςςλάιςεν τα μάτια-τς πας τον φέλτςςερ κε κανά διο φορέις χαχάλοςιν-δάιν αχ το ένα κυςςέ στο άλο. Αφτί χαχάλονιν πιχτά-πιχτὰ κε σίκυνιν πάνο μαρέα τον κόρφυ-τς: βαριςέ αφτί μπικένε-

διν να πράτανιν ακςιπόλτυς πας το πλιμένο το πολ' κε αςιλιτέν έδγαλιν τα μπαςςμάκια-τς.

Ο Καλάςςνικοβς κατ' χαμνογέλαςεν κε χύλκςεν-τιν ςιμά-τ'. Αφτί γιανάςςεπςιν ςτο τραπέζ κε αφτός έδικςέν-τιν πες το χαρτί τον αι-Λία, που φτίρνιζεν λον το υρανό με τα τρία άλογα. Διύμπκα γιαςτάνεπςιν πας το ςτολ. Πάνο χτ' αμπλάτι-τς γίλιακςεν το πλέχτρα-τς, μακρί ςαρί πλέχτρα, δεμένο πας ν' άκρα αν το κόκινο λέντα, που λίγο τ' έςοςιν ςτον πάτο. Αφτί-πα κατ' γέλαςιν.

— 'Ομορφο, θαδμάςιο ςυράτ!—ίπεν ο Καλάςςνικοβς.—Θαδμάςιο!—μία κι' άλο ίπε αφτός κε ςάλεπςιν τα ςςέρια-τ άιτς, θαρίς-κε ίρεδιν να πέριςςκιν απ' τον αι-Λία τα ντιλμπόδια.

Πες το τζύρτα ςςύριζεν άνεμος. Κατ' γίρνικςεν κε φτινά τςιδλάιςεν, θαρίς κε χοντρό ςςκιλί φύρτικςεν κανά κςςυλ.

— Νά, διαδόλ ίδραν τα χαρύιδα-τιν!—ίπεν ι Διύμπκα.

— Αφτό εν άνεμος! — μπιλτράιςεν-τιν ο Καλάςςνικοβς. Αφτός τι λάλςιν, ςίκοςιν τα μάτια-τ' χαρςςύ ςτον φέλτςςερ κε ροτιςέν-τον:—Τίλογα λέι-τ' εςίς, μαθιμέν κόζμος, Ιόςιπ Βαςίλιεδιτζ, ίνε διαδόλ, γιόχςαμ, δεν ίνε;

— Τίλογα να ςε το λέγο, αδερφέ;—απάντιςε ο φέλτςςερος κε λίγο ςάλεπςιν τ'ενα τ' το αμπλάτ.—Αν λαχαρτέδυμ άιτς, τίλογα λέι-μας ι επιςτίμι,*)—ελμπέτ, διαδόλ δεν ίνε, πος να λέις αφτό εν κυλυντύρ. Μα αν λαχαρτέδυμ ίςα-ίςα, άιτς, τίλογα λαχαρτέδυμ ατόρα ντάμκ-ς, κοντὰ να λέις ίνε διαδόλ ςτο ντυνιά. Εγό ςτο ζίςμο-μ' κάποςο ίδα. Οταν μπιτράιςα το μάθιμό-μ', διάδα ςτο ςλύζζπα, ίμυν δοένι φέλτςςερος ς'ένα ντραγύνςκι πολκ. Ελμπέτ, ίμυν ςτο ντυκύςς, ὲχο μεντάλ ένα κε ένα κι'άλο απ'το «Κράςνι Κρεςτ», ίςτερα όταν μπιτράιςαμ το ντυκύςς με τον τύρκο γίριςα ςτι Ροςία κε μπαρίςςεπςα ςτο ζέμςκι μπολνίτςα. Κε ταν το χιςμέτο-μ' έκαμιν το ζίςμο-μ ταρ-δαρ, εγό μπορύ να λέγο, ότι ίδα κε πέραςα ατόςο, τιχαντάρ άλος ςτον ίπνο-τ'-πα τ'ίδεν. 'Ιρτεν ραςτ κε διαδόλς-πα ίδα, ελμπέτ, τ'εν να λέις ίταν διαδόλ αν το ραδ κε αν τα κέρατα—αφτό το λέγνι εν όλο-πα ψέμα,—μα άιτς μπορίς να λέις, θαρίς-κε ίταν αλιθινί διαδόλ.

— Πύ;—ρότιςε ο Καλάςςνικοβς.

— Πολά τοπς. Δε χριάζετ μακρά να πάγυμ,—φέτος, χαρςςύ ς'νίχτα να μιν ανκέφκιτ τ'όνομά-τ' — ντόκα χαρςςύ-τ' εδό

---

*) ναύκα

λόρια, εςς τζαρά να λέις,—σιμά στ'αβλί. Δάινα εγό, έχο-το στο νυ-μ, στο Γόλιςςινο να αςςλάιβα τον κόζμο αχ τα βλυίς. Δάινα, τίλογα πάντα, αν το ντρόγα, βζεγμένο άλογο, ίχα ντάμα-μ' όλα τα χριαζόμενα πριτζαντάλια...Νε, κε απ'αφτό μπαςςχά σαάτ-πα ίχα πάνο-μ' κε τ'ένα-τ'άλο, υνύτζυμ παένο κε σαχνέβο, να μιν κανά-λυγάς τίπος παθένο. Λίγ-πα δεν ίνε τίνα χαραχλέβυν. 'Εςοςα εγό στο Φιδί ν'ταραμά, ας χάνιτ νέλαςς, πςςιρύ κατβένο ιςακατφόρ, μία κι'άλο, αφτό, έρκετ χαρςςύ-μ' ένας. Μάβρα μαλία, μάβρα μάτια κε όλο-τ' τον πρόςοπο-πα θαρίς κε μαλιαιμένο μυντςιλέις...Γιαναςςέβ σιμά στ' άλογο, πιάν το τζυλάχκο το ντιλμπόβ κε χλιζ:—Στα! Ντράνςιν πας τ' άλογό-μ, ίςτερα ντράνςιν χαρςςύ-μ, πέτακςιν το ντιλμπόβ κε δίχος άτχο λόγο ροτά: «Πύ παένς;» Απλόγυ-τ γιρνίζ χαρςςύ-μ, τα μάτιατ' τςιλίδα βγάλνι, αχ τ' χυλί...—Νά, πότε ντόκα πας το διάβολο!—νυνίζο. «Παένο, λέγο, να αςςλαέβο τον κόζμο! Ζερ, δλία-ς' εν; Τότες αφτός λέι-με: «'Αιτς αν εν, λέι, αςςλάι μένα-πα!» Γίρςεν το μανίτζ-τ' κε χυζ το τζυπλάχκο-τ' το ςςερ τζαχ πκαχ το μιτί-μ'. Ελμπέτ, εγό δε στάθα να λαχαρτέβο ντάμα-τ', πιάκα αςςλάιςα-τον να γλιτόνο ντεπ...Απ'αφτό στέρας, ντρανύ πας το λαντςέτ, αφτό όλο-πα ζζάνκυςιν...

'Αγυρος, τίνα έπεφτιν σιμά στο συμπά πςςίρςεν σαλέφτιν, πέτακςιν απ' πάνο-τ' το γυνίτςα κε θαβμαζμένος φέλτςςερος αγνόρςεν αφτόνα τον άνθροπο, τίνα ντόκιν χαρςςύ-τ' ένα κερό στο Φιδί ταραμά. Τα μαλία-τ', τα γένια-τ' κε τα μάτια-τ' ίταν μάβρα, γιαν το μυντςιλέα, τον πρόςοπό-τ μαβριάρκο κε πας το σάχκο-τ το μάγλο μπιλίνιβιν ένα μάβρο μπενκ σον τ' ένα πιτίτςα. Αφτός μιςχιλίδκα ντράνςιν πας τον φέλτςςερο κε ίπεν:

— Στο τζυλάχκο το ντιλμπόβ το πιάκα τ' άλογο— αλίθια εν, άιτς ίτυνε, μα στο αςςλάιμο κε μόνο...πςέματα ίπες, αδερφέ. Λαχαρτί-πα για το αςςλάιμο δεν ίχαμε αντάμα-ς.

Ο φέλτςςερος ςςάςςιπςεν.

— Ζερ εγό για τι σένα λέγο,—ίπεν-τον αφτός.—Να πέφτις εκί,—πέςι!

Μαβριάρς καμία-πα δεν ίτυνε στο μπολνίτςα κε φέλτςςερος δεν το ίκςερε τίς εν αφτός κε αχ πύθι κε τόρα, όταν ντράνςεν πάνο-τ',—νύνςεν, ότι, βαριςέ εν κανίς τςίνκανος. 'Αγυρος σικόθεν, πεταβρίχτεν, γαλτζέα χαζμίχτεν, γιανάςςεπςιν στι Λιύμπκα κε στον Καλάςςνικοβ, κάτςεν σιμά-τιν κε πςςίρςεν να ντρανά πές το

χαρτί. Το ιπνάρκο-τ' το πρόσοπο ένα τνα φανέροσε κριφό χαρά κε ζιλία.

— Νά, Μέρικ,—ίπεν-τον Λιώμπκα,—ίδρε, φέρι-μ ατίτκα άλογα, ας παένο αντάμα στον υρανό.

— Κρίμα τίνα έχυν—στον υρανό τι πελίγνε-τς...ίπε ο Καλάσςνικοβς,—εχὶ ίνε μόνο αφτί, τίνα δεν ίχαν κρίματα, άγιι.

Απ'αφτό ίστερα Διώμπκα έβαλιν τραπέζ: ίφεριν ένα χοντρό χαπέα σάλα, τρυσςία ανκύρια, ένα κςιλίτκο πινάκ, γιομάτο κρέας, πυ ίτυνε κομένο πςιλὺτςκα χαπέτςις, ίστερα έςτικςιν έμπρο-τιν ένα ταβὰ πας το πύιο τζαρτζάρζεν το κολμπασά χαβραιμένο αν το καπςτά. Βρέθιν πας το τραπέζ ένα γρανιόνι γραφὶν-πα αν το ραχί, πύιο πέλςιν πες όλο το μπυλμέ πυρτοκαλί μυρδία, όταν γιόμυσαν τα καφκία.

Ο φέλτςςερος ανάνκάσςκιντον, ότι ο Καλάσςνικοβς κε μαβριάρς Μέρικ λαχίρτεβαν μόνο δί-τιν κε δεν ντράναναν πάνο-τ, θαρίςκε αφτός απέσο-πα δεν ίτυν. Μα αφτός ίσςεν μέγα ισςτάχ να λαχίρτεβιν αντάμα-τιν, να μαχτανέφκιντον, να πίνισςκεν ραχί, να έτρυιν ος να χόρτανιν κε, αν ίσςεν τζαρά, αν τ' Διώμπκα-πα να ιρίσςεβιν. Όσπο έτρογαν, αφτί κανὰ πέντε φορέις κάθεντον γιαναςςά-τ' κε μύτλαχ γιανκλίσςκα, σόνισςκεν χαρςςύ-τ' τα όμορφά-τς τα αμπλάτια, κε σιπάιβεν τα πςιλά-τς τα γιαμπάσςα. Αφτί ίτυν χυβατλίδκο κυρίτς, πυ αγάπανιν να χαχανίςςκεντον, να ιρίσςεβιν κε δεν νταγιάνεβιν να κάθεντον ένα τόπο: μία κάθετ, μία σικὺτ κε όταν κάθετ, κλοθ στον χυμσςύ-τς μαρέα γιά τον πρόσοπό-τς, γιά τ' ράσςα-τς κε τί κι' αν έν-πα θελιάζ-τον γιά αντ'ανκό τς γιά αν το γόνατό-τς.

Ο φὲλτςςερος δεν το μπικένεπςιν αφτό-πα, ότι αγύρ έπιναν μόνο απ' ένα καφτί κε άλο δεν πίνισςκαν, μαναχότ-πα να πίνισςκεν, ένα-λυγάς δε γιαράσςεβιν. Μα αφτός δεν νταγιάνεπςιν κε έπινεν ένα κι' ὰλο καφκί, ίστερα φτιόρυσιν το τριτο κε έφαιν όλο το κολμπασά. Να μιν τον φίνυν ς' μαρέα κε να ζμίχκετ στιν κομπάνιά-τιν ντεπ αφτός νύνςιν να μαχταέβ τυς χοριάτς.

—Καλά παλκάρια ίνε στο Μπογαλιόβκα-σας!—ίπεν αφτός κε τίνακςιν το κεφὰλ-τ.

—Τί κε μόνο παλκάρια;—ρότισεν ο Καλάσςνικοβς.

—Νά, ας λέγο μπάριμ, κε στα άλογα κε μόνο. Μπασςχαρέβυν κλέφτυν!

—Οβά, ίδρες παλκάρια! Μόνο μεθίστρες κε κλέφτες.

—Ιτυνε κερός, μα πέρασιν,—ίπεν ο Μὲριxς, ίςτερα όταν κάτςαν τίντζκα ένα ζαμάν.—Μόνο ένας γέρος Φιλίπς εκί πέμνιν κε αφτός εν ςυχύρς.

—Νε, μόνο ένας Φιλίπς,—αναςτέναxςιν Καλάςςνικοβς.—Πρεπ να εν άρταχ, κανά 70 χρονό, εκί λόρια. Τ' ένα-τ' το ματ έβγαλάν-το νέμτςι-κολονίςτι, τ' άλο-τ'-πα τέκα οτ' ντρανά: αςπράβ εςς. Σίφτε, ίτυνε, όταν ντρανά-τον ςτανοβόις, χυλίζ: «Ει, ςι, Σςαμίλ» κε όλι χοριάτ-πα άιτς: Σςαμίλ κε Σςαμίλ, μα τόρα αχ τον ςυχύρ Φιλίπ μπαςςχά άλο ὀνομα-πα τ' εςς. Μα τί παλίκαρος ίτον! Με το ςχοριμὲνο Αντρέι Γριγόριεβιτζ, Λιύμπκας τον τάτα, γιανάςςεπςαν μία νίχτα τζαχ ςιμά ςτο Ροζζνόβο, (αφτό το ζαμάν εκί ςτέκεντον καβαλερίιςκι πολκ), έκλεπςαν ενέα ςαλτάτκα άλογα, λον τα καλά. Δε ςαχίνεπςαν νε τζαςοβόι κε νε τίπος. Τον πιρνό τον τςίνκανο Θανάς όλα τ' άλογα πύλςαν-τα ςτα ίκος νκυμύςςα. Νε! Μα τόρα κλέφτας αβλέβ να κλεφτ άλογο από κανίνα μεθιζμένο γιά απ' τον άνθροπο, τίνα κεμάτ. Δεν φοβάτ αχ τον θεγό, απ' το μεθιζμένο τραβά περ τα τςανκία-τ' κε ςτέρας πυςέβ, φιέβ αντ' αφτό το ὰλογο κανά 200 βέρςςα αβλάχ, πςςιρά χαμ τοργοβάτςα χάλις τζυφύτος, όςπυ, αχμάχς, κατβέν ς' υριάτνικ τα ςςέρια. Κλεπςίο τ' εν,—μαςχαραλίχ εν! τ' εν να λέις-πα, τίπος-πα δεν κςςάζνε κόζμυ-μας!

—Γιά Μέριxς;—ρότιςεν Λιύμπκα.

—Μέριxς τ' εν δικὸ-μας χοριάτυς,—ίπεν-τιν Καλάςςνικοβς.—Αφτός εν απ το Χάρκοβο ςιμά, απ'το Μεζζιρίτζ. Παλίκαρος οτ' εν,—αλίθια εν, να το μλονς αφτό εν κρίμα, καλός άνθροπος!

Ι Λιύμπκα ανιατζίδκα κε χαρύμενα ντράνςιν πας τον Μέριx κε ίπεν:

—Ζερ κυτυρύ καλί κόζμυς έλυςὰν-τον πες το ςυβάτ!

—Τίλογα λυγάς;—ρότςεν φέλτςςερος.

—'Αιτς ίρτεν ραςτ...—ίπεν ο Μέριxς κε χαμνογέλαςιν.—

—Φιλίπς έκλεπςιν απ' τυς αρεντάτορυς, πυ έζνανε ςτο Σαμόιλοβκα, τρία άλογα, αφτί-πα νύνςαν, ότι, ταπλός, έκλεπςά-τα εγό. Ολι αρεντάτορι ςτο Σαμόιλοβκα ίνε κανά δέκα νυμάτ, μα αν τυς γιαλτζίδς ντάμα ςορέφκυν κανά τράντα κε όλι-τιν-πα μολοχάνι ίνε... 'Ενα μέρα ίς-τιν ὶδεν-με ςτο γιαρμαλίχ κε λέι: «Ελα, Μέριx, ντράνα, τίλογα κενύργια άλογα αγὸραςαμ ςτο γιαρμαλίχ!» Εγό,

ελμπέτ, αν το ιςςτάχ πάγο να ντρανύ, μα αφτί, όλ-τιν-πα, κανά 30 νυμάτ έδεςαν τα ςςέρια-μ πίςο κε ςυρμάτικςάν-με ςτο ποτάμ. Ατόρα, λέγυνε, μις δίχνυμ-ςε άλογα! Το ένα ςυδάτ άρταχ ίτυνε ίτμυ, αφτί πες το παγονία, κανά χυλάτζ αδλάχ, τίρπςαν, έκαμαν ένα κι' άλο. Ίςτερα, λιπόν, πίρανε ςςκνι, πέραςαν 'πκάτο ςτα παςκάλες-μυ θιλέα κε ςτο άλο τ' άκρα έδεςαν ζαρυτό ταγιάχ, αντ' ατίτκο το ιςάπ, ταπλὸς, να ςον αχ τ' ένα ςυδάτ ος τ' άλο. Νύ, έχυςαν το ταγιάχ κε τράδςαν-το. Εγό, τίλογα ίμυν, αντ' γύνα κε αν τα τςανκία—ζζυμπύρ πες το ςυδάτ! Αφτί-πα ςτέκνε κε ςκυντύν-με πες το νερό, ένας αν το μπυδάρ-τ, άλος αν το ςυρύχ, ςτέρας τράδςαν-με πες το ποτάμ π' κάτο ςτο παγονία κε έδγαλαν-με αχ τ' άλο το ςυδάτ πάνο.

Διύμπκα τρόμακςιν κε τζαχ ςυφρόθιν.

— Σίφτε αχ τον κρίο τζαχ πίροςα,—κύτεδιν το λόγο-τ ο Μέρικς,—μα όταν με έδγαλαν απ'το νερό, δεν ίχα τζαρά να νταγιάνεδα, έπεςα πας το ςςον, ι μολοκάνι ςτάθανε λόρια κε κρύγνε-με αν τα ταγιάχια πας τα γόνατά-μ κε πας τ' ανκύς. Πόνο ατίτκο, τζαρά τ'εςς να το λέις! Καλά κυπάνςαν-με, αφίκαν κε δάδαν...Τζαλνέφτα, το φορεςία-μ' πάγοςιν πάνο-μ', ςικόθα, μα νε να ςτέκυμ, νε να πρατύ. Να ζι, πέραςιν απ'εκί ένα γινέκα, πίρεν-με πας το ταλικέ-τς, ίφεριν-με ος το χορίο.

Ός-πυ ίλειν ο Μέρικς τιν ιςτορία, φέλτςςερος έπινε κανά πέντε γιά έκςι καφκία ραχί. Καρδία-τ' ςςενκλάιςεν, αφτός ίφεριν ιςςτάχ απλόγυ-τ να λέι τίπος ατζζαίπκο, θαδμάςιο, για να τυς δίχνι, ότι αφτὸς-πα εν παλίκαρος κε τίπος-πα δε φοδάτ.

— Νά τί ίτυνε ςτιν Πένζενςκί-μας γυμπέρνια πςςίρςεν να λέι αφτός.

Μα απ'αφτό, ότι πολά πίνιςςκεν κε τα μάτια-τ' θόλοςαν κε δαριςέ απ'αφτό, ότι δίο-τρία φορέις πιάκαν-τον πας το πςέμα, χοριάτες ίτζ-πα δεν ντράναναν χαρςςύ-τ' κε τίπος άντα ρόταν εν δεν τον ίλεγαν τίπος-πα. Απ'αφτό μπαςςχά, ταχάτ αφτός ίτυνε γιαναςςά-τιν, αφτί πςςίρςαν να λαχαρτέδυν ανάμεςά-τυς ατόςο ίςα κε φανερά, ότι πάτανιν-τον το τρομάρχ. Αφτό φανέρονιν, ότι ζμόνςαν-τον τεκμίλ.

Ο Καλάςςνικοδς ίςςεν τίτκα υνέρια, τίλογα εςς ςαιγιλίδς, ςιριός κε αν το νυ άνθροπος: λαχίρτεδιν αςπύδαχτα κε όταν χαζμίςςκεντον, πάντα-πα ςτάδρονιν το ςτόμα-τ'. Σ'μαρέα κανίς-πα δεν μπὸρνιν να νύνζιν, ότι αφτός εν κλέφτας, αχίεφτος κλέφτας,

τίνα πέρισςκιν απ'τυς γαρίπς το στερνό-τιν, τίνα κάθεντον άρταχ δίο φορέις στο τυρμύ. Το ντζζυμαγιάτ έκανε πρίγοβορ να τον πελίγυνε στο Σιμπίρ, μα χυτχαράισάν-τον τάτα-τ' κε νταγί-τ', γιαν τ' αφτόνα κλέφτι κε γιαραμάζ. Μέρικς πιάνιςςκε τον δαφτό-τ' άλο-λυγάς. Αφτός ντράνανίν-το, ότι ι Λιύμπκα κε ο Καλάςςνικοβς μπικενέβυν-τον, απλόγυ-τ-πα σάεβιν τον δαφτό-τ' παλικαρος κε όλο τον κερό γιά γέρνιςςκιν το κεφάλ-τ' τ'ένα μαρέα γιά πσιλά σίκονιν το τοςς-τ', γιά άιτς δινατά πιταβρίςςκεν-τον, όςτε τζαχ τζατιρλάιβιν πκάτο-τ' το σκαμνί.

'Οταν μπιτράισαν το φάιμο, ο Καλὰςςνικοβς καθιτά έβαλιν το σταβρό-τ' χαρςςύ στ' ικόνα κε ςςεροπιάκιν αν τον Μερικ. Αφτός-πα έβαλιν το σταβρό-τ' κε έςφικςεν Καλάςςνικοβ το ςςερ. Λιύμπκα σίκοςεν το τραπὲζ κε ίφεριν έβαλιν έμπρο-τιν μιάτνι πράνικις, χαβραιμένα φτυκάρια, κυλυντιθί κυκύτζα κε δίο ποτίρια γαλτζίτςκο κρασί.

— Θεός ας σχορέσι τον Αντρέι Γριγόριεβιτζ,—ίλειν ο Καλάςςνικοβς, τίνα τζέρνασιν τον Μέρικ.—'Οταν ίτυνε καλά, ςορέφκυμετς ίρκεντον ραςτ, εδό γιά στον αδερφό-μ Μαρτίν κε—ι-ι θεέ-μυ!—τίλογο κόζμυς ίταν, τίλογα λαχαρτὲις! Μαρτίνς-πα ίτυν, Φιλίπς-πα, Σςυρυχτίνα Θόδορος...'Όλο τίλογα πρεπ, καλά-μυρφύτςκα...Γιά τίλογα χυνύςςεβαμ! 'Αιτς χυνύςςεβαμ, ὰιτς χυνύςςεβαμ, πύ να βρίςςκυ λόγια να το λέγο!

Λιύμπκα κζέιν απ'πὲςο κε λίγο στέρας γίρςεν. Πάς τι κεφάλ-τς ίτυν χλιυρό πλατόκ κε πας γύλα-τς κρέμανταν ζνιςςα.

— Μέρικ, ντράνα εδό, τὶ με ίφεριν σίμυρ Καλάςςνικοβς!—ίπεν αφτί.

Αφτί ντράνςιν πες το γιαλί κε κάμποσα φορέις τίνακςιν το κεφάλ-τς να αιδονύν τα ζνίςςα-τς ντεπ. 'Ιςτερα ίνκςεν το ςυντύκ κε πςςίρςεν έβγαλιν απ'πέςο σίφτε ένα φιστάν, πυ ίτυν όλο-πα κόκινα κε ζζανκαρύτςκα ταγμαδίτζα, στέρας άλο,—κόκινο αν τα σύφρες, πὺιο χαςςιρλάιβεν πες τα ςςέρια-τς σαν το χαρτί, στέρας —κενύρ ιο πλατόκ, ζζανκαρί, γιαλιςτρό κε όταν έδιχνιν τα ςςέα-τς άιτς, θαρίς-κε θαβμάςςκιντον, ότι εςς ατόςα φορεςιές.

Ο Καλάςςνικοβς πίρεν πες το ςςερ-τ το μπαλαλάικα κε πςςίρςεν λάλςιν. Ο φέλτςςερος κανα-λυγάς-πα δεν μπὸρνιν να το μαθένιςςκιν, τίλογο τραγύδ λαλί αφτός, ςςένκο γιὸχςαμ χαςιβετλίδκο, πος να λέις μία-μία το νυχό-τ' ίτυνε ατόςο χαςιβετλίδκο, ότι τζαχ ίρκεντον το ιςςτάχ-ς να ὲκλεις, μία-μία

ίτυνε άλιαχ ςςένκο. Ο Μέριχς χαμπαριστάν ράντςιν-ςικόθιν κε κατατόπ ντόκιν αν τα μπυδάρια-τ' πας το πολ, στέρας μόνο πας τα καμπλύκια-τ' δάιν αχ το τραπέζ ος το ςυμπά, απ'το ςυμπά ος το ςυντύκ, στέρας ράντςιν ιςαπάνο, θαρίς έδακιν-τον κανά μιλίςς, ντόκιν χαρςςύ-χαρςςύ τα πεταλίτζια πας τα τςανκία-τ' κε δάιν ναδπρίςιατκυ. Λιύμπκα τίνακςιν τα ςςέρια-τς, κιςκίνκα χύλκςιν κε δάιν απίςο-τ' σίφτε αφτί δάιν τ'ένα μαρέα, ανιατζίδκα, θαρίς κε ίθελιν να γιανάςςεδιν ςμα ς'κανίνα κε να τον κρύι απ'πίςο, χτίπςεν πιχτά-πιχτά αν τα φτέρνις, τίλογα χτίπανεν ο Μέριχς αν τα καμπλύκια-τ', στέρας έκλυςιν χάλις ντανταρόκα κε όταν κάθεντον πας το πολ, το κόκινό-τς το φιστάν φύςκοςιν ςαν το καμπάνα. Ο Μέριχς χυλτζάρκα ντράνςιν χαρςςύ-τς, έδικςεν τα δόντια-τ' κε γιανάςςεδιν ςιμά-τς ναδπρίςιατκυ, θαρίς κε ίθελιν να τιν μαρμάρονιν αν τα μπυδάρια-τ', μα αφτί ςικόθιν, έκαμιν το κεφάλι-τς απίςο, τίνακςιν τα ςςέρια-τς άιτς, τίλογα τινάζ τα χανάτια-τ' το μέγα το πλι, κε,—τέκα οτ' τίεδαν τα μπυδάρια-τς ςτο πολ,—δάιν λον το μπυλμέ...

«Εχ, κυρίτςι ςαν το φοτία!—νύνζιν φέλτςςερος, τίνα κάτςιν πας το ςυντύκ κε απ'εκί ιςλάεδιν πίςο στο χόριμο.—Νά, πιράδα! 'Ολα τα έχις αν δύις, πάλι λίγο θα εν...»

Αφτός έφταίν-το μπυςςμάν, γιατί εν φέλτςςερος, γιατί δεν ίνε απλός χοριάτις; Γιατί φυρέν πιτζζάκ κε πρατίζ χαρςςύ-τ ζιντζιρίτς αν το ανιγαρίτς αχ το ςαάτ, μα δεν φορέν ζζανκαρί πυκάμιςο κε δεν ζόχκετ πάνο αν το ςςκνίτκο το ζναρ. Ατότες αφτός θα ίςςεν υκύμ αφόδιτα να τραγόδανιν, να χόρεδιν, να πινιςςκεν ραχι, να ανκάλζιν αν τα δίο-τ' ςςέρια τ' Λιύμπκα άιτς, τίλογα τιν ανκάλζιν ο Μέριχ...

Απ'το μέγα ντυμπυρτί, νταύςςα κε χύλιζμο πες το ςςκαφ αιδόνανάν τα ςαύτια κε λίγο πέμνιν να ζδίχκεντον το τζιράχ.

Κόπιν το ςςκνι-τς, πες όλο το μπυλμέ νταγλέφταν τα ζνίςςα, απ' το κεφάλι-τς κρεμίν το χλυρό πλατόκ, ς' Λιύμπκας τον τόπο έπλεδεν μόνο ένα κόκινο ςίνεφο κε έςτραφταν τα μάδρα-τς τα μάτια, κε όταν ντράνανις πας τον Μέριχ, ςαχίνεδις να μιν ςίρκνε-πάγνε τα ςςέρια-τ' κε τα μπδάρια-τ'.

Μα αφτός στερνό φορά χτίπςεν πας το πολ αν τα μπυδάριατ' κε στάθιν χάλις καρφομένος... Γαναχτιζμέν, τέκα οτ' πέριςςκεν ανάςα, ι Λιύμπκα έςτζιπςεν πας καρδία-τ' κε γιαςτάνεπςιν χαρςςύ-τ', τίλογα, γιαςτανέδς χαρςςύ ς' κανά παλί, Μέριχς-πα

ανκάλςεν-τιν, ντράνςιν ίςα πες τα μάτια-τς κε ίπεν-τιν γάλια κε λαλαςςάρκα, άμα χυρατά λυγάς:

— Όλο-ένα μαθένο-το, πύ μύλυςιν μανάκα τα καπίκια-τς, ςκοτόνυ-τιν, δικός τ' γυλίτςα κόφτυ-το αν το μαςςερίτς κε απ' αφτό στερ δύγυ το ςπίτ-ςας φοτία. Κόζμυς να θαρύν, ότι εςίς κάιτ πες φοτία, εγό-πα αν δικά-ςας τα καπίκια παένο ςτο Χυμπάν, αγοράζο πρόβατα, ιλχία θα έχο...

Λιύμπκα τίπος-πα δεν τον ίπεν, μόνο χαμπαγιατλίδκα ντράνςιν χαρςςύ-τ κε ρότςιν-τον:

— Καλό εν στο Χυμπάν, Μέριχ, ε;

Αφτός δεν ίπεν τιπος-πα, δάιν ςιμά στο ςυντύκ, κάτςιν πάνο κε πςίρςεν κατ' να νυνίζ: βαριςέ, αφτός νύνζιν για το Χυμπάν.

— Ε-ε, ίρτεν όρα να παένο,—ίπεν Καλάςςνικοβς, κε ςικόθιν πάνο.—Φιλίπς πρεπ να φλάι-με άρταχ. Φινυμία, Λιύμπα!

Ο φέλτςςερος κζέιν πες ν' αβλί να ντρανά: να μιν περ κε πάι ο Καλάςςνικοβς δικό-τ' τ' άλογό-πα. Το μπυράν ακόμα δε ςτάθιν. Αςπρύτςκα ςίνεφα, πυ θελιάχκανταν αν τα μακρέα ράιδα στα χυβράιδα κε στα καφάλέις, κλόςςκανταν πες ν' αβλί. Απ'το γιρί ατό μαρέα, πες το τζολ χοντρί άνθροπι, πυ φόρναν αςπρύτςκα ςάβανα αν τα πλατέα τα μανίτζα, έκλυθαν, κριμίςςκανταν κε πάλι ςικύτανταν να τινάζνε τα ςςέρια-τιν κε να κυπανίχκνε. Γιά άνεμος, άνεμος! Τα τζυπλάχκα δεντρύτςκα, πυ δεν μπόρναν να χυτχαρέφκανταν αχ τα μπέκκα-τ' τα ανκαλέις, έςτζιφταν χαμιλά ος τον πάτο κε χυρλανέφκανταν: «Θεέ-μυ, τί κρίμα έχυμε κε μπικετράιςές-μας στον πάτο, δε μας πελίς να πρατύμε;»

— Τπρ-ρ!—ςοβαρά χύλκςιν Καλάςςνικοβς κε κάτςιν πας τ' άλογό-τ'. Τ' ένα μαρέα το γιρί ίτυνε ανιχτό κε ίςα χαρςςύ το μπυράν έςτεκςεν πςιλό κυρτύκ.—Νο-ο, διάβαμ, τί;—πάλι χύλκςιν ο Καλάςςνικοβς. Τ' άλογο-τ', χαμελό, αν τα κυντύτςκα τα μπυδάρια, ντζζυνάιςεν να πάι, μπάτιπςιν ος κιλία πες το κυρτύκ. Καλάςςνικοβς ίςπρεςιν απ' το ςςον κε τίλογα κζέιν αχ το γιρί όκςο, ςτυπόθιν αντ' άλογο-τ' ντάμα.

Όταν φέλτςςερος γίρςεν πέςο, Λιύμπκα αρχύδεβιν κάτο κε ςόρεβιν τα ζνίςςα-τς. Μέριχς δε φένιντον.

«Σαλιυμά κυρίτς!—νύνζιν φέλτςςερος, όταν έπεςιν πας το ςκαμνί κε έβαλιν π' κάτο στο κεφάλ-τ' το γυνίτςα.—Εχ, αν δε θα να ίτυν εδό ο Μέριχς!»

Λιύμπκα, τίνα αρχύδεβιν σιμά στο σκαμνί, ανάνκαζέν-τον κε αφτός νύνζιν, ότι αν δε θα να ίτυν εδό ο Μέρικς, αφτὸς τί κι' αν ίτυν-πα θα σικύτιντον κε να τιν ανκάλζιν κε στέρας τί να νίςςκεντον θα το ντράνανιν. Αλίθια, αφτί εν κόμα κυρίτς, μα, βαρισέ, πράτανιν άρταχ αν τα πεδία. Αν δε πράτανίν-πα, ζερ χριάζετ να ντρέπις, όταν βριςςκάς πες φυλέα, πυ σορέφκυνε κλεφτ; Λιὼμπ-κα σόρεπςιν τα ζνίςςα-τς κε κζέιν. Το τζιράχ άρταχ έσοςιν ς' ν' άκρα-τ' κε άρταχ πιάκιν να κέιτ το χαρτίτς πας το ςςαμτάν. Ο φέλτςςε-ρος έβαλιν γιαναςςά-τ' το ρεβόλβερο, τα σιρνίκια-τ' κε έζβιςεν το τζιράχ. Καντίλας το φος σαλέφκιντον πιχτά-πιχτὰ, τζαχ πόναν τα μάτια-ς, άντα ντράνανις χαρςςύ, κε μάβρα ταγμάιδα ράνταναν πας το ταβάν, πας το πολ, πας το ςςκαφ κε ανάμεσά-τιν στα μὰτια-τ' φένιντον ι Λιύμπκα γερί, με το πσιλό τον κόρφο: για κλόςςκιντον χάλις ντανταρόκα, γιά γαναχτιζμέν αχ το χόρεμο, βαρέα πέριςςκιν ανάςα...

«Εχ, τόρα να πέριςςκαν το Μέριχ διαβόλ!—νύνιζιν αφτός.

Το καντίλα στερνὸ φορά δόκεν φος, τζατιρλάιςεν κε ζβίχτεν. Ένας άνθροπος, βαρισέ, ίτυνε ο Μέρικς έμπιν πέσο κε κάτςιν πας το σκαμνί. Αφτός τράβςιν το λλα-τ' κε ένα τνα φοςερέφτιν το μαβριάρ-κο-τ το μάγλο αν το μπενκ. Αναγυλιάρκο τυτυνί το καπνό τζαχ γάρτζακςιν πες φέλτςςερ τ' γύλα.

—Πυςύρκο τυτύν καπνίζις, μαρέ! Ας χαθί πὶςο!— ίπεν ο φέλτςςερος.—Τζαχ γιρίζ καρδία-μ.

—Εγό πες το τυτύν ταράζο ιλοπί τζιτζάκ!—ίπεν ο Μέρικς, λίγο όρα στερ.—Δεν καμ ατόσο ζαράρ ς' καρδία-μ;

Αφτός τράβςιν το λλα-τ, έφτιςεν κε πάλι κζέιν απ' πὲςο. Πέραςιν κανά μισό όρα, πες ν' αγιά-τ χαμπαριστάν φάνιν φος. Φάνιν Μέρικς αν το γυνίτσα κε αν τ' ςςάπκὰ, ίςτερα Λιύμπκα, πες το ςςέρι-τς αν το τζιράχ.

—Πὲμνι, Μέριχ! ίπεν-τον Λιύμπκα αντ' ατίτκο νταύςς, πυ μίαζεν παρακάλιμο.

—Ιοχ, Λιύμπκα. Να μι με στεγς.

—Φυκρίθ-με, Μὲριχ,—ίπεν Λιὺμπκα κε το νταύςς-τς ίντυνε μαλακό κε λαλαςςάρκο.—Εγό κσέρυ-το, ότι εςί να βριςςκς μάνα-μ τα καπίκια, να σκοτόνς ατίνα-πα κε μένα-πα κε να πὰις στο Χυμπάν, ν' αγαπάς ὰλα κυρίτζα, μα θεός ας σε σχορά! 'Ενα πα-ρακὰλιμο έχο στι σένα, αγαπιμένο-μ: πέμνι ατόρα ντάμα-μ!

—Ιοχ, να ινκλενέβο λίγο θέλο...—ίπεν ο Μέρικς κε τράβσιν μπέκκα το ζναρ-τ;

— Να ινκλενέβς-πα δεν έχις πας το τί... Απεζὰ, μπαρόχ, ίρτες, τίλογα να πάις απ' εδό;

Ο Μέρικς έςτζιπςεν ς' Λιύμπκα κε κατ' πυςςπύρςεν ίπεν-τιν πες το φτι-τς. Αφτί ντράνςεν πας πόρτα κε παραπονιτά χαχανίςτεν.

—Αφτός κεμάτ, φυςκυμένος διάβολος...—ίπεν αφτί.

Ο Μέρικς ανκάλςεν-τιν, μπέκκα φίλςεν-τιν κε κζέιν απ' πέςο. Ο φέλτςςερος έχυςιν πες τζόπα-τ' το ρεβολβέρ, ένα γόρα ράντςιν ςικόθεν κε έτραμιν πίςο-τ'.

—Γιαγαλάι—ίπεν αφτός τ' Λιύμπκα, τίνα κύλδυςεν πες ν' αγιάτ τ' πόρτα αν το ςιρτάρ κε στάθιν ςιμά στο παραςιτό.—Πέλ-μι! Τί στάθις;

—Τί να κάμις εκί;

—Τ' άλογὸ-μ' να ντρανύ.

Ι Λιύμπκα ντράνςιν χαρςςύ-τ απ' κάτο ος απάνο ιρίςςκα κε λαλαςςάρκα.

—Χριάςτες-το να ντρανάς πάνο. Σι χαρςςὺ-μ ντράνα...—ὶπεν αφτί, ίςτερα έστζιπςιν κε τίεπςιν αν το δάχλο-τς το ανιγαρίτς, πυ κρέμιντον πας το ζιντζιρίτς χαρςςύ-τ.

—Πὲλ-μι, αφτός μπορί να πάι πας δικό-μ τ' άλογο,—ίπεν ο φέλτςςερος πάλι.—Πέλ-μι, τζαντύ!—χύλνςιν αφτός, αντ' χυλὶ ντόκιν-τιν πας τ' αμπλάτ, ὸςο ὶςςεν ζὺλκςεν-τιν απ το τοςς-τ να τι γιαγαλατραέβ αχ πόρτα ντεπ, μα αφτί μπέκκα πιάνιςςκεν το ςιρτάρ κε θαρίς κε ςίδερο κόπεν. Πέλ-μι!—γαναχτιζμένα χύλκςιν αφτός. —Αφίν κε πάι, λέγυ-ςε!

—Τίς, αφτός; Ιοχ, φόβο να μιν έχις.

Αφτί βαρέα πέριςςκιν ανάςα, ςιπὰιβεν τ' αμπλάτι-τς, πυ το ντόκιν αφτός, ίςτερα πάλι ντράνςιν χαρςςύ-τ απ' πάνο ος ακάτο, κοκίνςεν κε γέλαςιν.

—Να μιν πάις, καρδίτςα-μ'...—ίπεν αφτί.—Εγό μοναχί-μ' να μπιζέβο!

Φέλτςςερος ντράνςιν ίςα πες τα μάτια-τς, κατ λίγο νύνςεν κε ανκάλςεν-τιν. Αφτί δεν τον ίπεν τίπος-πα.

— Σόν-τυ, να μιν γιριςςέβις, πέλ-μι!—παρακάλςιν-τιν αφτός.

Αφτί τι λάλνεν,

— Το ίκςα-το,—ίπεν αφτός—τίλογα εςί ατόρα ίλεις τον Μέρικ, ότι αγαπάς-τον.

— Πε τίπος κι' άλο... Τίνα αγαπύ, αφτό κςέρ-το καρδία-μ.

Αφτί πάλι τίεπςιν αν το δάχλο-τς τ' ανιγαρίτς κε ίπεν-τον γάλια:

— Φέρμε-το αφτό...

Ο φέλτςςερος χυτχαράιςεν δόκεν-τιν το ανιγαρίτς. Αφτό το ζαμάν αφτί ίπλοςιν τ' γύλα-τς, κατ' φυκρίθεν, το πρόςοπό-τς ίτυνε ςοβαρό, φέλτςςερος ςςυμπιλινέφτιν, ότι τα μάτια-τς ένα-λυγάς κρόςαν κε ίντανε ανιατζίδκα. ·Αφτός παλ νύνςεν τ' άλογό-τ', λαφρά γιαγαλατράιςεν τ' Λιύμπκα αχ τ' πόρτα κε ἐτραμιν πες ν' αβλί. Πκάτο ςτο χαχρά ένα γιυρύχ υκνιάρκα χυρχύριζε το ςςιρίδ, πυ δάινιν ςτον ίπνο κε μία-μία χτίπανεν αν το κέρατό-τ' το χτινό...Φέλτςςερος ίπςεν ςιρνίκ, ίδεν το ςςιρίδ, το χτινό, τα ςςκιλία, πυ αχ τα όλα μαρὲις έτραμαν ὶρταν ςιμά-τ', όταν ίδανε φος, μα τ' άλογο πέμνιν μόνο τ' όνομά-τ'. Ο φέλτςςερος ἐβγαλιν άγρο νταύςς, ύριακςιν αν τα ςςέρια-τ' πας τα ςςκιλία, μπάτεβιν πες το ςςον, μπρύμτανιν πας τα κυρτύκια, έτραμιν κζέιν αχ το γιρί όκςο κε καρίφοςιν τα μάτια-τ' πες το ςκυτνία. Αφτός μαγανάιβεν τίπος να ντρανά, μα ντράνανιν μόνο, τίλογα κατβένιςςκε απ' πάνο το ςςον κε τίλογα τα ςςονίτζα φανερὰ ζμίχκανταν ςτα λυγάς-λυγάς φιγύρες: γιά τίρπανεν κζένιςςκεν απ' το ςκυτνία άςπρο θανατί πρόςοπο, πυ χαχανίςςκεντον φοβερά, γιά φτίρνιζεν κανά άςπρο άλογο κε απάνο ένα αμαζόνα αν το κιςέινι το φιςτάν, γιά πάνο ςτο κεφάλ-τ' πὲτανιν μακρί γράδα άςπρα ςςνάρια... Ο φέλτςςερος τρόμαζιν αχ το κρίο κε αχ τ' χυλί, δεν ίκςερι τί να έφταιν πέλςιν αχ το ρεβόλβερο χαρςςύ ςτα ςςκιλία, μα δεν κατέβαςιν κανά-πα κε έτραμιν πάλι ςτο ςπιτ.

'Οταν έμπιν πες ν' αγιάτ, αφτός καλά το ίκςεν, τίλογα ένα ιςάν κζέιν απ' πέςο κε χτίπςεν τ' πόρτα. Πὲςο ίτυνε ςκοτίνς. Αφτός ςκύντςιν τ' πόρτα: κλιδομένο. Ατότες, ίφτοντας ςιρνίκ πις το ςιρνίκ, αφτός έτραμιν ακςαπίςα πες ν' αγιὰτ, ίςτερα ςτο κύχνια, απ' το κύχνια ςτο μικρό μπυλμέ, πες το πύιο χαρςςύ ςτα όλα τα γυνέις κρέμανταν γιύμπκες κε φιςτάνια κε πυ μίρζαν τζίμνες κε βαςιλκά. Πες κυςςέ ςιμά ςτο ςυμπά ςτέκιντον ένα κρεβάτ, πάνο μέγα τζαράν ποντύςςκες. Βαριςέ εδό ζίνιςςκεν μανάκα, Λιύμπκας μάνα. Απ' αφτό το μπυλμέ αφτός πέραςιν ςτο άλα, πάλι

μικρό κε εδό ίδεν τ' Λιύμπκα. Αφτί έπεφτιν πας το ςυντόκ, ςτζοπαγμέν αν το τζυμπάρκο χοραμαδί πάπλομα κε μύτλαχ κεμάτεντον. Ίςα πάνο στο κεφάλ-τς χαρςςύ ςτ' ικόνα έκειν ι χαντίλα.

— Πύ εν τ' άλογό-μ;—χυλτζάρκα ρότςιν-τιν φέλτςςερος.

— Αφτί δε ςαλέφτιν-πα.

— Πὺ εν τ' άλγο-μ', ροτύ-ςε;—κι' άλο δινατά χύλκςιν φέλτςςερος κε τράβςιν πίρεν απ' πάνο-τς το πάπλομα.—Γο ςένα ροτὺ, τζαντύ!—έβγαλιν αφτός κιςκίνκο νταὺςς.

Αφτί ράντςιν ςκόθιν, ςτάθιν πας τα γόνατά-τς, αντ' ένα-τς το ςςερ πιάνιςςκεν το πυκάμιςό-τς, αντ'άλο-τς μαγανάιβεν να πιάνι το πάπλομα κε ζλίχτεν χαρςςύ ς' γυνέα... Αφτί ντράνανιν πας το φέλτςςερο αγλατυμένα, αν το φόβο κε τα μάτια-τς ανιατζίδκα ιςλάιβαν πίςο-τ, τίλογα ιςλέβ πίςο στον άνθροπο το πιαςιμένο τζαναβάρ.

— Πέ-το, πύ εν τ' άλογο, αν τ' εν αμάν πέρυ τιν πςςι-ς! χύλκςιν φέλτςςερος.

— Γιαγαλάι, αςτζιμία!—ίπεν αφτί μαχαρυμένα.

Ο φέλτςςερος πιάκιν-τιν ςτ' αςτίθ κε τράβςιν έςςκιν το πυκάμιςο-τς. Μα δε νταγιάνεπςιν κε όςο ίςςεν δινατά ανκάλςιν το χυρίτς. Αφτί, πυ ζόρλεν πέριςςκιν ανάςα απ' το χυλί-τς, γίλιαζιν, κλόςςκιντον πες τ' ανκαλέις-τ', ένα-λυγάς χυτχαράιςεν τ' ένα το ςςερ, (τ' άλο θελιάχτεν πες το ςςκιζμένο πυκάμιςο) κε χτίπςεντον ένα γυρθέα πας κυλφί.

Αχ τον πόνο τζαχ έκλυςιν το κεφάλ-τ, πες τα φτία-τ' κατ χτίπςεν κε αιδόνκςεν, αφτός έκαμιν να γερν αχςαπίςα κε αφτό το ζαμὰν ι Λιύμπκα ντὸκεν ένα γυρθέα κι' άλο άρταχ πας το ζμίλινκο. Αφτός ταντλίχτεν, πιάκιν πορτί το κυςςέ, να μιν κρεμίςςκετ ντεπ, έςοςιν ς' αφτό το μπυλμέ, πυ ίτανε τα ςςέια-τ κε έπεςιν πας το ςκαμνί. Ίςτερα, όταν έπεςιν λίγο, αφτός έβγαλιν αχ τζόπα-τ' τα ςιρνὶκια κε πςςίρςεν να ιφτ ένα ςιρνίκ πίςο στο άλο: ιφτ, ζβί-το, πετὰι-το π' κάτο στο τραπέζ κε πάλι ιφτ, άιτς ος να χαράμοςιν όλα τα ςιρνίκια.

Μάνι-μάνι πίςο στο γιαλί, όκςο πςςίρςεν να ζζανχαριά τ'αέρα, χύλζανε τα λυχτόρια, μα το κεφάλι-τ' δε γλίτοςιν αχ τον πόνο κε τα φτία-τ' ατόςο δινατά αιδόναναν, θαρίς-κε ο Εργυνόδς κάθεντον πκάτο στο ςιδεροδρομικό κυπύρ αφτό το ζαμάν, όταν πάνυ πέρανιν το τρένο. Ζόρλεν αφτός φὸρςιν το γυνίτςα-τ κε τ' ςςάπ-

κα-τ. Ι ςέλα κε το μπυχτζά αν τ' αγοραζμένα τα ςςέια δεν ίτανε, το ςύμκα-πα ίτυνε όφτιρο: κυτυρύ δεν ίτυν, ότι ένα ιςάν κζέιν απ' πέςο, όταν αφτός γίρςεν απ' όκςο πες το ςπιτ.

Αφτός πίρεν πες το κύχνια το τζιλμπιρί να χοραέφκετ απ' τα ςςκιλία κε κζέιν πες ν' αβλί.

Τ' πόρτα αφίκεν ανιχτό. Το μπυράν άρταχ στάθιν, όκςο ίτυνε τιντζλίχ... 'Οταν κζέιν αχ το γιρί όκςο, το άςπρο το τζυλ έπεφτιν χάλις θάνατο, κανά πλί-πα δεν πέτανιν πας το πιρνέςςο τον υρανό. Στα δίο μαρέις λον ςτράτα κε μακρά έμπρο μάβριζε χαμελό όρος.

Ο φέλτςςερος πςςίρςεν να νυνίζ, τίλογα να τον προιπαντίςυνε ςτι μπολνίτςα κε τί να τον λέι ο γιατρός. 'Επρεπε τί κι' αν ίτυν-πα να νύνζιν γι' αφτό κε έμπρο μέρα να ετιμάχκιντον τί να λέι, μα τα νυνίζματά-τ νταγλέφκανταν κε γιαγαλάιβαν τ' ένα μαρέα. Αφτός δάινιν κε νύνζιν μόνο για τ' Διύμπκα, για τυς χοριάτες, πυ βριςςκάτανταν αντάμα-τ νίχτα. Ντόκιν ςτο νύ-τ αφτό-πα, τίλογα Διύμπκα, όταν ντόκιν-τον μία κι' άλο, έςτζιπςεν ςτο πολ να παρ το πάπλομα κε τίλογα έςοςεν ςτον πάτο το τςαδιγμένο-τς το πλέχτρα. 'Ολα-πα ταράχταν πες το κεφάλ-τ κε αφτός νύνζιν: τί ντεπ ίνε ςτ' ατύτο το ντυνιά γιατρί, φελτςςεράδ, τκαντζίδ, πιςαριά, χοριάτ, μα δεν ίνε μόνο λέφτερι κόζμυς; Ζύνε, μπαρόχ, λέφτερα πυλία, λέφτερα θεριά, λέφτερος Μέριχς, κανίνα-πα δε φοβύνε κε κανίνα-πα δε χριάςςκυνε! Κε τίς το ίπεν, τίς έβγαλιν τίτκο ςιρά, ότι να ςικύς τον πιρνό, να τρόις ςτο μεςμέρ, να πεφτς να κεμάς το βραδί, ότι ο γιατρός εν απ'τον φέλτςςερ μέγας, ότι χριάζετε να ζις μόνο πες το ςπιτ κε να αγαπάς μόνο τ' γινέκα-ς'; Γιατί δεν μπορί να εν άλο-λυγάς; να τρόις νίχτα κε να κεμάς υλμέρα; Εχ τόρα να κάθις πας κανά άλογο, δίχος ρότιμο, τυνς εν, να φτιρνίζις χάλις διάβολος ςτο χυτζύ αν τον άνεμο γιαναςςά λον τα τζόλια, όρυςςα κε ταραμάιδα, να αγαπάς κορίτζα, να μιςχιλέβς όλο τον κόζμο!...

Ο φέλτςςερος πέτακςιν το τζιλμπιρί πες το ςςον, έςτζιπςεν αν τ' κύτρα-τ χαρςςύ ςτο ένα άςπρο κρίο δεντρό κε νύνςιν καταβαθέα. 'Ολο-τ το ζίςιμο, πυ πέραςιν ένα-λυγάς, το αχ, πυ τον έδυγαν, το δλία-τ, τ' απτέκα, τα μπάνκες κε τα πιάβκες φάναν-τον περιφρονιμένα, *) αναγυλιάρκα.

---

*) πρεζρένιε.

— Τίς το ίπεν, ότι να χυνυςςέβς εν κρίμα;—ρότανιν ο φέλτςςερος τον δαφτό-τ ανανκαζμένα.—Αφτίν, άιτς τίνα λέγυν, καμία-πα δε ζίνιςςκαν λὲφτερα γιαν τον Μέρικ γιά Καλάςςνικοβ κε δεν αγάπαναν τ' Λιύμπκα. Αφτί όλο-τιν το ζίςμο μάγνιζαν, έζνανε δίχος ςςενκλίχ κε αγάπαναν μόνο τα γινέκις-τιν, πυ μίαζαν μπαρκακάνις.

Κε για τον δαφτό-τ αφτός νύνζιν άιτς, ότι δε ίντυνε ος ατόρα κλέφτας γιά μοςςένικος, γιά ραζμπόινικος μόνο απ' αφτό, ότι δε μπαςςχάρεπςιν γιὰ κε δεν ίρτεν ακόμα ραςτ.

* * *

Πέραςιν κανά χρόνο κε μιςό. Ανικςκά, ας το μέγα τ' βδομάδα στέρα, φέλτςςερος, τίνα ίτυνε άρταχ πολά ζαμάν βγαλμένος απ' τι μπολνίτςα κε πράτανιν δίχος δλία, αργός το βραδί στο Ρέπινο κςέιν απ'το τρακτίρ κε δάιν λον στράτα, πυ τον δάιναν τα μπυδάρια-τ.

Αφτός κζέιν πες το τζολ. Μίρζεν άνικςις κε φίςανιν χλίτςκο λαλαςςάρκο άνεμος. Τίντζκο, φοςερό νίχτα έςτζιπςεν αχ τον υρανό πάνο ςτον πάτο. Θεέ-μυ, τίλογο βάθος εςς υρανός κε τίλογα αμέτριτα στο πλάτος ιπλόθιν αφτός πάνο ςτο ντυνιά! Καλό εν να ζις στο ντυνιά, μα γιατί, τί ντεπ, νύνζιν ο φέλτςςερος, κόζμυς χορίζυνε τ' έναν τ'άλο ςτυς ανίχς κε μεθιζμένς, ς' αφτύς, τίνα κάμυν δυλία κε ς' αφτύς, τίνα δε δυλέβυνε κε τ. λ.; Γιατί χορταζμένος κε ανίχς άνθροπος άνιαςτα κεμάτ πες δαφτύ-τ το ςπιτ, μα μεθιζμὲνος κε νιςτκός εν ζορλαιμένος να καλαντίζ πες το τζολ κε να χαντραέβ πύ να γιχλαέβ; Γιατί αφτὸς, τίνα δεν κάμι δλία μπυδίνα κε δεν περ καπὶκια, πάντα-πα χριάζετ να εν νιςτκός, ακςπόλτυς κε ςςκιζμένος; Τίς έβγαλιν ατίτκο νόμο; Γιατί τα πυλία κε τα θεριὰ, πυ ζύνε στο όρος δεν κάμυν δυλία, δεν πέρυνε αχ, μα ζύν-το άιτς, τίλογα μπικενέβ κάθα ίς-τιν;

Μακρά ςτον υρανό, πςιλά πας ςο ςιρτ ςαλὲφκιντον όμορφο κόκινο φος. Ο φέλτςςερος 'ςτέκιντον κε πολά κερό νύνζιν: γιατί αν πίρεν πςες ένα κςένο ςαμοβάρ, αν το πύλςιν στο τρακτίρ κε αν έπνιν ραχί, αφτό ςαέφκιτ κρίμα; Γιατί;

Αβλάχ λον στράτα πέραςαν διο ταλικέιδα: πας τ' ένα κεμάτιντον ένα γινέκα, πας τ' άλο κάθεντον ένας πάπυς, ανιχτοκὲφαλυς...

— Πάπυ, τί εν το κέιτ;—ρότιςέν-τον ο φέλτςςερος.

— Τζίρικοβ Αντρέι τ' ν' αβλὶ..—απάντιςε ο πάπος.

Κε φέλτςςερος ντόκιν στο νυ-τ, τί έπαθιν κανά χρόνο κε μιςό απίςο πες αφτό τ' ν' αβλί κε τίλογα μαχτανέφκιντον έμπρο ςτ' Λιύμπκα ο Μέρικς. Θαρίς κε αν δαφτύ-τ τα μάτια ο φέλτςςερος ίδεν, τίλογα κέγνι πες φοτιά ςφαγμὲν μανὰκα κε Λιύμπκα κε ζίλιπςεν τον Μέρικ. Κε όταν γίρςεν-δάινιν ακςαπίςα ςτο τρακτὶρ κε πέρανιν γιαναςςά ςτα πλύςςκα ςπίτια, πυ έζνανε καμπακτζίδ, πράςολ κε κυβάλ δεν κζένιςςκιν απ' το νύ-τ το νύνιζμα: καλό να ίτυν, αν πὰτανιν πόπςα κανίνα πλύςςυ!

1890

ΝΙΣΤΑΖΙ...

Νίχτα. Παραμάνα Βαρβαρίτσα, δεκατρία χρονό κορτςίτς, κυνανίζ το κνι, πες το πύιο πεφτ το μπαλά κε γάλια-γάλια μυρμυρίζ:

Νάνι-νάνι, ναν-φυκρίθ,
Σόπα, πέςι κε κεμίθ...

'Εμπρο ςτιν ικόνα κέιτ χλιυρό καντίλα, πὲςο ςτο ςπιτ, αχ το ένα κυςςέ ςτο άλο κρέμιτ ςςκνι, πας το πύιο εν κρεμαζμένα ανκύνια κε μέγα μάβρο βρακί.

Ι καντίλα πετάι πας το ταβάν χυντρό χλυρό ταγμά, απ'τα ανκύνια κε βρακί τα μακρὲα ςτζάδια ιπλύνε χαρςςύ ςτο ςυμπά, πας το κνι, πας τ' Βαρβαρίτςα... 'Οταν το καντίλα πςςιρά καμ' ματ, το ταγμά κε τα ςτζάδια ζοντανίζυνε κε πςςιρύν ςαλέφκυνε, θαρίς κε αχ τον άνεμο. Πέςο εν ςιχλέτ. Μιρίζ υκςςέας κε δερματί μυρδία.

Το μπαλά κλέι. Αφτό ςτα γυργά άρταχ μαχαρόθιν κε χάςιν το νταγάτι-τ απ'το κλάπςιμο, μα ακόμα-πα χυλίζ κε δεν το κςέρι κανίς-πα πότε να ςτέκετ. Ι Βαρβαρίτςα θέλι να κεμάτ. Τα ματόφλα-τς δράζνι χαρςςύ-χαρςςύ, το κεφάλι-τς θαρίς-κε βαρίζ ιςακατφόρ, τ'γύλα-τς πονί. Αφτί δε μπορί να ςαλέβ νὲ τα ματόφλα-τς, νέ τα αςςίλια-τς, φένετ-τιν, ότι πρόςοπό-τς κςέροςιν κε κςιλιάςιν, ότι το κεφάλι-τς ίντυνε μικύτςκο, ςαν το μπυλάβκα.

Νάνι, νάνι, ςόπα, ςτα,
Μαγιρέβυ-ςε παςτά...—μυρμυρίζ αφτί.

Πες ςυμπά χυλίζ τςιρτςιρίνα. Στιν άλι κάμαρα, πίςο ςτιν πόρτα, χυρχυρίζυν ςυρμπατζίς κε γιαλτζί-τ Θανάς... Το κνι παραπονιτά νκιτςιρλέβ, δαφτί-τς Βαρβαρίτςα μυρμυρίζ κε όλα αφτά

ζμίγχουντε στι νιχτέσσι μυσιχί, τόιο χεμίζ τον άνθροπο χε τόιο ισσταχλίδκα φυχράς-το, όταν πέφτις πες το στρος. Μα ατόρα αφτί ι μυσιχί μόνο ανανκάζι-σε χε πατζαρίζ, πος να λέις πατά-σε ίπνος, μα να χεμάς τ'εσς τζαρά: έντιριμ ι Βαρβαρίτσα, ο θεός να φιλάχσι, να πάι στον ίπνο, συρπατζίδ να τιν χοπανίζον.

Καντίλας το φος σαλέφχετ. Το χλιυρό ταγμά χε τα στζάδια λαίσσχυνε, στζαδέβυνε πας Βαρβαρίτσας τα μάτια, πυ εν ασάλεφτα χε ανιχτὰ ος το μισὸ. Πες Βαρβαρίτσας το μιαλό ζλίχχυνε σχοτινιάρχα νυνίζματα. Αφτί ντρανά μαβριάρχα σίνεφα, πυ ντρέχυνε πας τον υρανό το ένα πίσο στο άλο χε μανχρέβυνε χάλις αγλατομένα μιχρά. Μα φισά ένα τνα άνεμος, τα σίνεφα χάνυντε χε Βαρβαρίτσα ντρανά έμπρο-τς πλατί σσοσέ, αν τα σσαπύρια. Δον το σσοσέ πεσαλίνα πάγυνε ταλιχέιδα, χυτζερέφχυνε χόζμυς αν τα ντυβράιδα, πυ χρέμυνε πίσο στα ράσσις-τιν, σαλέφχυνε μία έμπρο, μία πίσο στζάιδα. Στα δία μαρέις-πα ανὰμεσα στο χρίο, τσίνχρο τυμὰν φένετ όρυς. Μία χι'άλο τ'εν, χόζμυς με τα ντυβράιδα, πυ στζάδεβαν λον στράτα, χρεμὶσσχυνε αχάτο πες το χαμνό τον πιλό. —«Γιατί άιτς;»—ροτά ι Βαρβαρίτσα.—«Να χεμύμιτς, να χεμύμιτς!»—λέγυνε αφτίν. Κε αμάν πάγυν στον ὶπνο, χεμύνε γαλτζέα χε πὰνο πας τα τιλεγραφιχά τα τέλια χάθυνε χυρόνις χε χατζαχάνις, χυλὶζυνε χάλις μιχρά μπαλάιδα χε μαγανέβυν να τυς γνεφύν.

Νάνι, νάνι, ναν-φυχρίθ-,
Σόπα, πέσι χε χεμίθ...

μυρμυρίζ Βαρβαρὶτσα χε άρταχ βρισσχάτε πες το σχοτινό σπίτι, όπυ εν μέγα σιχλέτ.

Πας τον πάτο πέφτι ο σχοριμένος τάτα-τς Εφίμ Στεπάνοβιτζς. Αφτός δε φένετ στα μάτια-τς, μόνο γριχισσχάτε, τίλογα χιλίχχετ αχ τον πόνο πας τον πάτο χε γονχά. Τίλογα λέι δαφτὲ-τ «το γρίζζα-τ' πίρεν μιντάν». Πόνο-τ εν ατόσο μὲγα, όστε αφτός δε μπορί να λέι χανά λόγο-πα, μόνο ροφά πέσο-τ' τ'ν'αέρα χε πιχτὰ-πιχτά χτιπά με τα δόντια-τ:

— Μπυ-μπυ-μπυ-μπυ...

Μάνα-τς Πελαγία έτραμιν ς χίριυ τ'ν' αβλί να δύι χαμπάρ, ότι Εφτίμς εν πας τιν πσσι-τ. Πὲρασιν χάποσο ζαμὰν, όταν δάιν χε άρταχ χριὰζετε να γιρίζ. Βαρβαρίτσα, πεφτ πας συμπά, δεν

κεμάτ κε φυκράτ, τίλογα γονκά ο τάτα-τς: «μπυ-μπυ-μπυ». Μα γρικιςςκάτε, ότι ςτάθιν ςιμά στο ςπίτι ένα ταλικέ. Κίριι πέλςανε ένα γιάςςκο γιατρό, τίνα ίρτεν στο μιςαφιρίο απ'το μπαζάρ. Ο γιατρός μπένι πέςο. Αφτός δε φένετε πες το ςκοτίν, μόνο γρικιςςκάτε, τίλογα κυχίζ κε χτιπάι τ'πόρτα.

— Ιπςέτ φος,—λέι αφτός.

— Μπυ-μπυ-μπυ... —γονκά ο Εφίμς.

Ι Πελαγία ντρεςς στο ςυμπά κε πςςιρά να χαντρέβ ςιρνίκια. Ένα τνα περνάι τίντζκα. Ο γιατρός χαρμαλέβ πες τα τζόπις-τ κε ιφτ δαφτύ-τ το ςιρνίκ.

— Άμαν, το καλό-μας, άμαν,—λέι Πελαγία, ντρεςς βγεν απ'το ςπίτι κε λίγο στέρας γιρίζ ακςαπίςα με ένα μικρό κιρίτς.

Εφτίμ τα μάγλα κοκίνςαν, τα μάτια-τ γιαλίζνε κε εν ατόςο κοφτερά, όςτε αφτός, θαρίς κε, χαρφόν αντάμα το ςπίτι κε τον γιατρό-πα.

— Ε, τί νύνςες να κάνις;—ροτά-τον ο γιατρός κε αςτζίφτ ντρανά πάνο-τ.—Εγέ! Στα γυργά ζαμπύνς ίςε;

— Τί λέιτ; Ίρτεν κερός να πυθένο, βάςςε μπλαγορόντιε!.. Δε θα λαρύμ άλο...

— Σον τυ λέις αχμάχκα!..Λαρόνυμ-ςε!

— Τίλογα θέλιτ άιτς, βάςςε μπλαγορόντιε, να ζιτ κε να ςςέριςιτς, μα εμίς-πα κατ-λίγο κςέρυμε...Τ'ατζζέλ-ς αν έρκετ, τα λόγια εν κοντά...

Ο γιατρός κανά δεκαπέντε μινύτια μαγανέβ να λαφρίζ Εφτίμ τον πόνο, ίςτερα ςικύτε κε λέι:

— Τίπος-πα δε μπορύ να κάνο...Εςί χριάζετε να πάις στι μπολνίτςα; εκί κάμυν-ςε οπεράτςια. Αμάν πρέπι να πάις στι μπολνίτςα μπολνίτςα...Τί κι'αν έν-πα να πάις! Λίγο αργός εν, στι μπολνίτςα λόι-πα κεμύντε, μα τίπος τ'εν, εγό γράφτυ-ςε ζαπίςκα. Γρικάς;

— Θεέ-μυ, τίλογα να τον πάγυμ στι μπολνίτςα; — χυρλανέφκιτ, ι Πελαγία.—Εμίς άλογό-πα τ'έχυμ!

— Τίπος τ'εν, εγό παρακαλό τυς κίριυς, αφτί δύγυν-ςας άλογο.

Ο γιατρός βγένι απ' πέςο, το κερί ζβίχκετ κε πάλι γρικιςςκάτε το «μπυ-μπυ-μπυ»... Κανά μιςό όρα ίςτερα ςιμά στο ςπιτ στέκετ ένα ταλικέ. Αφτό κίριι πέλςανε άνθροπο να πάι τον Εφτίμ στι μπολνίτςα. Ο Εφτίμς ετιμάχκετ κε παέν...

Μα νά έρκετε καλό, φοςερό πιρνός. Ι Πελαγία τ' εν πέςο:

αφτί δάιν στι μπολνίτσα να μαθέν, τί καμ ο Εφτίμς. Ένα τόπο μακρά κλέι ένα μπαλά κε ι Βαρβαρίτσα γρικά, τίλογα κάπιο ισάν, πυ έχι σαν δικό-τς το νταύςς, μυρμυρίζ:

— ... Νάνι, νάνι, ναν-φυχρίθ,
Σόπα, πέςι κε κεμίθ...

Γιρίζ ι Πελαγία. Αφτί βαλ το σταβρό-τις κε λέι γάλια-γάλια:

—Νίχτα έςτεκσαν το γρίζζα-τ στον τόπο-τ, μα ος τον πιρνό ςχορέφτιν. Θεός ας ςχορέςτι, εονία ι ισιχία... Λέγυνε, αργός άλιαχ ίρτεν. Χριάζεντον λίγο γοργά.

Ι Βαρβαρίτσα πάι στο όρυς κε πςςιρά κλέι, μα χαμπαριςτάν ένας άνθροπος κρύι-τιν πας τςαγάδα άιτς δινατά, όςτε τ' κύτρατις ςον χαρςςύ στο δεντρό. Αφτί ςικόν τα μάτια-τς κε ντρανά τον ςυρμπατζζι-τς, τον τςανκάρι, τίνα στέκετε ίςα χαρςςύ-τς.

—Σι τί εν το καμς, χαγιρςίζκο ιβλάτ—λέι-τιν αφτός.— Το μπαλά κλέι α ςι κεμάς;

Αφτός αν τ' χυλί τραβά-τιν στο φτι, αφτί τινάζ το κεφάλτς, κυνανίζ το κνι κε μυρμυρίζ το τραγόδι-τς. Το χλιυρό ταγμά κε τα ςτζάιδα, πυ ιπλάθαν απ' το βρακί κε απ' τ' ανκύνια, ςαλέφκυνε, κάμνι-τιν ματ κε πάλι χαπατέβυνε τα νυνίζματά-τς. Αφτί πάλι ντρανά το ςςοςέ αν το χαμνό τον πιλό. Κόζμυς με τα ντυβράιδα, πυ κρέμυν πίςο στα ράςςις-τιν, έπεςαν πες το ςτζαδ κε γαλτζέα κεμύνε. Όταν ντρανά χαρςςύ-τιν, ι Βαρβαρίτσα-πα φερ μέγα ιςςτάχ να κεμάτ. Αφτί να έπεφτιν άμαν, μα μάνα-τς Πελαγία πάι γιανaςςά κε ςναγονά-τιν. Αφτίν ζπυδάζυνε στο μπαζάρ να μπαριςςέβνι.

—Δόςτε μας αν χριςτύ τ' όνομα τίπος—παρακαλί ι μάνα-τς απ' αφτύς, τίνα έρκυνε χαρςςύ-τιν.—Καμέτ θεγύ καλοςίν, κίριι!

—Φέρε εδό το μικρό!—λέι-τιν ένα γνοριζμένο νταύςς.— Φέρε-με το μικρό!—μία κι' άλο χυλίζ πάλι αφτό το νταύςς, μα άρταχ αν τ' χυλί κε κιςκίνκα.—Κεμάςε, χαγιρςιζα;!

Ι Βαρβαρίτσα ραντά ςικύτ, ντρανά λόριά-τς κε μαθέν-το, πύ εν: τ'εν νέ ςςοςέ, νέ Πελαγία, νέ κόζμυς, τίνα κρύγυν χαρςςύ-τιν, μα μέσα μιςύ στιν κάμαρα στέκιτ μόνο ςυρμπατζζάβα, τίνα ίρτεν να βζαλί το μπαλά-τς. Παςςύρςα, αμπλατιάνςα ςυρμπατζζάβα βζαλί κε παργορέβ το μικρό-τς, ι Βαρβαρίτσα στέκιτ, ντρανά χαρςςύ-τς κε φιλάι, πότε αφτί να μπιτρέβ το βζάλιμο. Όχςο άρταχ ζζανκαριά

τ'ν αέρα, τα στζάιδα κε το χλιυρό ταγμά πας το ταβὰν άρταχ φανερά μικρένυν. Τόρα σιμά θα κσιμερέβ.

— Έπαρ-το! — λέι ι συρμπατζζάβα κε κυμπιάζ τ' αστίθα-τς. — Κλέι. Βαρισέ, μάτιασάν-το.

Ι Βαρβαρίτσα περ το μπαλά, βάλ-το πες τον τόπο-τ' κε πάλι πσσιρά κυνανίζ το κνι. Το χλιυρό ταγμά κε τα στζάιδα λίγο-λίγο χάνυντε κε άρταχ δεν πιμέν τίπος-πα, πυ μπορί να χύσσκετ πες το κεφάλ-τς κε να πατζαρίζ τα νυνίζματά-τς. Μα να κεμάτ θέλι πάλι ατόσο δινατά, τίλογα κε σίφτε, άλιαχ δινατά! Ι Βαρβαρίτσα βαλ το κεφάλ-τς πας το κνι κε σαλέβ όλο-τς το κυρμί να χαν τον ίπνο-τς ντεπ, μα τα μάτιά-τς τι κι'αν έν-πα σφαλίχκυνε κε το κεφάλ-τς άλιαχ βαρίζ.

— Βαρβαρίτσα, ίπσε τ' συμπά! — γριχισσκάτε πίσο στιν πόρτα συρπατζζί το νταύσς.

Σιμένι, ότι ίρτεν όρα να πσσιράς το δλία-ς. Βαρβαρίτσα αφίν το κνι κε ντρεσς πες τ' αράν να φερ κσίλα. Αφτί σσέριτ. 'Οταν ντρέχις κε πρατίς, δε θέλις ατόσο να κεμάς, τίλογα ατότες, όταν κάθις. Αφτί φέρι κσίλα, ιφτ συμπά κε μάνι-μάνι μαθέν-το, τίλογα μαλακίζ το κσιλιάρκο-τς πρόσοπο κε τίλογα φοσερένυν τα νυνίζματά-τς.

— Βαρβαρίτσα, βαλ το σαμοβάρ! — χυλίζ συρμπατζζάβα.

Ι Βαρβαρίτσα κοφτ πσιλύτσκα πελικάιδα, μα τέκα κατασόν να τα ιφτ κε να τα πετάι μες το σαμοβάρ, τίλογα γριχισσκάτε κενύργιο πρικάζ.

— Βαρβαρίτσα, τεμιζλάι συρμπατζζί τα γαλόσσις!

Αφτί κάθετ πας το πάτομα, τεμιζλαέβ τα γαλόσσις κε νυνίζ, ότι καλό να ίτυν αν βάλισσκεν το κεφάλ-τς πες το μέγα βαθί γαλόσσα κε να νίσταζιν πέσο κατ-λίγο... Κε νά άρταχ το γαλόσσα οσέβ, φυσκόν, νίσσκετ χοντρό γιαν το σπιτ, ι Βαρβαρίτσα κρεμίζ το στζότκα, μα αμὰν τινάζ το κεφάλ-τς, γαργαλόν τα μάτια-τς κε ζορλέβ τον δαφτό-τς να ντρανά άιτς, όστε να μιν οσέβυν κε κυτζερέφκυντε αφτά τα σσέια, πας τα πύια ντρανά.

— Βαρβαρίτσα, πλίσε απ' όκσο τα μπασαμάχια, ντροπὶς αχ τον κόζμυ, τίνα έρκυνε!

Ι Βαρβαρίτσα πλισσκ τα μπασαμάχια, τιμαρέβ το σπιτ, ίστερα ιφτ' τ' άλο τ' συμπά κε ντρεσς στο τυτιανίτς. Δλίες μπόλκα, τ'εν ένα μινύτα-πα φκερτάρκο.

Μα στα όλα βαρί εν να στέκις ένα τόπο χαρσσύ στο κυχνὶ

το τραπὲζ κε να τεμιζλαέδς καρτόπλες. Το κεφάλι-ς λιγά στο τραπέζ, το μασσέρ κρεμίςσκετ αχ᾽ τα ςσέρια-ς, λόριας-πα κλοθογιρίζ πασσύρα, χυλτζάρςα ςυρμπατζζάδα με τα γιριζμένα μανίτζα κε λαχαρτέδ ατόσο φοναχτά, όςτε τζαχ αιδονὺν τα φτία-ς. ‟Αλιαχ στεβαρό εν να δάλις τραπέζ-πα, να πλίςσκις, να ράφτις. 'Ερκετ ραστ πότε τί κι' αν έν-πα θέλις να κρεμίςσκες κάτο κε να κεμάς.

Ι μέρα περνά. 'Οταν ντρανά, τίλογα ςκοτνύν τα γιαλία, ι Βαρδαρίτςα ζλιζ τα κςιλιὰρκα-τς τα ζμίλινκα κε χαμνογελά, απλόγυ-τς-πα δεν το κςέρι τι κε μόνο. Το δραδινό ςκοτίν λαλαςςέδ τα μάτια-τς κε φὲρ-τιν θάρος, ότι τόρα ςιμὰ αφτί γαλτζίτςκα να κεμάτ. Το δραδί στυς ςυρπατζζίδς έρκυνε μυςαφίρ.

— Βαρδαρίτςα, δαλ το ςαμοδάρ!—χυλίζ ι ςυρμπατζζάδα.

Το ςαμοδάρ εν μικρό κε όςπυ να χορτένι μυςαφίρ αχ το τζάι πρέπι να το χλένις κάνα πέντε φορές. 'Ιςτερα, όταν μπιτρὲδνι το πίνιμο τζάι, ι Βαρδαρίτςα κανά όρα στέκετε ένα τόπο, ντρανά πας τυς μιςαφίρς κε φιλάι τι κι' άλο να τιν λέγνι ςυρμπατζζίδ.

— Βαρδαρίτςα, ντρὰμι αγόραςι τρία ςςιςςάιδα πίδα!

Αφτί χυπαρέφκετ αχ τον τόπο-τς κε ντρεςς όςο εςς, να χαν τον ὶπνο-τς ντεπ.

— Βαρδαρίτςα, ντράμι φερ ραχί! Βαρδαρίτςα, πύ εν το ςςτόπορ; Βαρδαρίτςα, τεμιζλάι το ςιλέτςα!

Τί κι' αν έν-πα, μυςαφίρ αφίνυν κε πὰένυν. Ζδίγυν το φος, ςυρμπατζζίδ πέφτυν να κεμύνε.

— Βαρδαρίτςα, κύνιςε το μπαλά!—δύγυν-τιν στερνό πρικάζ.

Πες το ςυμπὰ χυλίζ τςιρτςιρίνα. Το χλιυρό ταγμά πας τα ταδάν κε τα στζάιδα απ' το δρακί κε απ' τ' ανκύνια πάλι στζαδέδυν χαρςςύ ς' Βαρδαρίτςας τα μάτια, πυ εν ανιχτά ος το μιςό, πάλι ςαλέφκυνε κε ταράζυνε τα νυνίζματά-τς.

— Νάνι, νάνι, ναν-φυχρίθ,
Σόπα, πέςι κε κεμίθ...—μυρμυρίζ αφτί.

Μα το μπαλά χυλίζ να ςςκίχκετ απ' το χύλιζμο. Βαρδαρίτςα πάλι ντρανά έμπρο-τς το ςαςίχκο ςςοςέ, τον κόζμυ με τα ντυδρὰιδα, τ' Πελαγία, τον τάτα-τς Εφτίμ. Αφτί όλο-πα μαθέντο, ολνύς-πα αγνορίζ, μα όταν πατά-τιν ὶπνος κανά λυγάς-πα δε μπορί να το μαθέν, τίλογο μαανά έδεςιν τα ςςέρια-τς κε τα μπυδάρια-τς, ζυλίζ-τιν κε πατζαρίζ-τιν να ζι. Αφτί ντρανά ολό-

-- Νάνι, νάνι, ναν-φυχρίθ,
Σὸπα, πέςι κε κεμίθ...—
μυρμυρίζ αφτὶ. (ςελιδ. 48)

γιρά-τς, χατρέβ αφτό το μαανά για να χυτχαρέφκετ, μα δεν το ιβρίςςκ. Στο ςτερνό, γαναχτιζμέν, αφτί ςορέβ όλι-τς τ' δίνα, ανίζ τα μάτια-τς, ντρανὰ υρτανφόρ πας το χλιυρό ταγμά, πάλι αγρικά, τίλογα χυλίζ το μπαλά κε μπιρτέν ιβρίςςκ τον ντυςςμάνο, τίνα πατζαρίζ-τιν να ζι.

Αφτός ο ντυςςμάνος εν—το μπαλά.

Αφτί χαχανίςςκετ. Θαγμάςςκετε τίλογα-λυγάς ος ατόρα δε μπόρνιν να το μαθένιςςκιν; Το χλιυρό ταγμά, τα ςτζὰιδα κε το τςιρτςιρίνα-πα, φένετ-τιν, χαχανίςςκυνε κε θαγμάςςκυνε.

Ι Βαρβαρίτςα δε μπορί να αφίν το νύνιζμά-τς. Αφτὶ ςικύτ απ' τιν ταμπυρέτκα χαρύμενα χαμνογελά, δε ςαλέβ τα ματόφλατις κε κάμποςες φορές περνά αχ το ένα κυςςέ ος τ'άλο. Αφτί ςςέριτ κε λίγο ςαχνέβ απ' το νύνιζμα, ότι ίβρεν τζαρά να γλιτόν απ' το μπαλά, πυ έδεςιν τα μπυδάρια-τς κε τα ςςέρια-τς... Χριάζετε να ςκοτόν το μπαλὰ κε ίςτερα να κεμάτ, να κεμάτ, να κεμάτ...

Ι Βαρβαρίτςα γελά, τςιβόν τ' ένα-τς το ματ, φοβερίζ αν το δὰχλο-τς το χλιυρό ταγμά, γιαναςςὲβ ςτο κνι κε αςτζίφτ πάνο ςτο μπαλά. Αφτί φυρκίζ-το, ζπυδαχτά πεφτ ακάτο πας το πάτομα, χαχανίςςκετ απ' τι χαρά, ότι ατόρα μπορί να κεμὰτ κε κανά μινύτα ίςτερα κεμάτι, χάλις πυθαμέν.

1888

ΧΑΣΙΒΕΤ

Τίνα θα πο για τον καιμό-μ;
Απ' το «Πςαλτίρι».

Βραδνέςςο ςκοτίν. Χοντρό ςςλυμένο ςςον υκνιάρκα κλόςςκιτ λόρια στα φινὲρια, που μόνο τόρα τα ίπςαν, φτινά κε μαλακά στζοπάζ πάνο τα σπίτια, αλογί τα ράςςες, ανθροπνύ τ' αμπλάτια, τα ςςάπκις. Ιζβόζτζικος Ιονά Ποτάποφ ίςπρεςιν άιτς, θαρίς κε φόριαςὰν-τον άςπρο σάβανο. Αφτός άιτς χαμπυριάςιν κε ατόςο λίγςεν το κυρμί-τ όςο εςς τζαρά να λιγά το ζοντανό ανθροπνύ το σάρκα, κάθιτ ὲμπρο μαρὲα πας το τζανά κε δε ςαλὲφκετ-πα. Αν κρεμίςςκετ, πάνο-τ κανά μπυτύν κυρτύκ, ατότες-πα, φένετε, αφτός δε θα τινάζ απ' πάνο-τ το ςςον... Τ' άλογό-τ-πα εν άςπρο κε αςάλεφτο. Απ' αφτό, ότι στέκιτ αςάλεφτα, ὸτι τα γιαμπάςςα-τ εν κυςςελίδκα κε τα μπυδάρια-τ εν ίςα, χάλις ταγιάχια, τ' άλογό-τ αχ τα ςμά-πα μιάζ πρανικίτκο αλογίτς, που τα πλυν απ' ένα καπίκ τ' ενα. Αφτό, φένιτ κε στέκιτ καταβαθέα νυνίζ. Αφτός, τίνα τράβςαν πίραν-τον αχ τ'αλέτρι αχ τα γνοριζμένα καθαμπερνά ςυρά'ι:ια κε τίνα εν πεταγμένος εδό, πες ατίτκο το τυμπυγιύχ γιομάτο διαβολκά φόςςα, αμπιτράεφτο χτίπος κε ανθροπνὺ χαταλάιμο,—αφτός τ' εςς τζαρά να μι νυνίζ...

Ο Ιονάς κε τ' αλγίτςι-τ δεν κυτζέβυνε απ' τον τόπο-τιν στα γυργὰ. Κζέβανε αφτί αχ ν' αβλί-τιν έμπρο αχ το μιςμέρ, μα ος ατόρα κανίς-πα δεν τυς μπαριςςτράιςεν. Μα άρταχ πάνο στο ςςιέρ πλακύτ το βραδνέςςο ςκυτίν. Τα φινέρια, που έκεγαν ος ατόρα αδίνατα, πςςιρύν μπιλνέβυν, τα ςυχάχια γιομύντε νταύςςα.

— Ιζβόζτζικ, στο Βίμποργςκι!—γρικά ο Ιονάς.—Ιζβόζτζικ!

Ο Ιονάς κςεπαχτκά τρομάζ, ςικόν τα ματόφλα-τ, που ςακίχ-

τανε ςςον κε ντρανά ένα στρατιωτικό, τίνα εν φορεμένος αν το ςςινέλ με το καπιςόνι.

— Στο Βίμποργςκι!—μία κι' άλο λέι ο στρατιωτικός.—Κεμάςι τι υλέτ; Στο Βίμποργςκι!

Για να των δίχνι, ότι εν χαίλς, ο Ιονάς τινάζ τα ντιλμπόβια κε απ' αφτό αχ αλογί τ' ράςςα κε αχ δαφτύτ τ' αμπλάτια κρεμίςςκετ κομάτια-κομάτια το ςςον. Ο στρατιωτικός κάθετ πας 'το τζανά. Ο ιζβόζτζικος χυλίζ πας τ' άλογο, ιπλόν τ' γύλα-τ γιαν το γυςάκ, κατ-λίγο ςικύτ αχ τον τόπο-τ κε ταχάτ δε χριάςςκετ, μα οτ' έμαθιν τίτκο υνὲρ, ςςαρτλέβ τ' βίτςα-τ. Τ' άλογό-πα γιαν το ςυρμπατζί-τ ιπλόν τ' γύλα-τ', ζαρόν τα ίςα-τ μπυδάρια, πυ μιάζνι ταγιάχια κε φοβιντζάρκα τρομάζ χτον τόπο-τ...

— Πύ χυλτέβς, τζζαμάλ!—αμάν τζζυνέβ στο ςυχάχ γρικά ο Ιονάς νταύςςα απ' μὲσα 'χτο σκυτίν, πυ ςαλέφκετ μία έμπρο, μία απίςο.—Πὺ σε πάγνε διάβολ; Πιας στο ςάχκο μαρέα!

— Σι δε μπαςςχαρέβς να χυλαντρέβς τ' άλογο!—χυλιάςςκετ ο στρατιωτικός.—Στο ςάχκο μαρέα πιας!

Χυλτζάρκα βριζ κὺτζερς απ' το καρέτα, αν τ' χυλί ντρανά κε τινάζ αχ το μανίτζ-τ το ςςον ις άνθροπος, πυ ζπύδαζιν να πέρανιν το ςυχάχ κε ασχαλτί πιμένιςςκεν πκάτο ς' Ιονά τ' άλογο. Ο Ιονὰς κάθετ πας τὸ τζανά, θαρίς κε πας τα βυλόνια, ςαλέβ τ' ανκύς-τ κε ςςαςςμαλαιμένα πρατίζ τα μάτια-τ στά μαρέις, θαρίς κε δε μπορί να το μαθὲν πύ εν κε τί κε μόνο βρέθιν εδό

— Τίλογο γιαραμάζκο κόζμυς ίνε!—μιςχιλὲβ ο στρατιωτικός.—'Ολο χατρέβνε τζαρά να χυλτέβνε χαρςςύ-ς γιά να πιμένυν πκάτο ςτ' άλογο! Αφτίν, βαριςέ, αςιλιτέν έκαμαν λαχαρτί.

Ο Ιονάς κλοθ ντραγά πας το στρατιωτικό κε ςαλέβ τ' αςςίλια-τ. Αφτός, φένετε, θελ κατ' να λέι, μα γρικιςςκάτε μόνο το φυςςύνιζμό-τ.

— Τί λέις;—ροτά ο στρατιωτικός.

Ο Ιονάς παραπονιτά χαμογελά, ζαρόν τ' αςςίλια-τ κε ζορλιτὰ, τέκα οτ' γρικιςςκύνε τα λόγια-τ, λέι:

— Νε... μπάριν, το πεδί-μυ... τύτες τις μέρες πέθανε.

— Γμ!.. Τί ίςςεν κε πέθανεν;

Ο Ιονάς κλοθ τεκμίλ χαρςςύ στο στρατιωτικό κε λέι:

— Μάντιβα, τίς το κςερ; Βαριςέ, γοριάτζκα ίςςεν...

Τρία μέρες έπεσε στι μπολνίτςα κε πέθανε... Θεός το κςερ.

— Κλόσι ς' μαρέα, διάβολε!—πάλι γριxισσκάτε απ' το ςκυτίν.—Ιόχσαμ, κζέβαν τα μάτια-ς, γιουρόντxο σσκιλί; 'Ινxσε τα μάτια-ς!

— Κολ, xολ!—λέι ο στρατιωτικός.— 'Αιτς αν παένυμ, ος άβρι-πα δε σόνυμ. Σναγόνα-το λίγο!

Ο ιζβόζτζικος πάλι ιπλόν τ' γύλα-τ, σικύτ αχ τον τόπο-τ κε αδιάφορα σσαρτλέβ τ' βίτσα-τ. 'Ιστερα αφτός κάμποσες φορές κλοθ ντρανά πας το στρατιοτικό, μα αφτός σφάλισεν τα μάτια-τ κε φένετ κε στέκετ,—δεν εσς ισστάχ να φυκράτ. 'Οταν σόνυν στο Βίμποργσxι κε ο στρατιοτικός κατιβέν πάνο χτο τζανά, ο Ιονάς στεγν το τζανά-τ σιμά στο τρακτίρ πάλι λιγά τι ράσσα-τ κε κάθετ ασάλεφτα... Το σσλυμένο σσον πάλι ασπρίζ έμ αφτόνα, έμ το αλογίτς-τ. Περνὰ όρα, δίο...

Δον το τροτυάρ περνύνε τρία γιὰσσκα πεδία. Αφτί χαβγαλέβυν. Γριxισσκάτε, τίλογα χτιπύν τα γαλόσσις-τιν. Δί-τιν ίνε πσιλί κε φτινί, τρίτος χαμιλός κε χαμπύρς.

—Ιζβόζτζιx, στο Πολιτσέισxι xυπύρ!—βγαλ μαχαρυμένο νταύσς χαμπύρς.—Τρινὺς-μας... ίxος καπίxια!

Ο Ιονάς τινάζ τα ντιλμπόβια κε χυλίζ πας τ' άλογό-τ. 'Ιxος καπίxια εν άλιαχ μυφτ, μα αφτός δε νυνίζ τόρα πας αφτό... Ας εν κυμύσς, ας εν κανά πιατάχ, γι' αφτόνα τόρα εν όλο ένα, τέκα να μι στέκετε δίχος δλία... Γιασσλάρ, με τα βρισέις, σxυντύν τ'έναν τ' άλο-τιν, γιανασσέβυνε στο τζανά κε τρί-τιν μία χὺσσκυνε πάνο. Πσσιρισσκάτε το λαχαρτί: πιός-τιν να κάθετ κε πιος να στέκετ; 'Ιστερα απ' τα βρισέις, φύμιζμο κε μααναίδα αχλασσέβυνε πας αφτό, ότι να στέκετ χαμπύρς, πος να λέις εν ς' ολνύς χαμελός.

— Νυ, κολ!—λέι χαμπύρς, τίνα στέκετ κε περ ανάσα τζαχ σιμά ς' Ιονά τ' τσαγάδα.—Σιπιλάι-το! Εχ, σσάπxα έσσις, αδερφέ! Πες όλο το Πετερμπύργ δε βρισσκάτε μπιτέρ...

— Γι-ι., γι-ι...—χαχανίσσκετ ο Ιονάς.—Τίλογο εν...

— 'Ει σι, τίλογο εν, σιχτάι τ' άλογό-ς! 'Αιτς όλο τον κερό-πα θαρίς να παένς, ε; Γιόχσαμ, θέλις να σε σιπιλαέβο!;

Το κεφάλι-μ να σπαν...—λέι ένας πσελός.—Πσες, όταν ιμνετς ς' Ντυκμάσοβ δί-μας αν το Βάσκα τέσερα μισὰ υχάιδα κονιάκ έπιναμ.

— Δεν το κσέρο, πος λέις πσέματα!—κζεν χυλί-τ άλος πσελός.—Λέις πσὲματα ντοζ-ντυμάν.

— Μά τα χίλια ικόνες, αλίθια...

— 'Ολο ένα ατίτκο αλίθια, γιαν τ' αφτό, ότι το φτιρ κυχίζ.

— Γι-ι—χαμογελά ο Ιονάς.—Σσέ-ενκι κίριι!

— Τφυ-υ, να ςε παρ ο διάβολος!—χυλιάςςκετ χαμπύρς.—Να παένς λίγο τζάλκα γιόςχαμ γιοχ, γιυρόντκο χολέρα! Ζερ άιτς παένυν; Τζυζάι-το μία αν τ' βίτςα! Νο, τζζαντύ! Νο! Καλά βίτςυ-το, καλά!

Ο Ιονάς γρικά, τίλογα πίςο στο ράςςα-τ ανταγιάνεφτα κλόςς-κιτ χαμπύρς κε τίλογα τρομάζ το νταύςς-τ. Αφτός γρικά, τίλογα τον βρίζυν, ντρανά λόριά-τ τον κόζμο κε μάνι-μάνι πςςιρά να το ζμονά, ότι εν μοναχό-τ πες το ςςιέρ. Ο χαμπύρς βριζ κε βριζ όςπυ στο ςτερνό το βρίςιμο πιάςςκιτ ς' γύλα-τ κε πςςιρά κυχίζ. Δι αλ' ανκέβυν ένα κάπιο ιςάν Νατέζζτα Πετρόβνα. Ο Ιονάς κλοθ ντρανά χαρςςύ-τιν. Αφτός φιλάι, όςπυ αφτίν ένα τνα τι λαλύν κε μυρμυρίζυν:

— Α εγό... νε... αφτό... τύτο τ' βδομάδα... το πεδί-μ πέθανε.

'Ολ-μας-πα να πυθένυμ...—αναςτενάζ χαμπύρς, τίνα ςφονκά τ' αςςίλια-τ ίςτερα απ' το κυχυςτό.—Κολ, κολ! Κίριι, εγό, όπος θέλιτ, δε μπορύ άλο άιτς να παένο. 'Αιτς αν παένυμ, πότε να ςόνυμ!

— Μα ςι τυρταλάι-τον λίγο... πες τςαγάδα!

— Γιυρόντκο χολέρα, γρικάς; Ατόρα τςακόνο το τζιλκές!... Χαρςςύ-ςας αν ντρανάς απεζά να πρατίς! Γρικάς, Αντζζιντὲρ Ντζζαναβάροβιτζ; Γιόχςαμ, εςί χαμπάρ-πα δεν έςςις, τί ςε λέ-γυμ;

Κε ο Ιονάς γρικά-το, τίλογα απίςο τυρταλέβυν-τον.

— Γι-ι-ι...—γελά αφτός.—Σςένκο κόζμος... καλά ας ίςετι!

— Ιζβόζτζικ, εςί παντρεμένος ίςε; 'Εχις γινέκα;—ροτά-τον ένας πςιλός.

— Εγό; Γι-ι-ι... ςςένκι κόζμος! Τόρα ένα γινέκα έχο — υγρό χόμα... Χι-χο-χο... Το μυρμόρ εν γινέκα-μ! Νά το πεδί-μ πέθανεν, μα εγό ζυ... Θαβμαςτικό δλία, ο θάνατος κςεχάςιν... Αντίς να έρκετ ςε μένα, αφτός δάιν ςτο πεδί-μ...

Ο Ιονάς κλοθ απίςο για να το λέι, τίλογα λυγάς πέθανιν γιό-τ, μα ο χαμπύρς λαφρά αναςτενάζ κε λέι, ότι, δοχςαςία, αφτί τί κι'αν ίτυν-πα, έςοςαν. Ο Ιονάς περ το αχ-τ'—ίκος κα-

Αφτός πάλι πιμένι μοναχό-τ κε πάλι ολόγιρά-τυ πιμένι μόνο τιντζλίχ... (ςελιδ. 57).

πίκια κε πολά κερό ντρανά πίσο στυς μεθιζμένυς, τίνα στυπύνε πες ένα σκοτινό αβλί. Αφτός πάλι πιμένι μοναχό-τ κε πάλι ολόγιρά-τυ πιμένι μόνο τιντζλίχ... Το χασιβέτ, πυ ένα τνα πιφέρνιν, φανερύτε γιανκιτὲν κε σφιγ τ' καρδία-τ' κι' άλο δινατά. Τα μάτια-τ—φοβιντζάρκα, γιομάτα πίκρα,—υζυν-υζὰχ χαντρέβνι ανάμεσα στον κόζμο, πυ ντρέχνι πες τ' μισαρέα: μπέλτιμ απ' αφτύς χιλιάδες ανθρόπυς βρισσκάτε κανένας, πυ μπορί να τον φυκράτε; Μα κόζμυς ντρέχυνε, δε ντρανύνε νέ τον Ιονά κε νέ το χασιβέτιτ... Το χασιβέτ εν μέγα, ατίτκο μέγα, όστε αν σπαν Ιονά τ' καρδία κε αν βγεν απ' μέσα το χασιβέτ, φένετε, αφτό να στζοπάζ όλο το ντυνιά, μα πάλι δε φανερύτ. Αφτό μπόρσε να χορί πες ατὶτκο μικρό καρδία κε δεν το βρίσσκις, αν θέλις χαντρὰι-το μέρα-μεσμερί αν το φινέρ...

Ο Ιονάς ντρανά ένα ντβὸρνικ με το μπυχτζαδίτσα κε θέλι να τον ζμίγι σ' λαχαρτί.

— Φίλε-μυ, τί όρα εν τύρα;—ροτά τον αφτός.

— Δέκα όρες... Τί στάθες εδό; Πρατ!

Ο Ιονάς κυτζερέφκετ κάμποσες χαστζιλέις αβλὰχ, πάλι χαμπυριά κε πσσιρά χασιβετλέβ... Να λαχαρτέβ αν τον κόζμο αφτός μετρά-το αρτίχκο. Μα δεν περνὺν πέντε μινύτια-πα, τίλυγα αφτός ισόν τ' ράσσα-τ, τινάζ το κεφάλι-τ, θαρὶς κοφτερό πόνο κεντά τ' καρδία-τ κε τραβά τα ντιλμπόβια... Αφτός χάσιν το ντιαγάτ-τ.

«Στο χάνι*),—νυνίζ αφτός.—Πρέπι να παένο στο χάνι!»

Κε το αλογίτς, πυ θαρίς κε έμαθιν το νύνιζμό-τ, πσσιρά να ντρεσς. Κανά ένα όρα κε μισό ίστερα, ο Ιονάς κάθετ σιμά στο μέγα, γριντζό συμπὰ. Πας το συμπά, ακάτο κε πας τα σκαμνίαπα χυρχυρίζυν κόζμος. Πέσο βρόμυς κε σιχλέτ... Ο Ιονὰς ντρανά πας αφτύς, τίνα κεμύνε, κνίσσκετ κε κάμ-το μπυσσμάν, ότι γίρισε στο σπίτι-τ άιτς γυργά...

— «Στο ιλόπ-πα δε χαζάνεπσα!—νυνίζι αφτός,—Υνύτζυμ, μπαρόχ, πατά-με το χασιβὲτ. Ανθροπος, τίνα κσερ τι δλία-τ'... τίνα εν χορταζμένος απλόγυ-τ κε το άλογό-τ-πα δεν το αφίν νιστκό, αφτὸς καμία-πα δε χασιβετλαέβ...»

Αχ το ένα κυσσέ σικύτε γιάσσις ιζβόζτζικος, κοχίζ, κε γιανασσέβ σιμά στο τσιμπέρκα αν το νερό.

---

*) ποστογιάλι ντβορ.

— Δίπςασις;—ροτά-τον ο Ιονάς.

— 'Εμαθίς-το, δίπςασα!

— 'Αιτς... Καλά ας ίςε... Μα εγό, αδερφέ, χάσα το πεδί-μυ, πέθανε... 'Ικςες-το; Το πέραςιν τ' 6δομάδα, στι μπολνίτςα... Ιστορία!

Ο Ιονάς ντρανά κε φιλάι τι να λέι αφτός πας τα λόγια-τ, μα δεν αγρικά τίπος-πα. Γιάςςις στζόπακςιν το κεφάλι-τ κε άρταχ κεμάτ. Γέρος αναστενάζ κε κνίςςκετ... Τίλογο μέγα ιςςτάχ ίςςεν γιάςςις να πιν νερό, ατόςο αφτός θέλι να λαχαρτέ6. 'Αρταχ να νίςςκετ ένα 6δομάδα, τίλογα πέθανιν γιό-τ, μα αφτός ακόμα αν κανίνα-πα δε λαχίρτεπςιν τίλογα πρεπ... Χριάζετε να λαχαρτέ6 με τι ςιρά, αζπύδαχτα... χριάζετε να το λέι, τίλογα ζαμπολνάιςεν γιό-τ, τίλογα μαγανάι6εν, τί ίπε πιρναμί να πυθέν, τίλογα πέθανιν...

Χριάζετε να το λέι, τίλογα τον παράχοςαν κε τίλογα γέρος δάιν στι μπολνίτςα να πάρι γιύ-τ τα φορεςίες. Στο χορίο πέμνιν κόρι-τ' Ανίςια... Γι' αφτίνα-πα χριάζετε να λέι κάμποςα λόγια... Ζερ λίγα εςς να λέι ατόρα αφτός; 'Ανθροπος, τίνα θα τον φυκράτ χριάζετε να αναστενάζ, να 6αι6αλέ6, να τον χιέ6... Στα όλα λαφρό εν να λαχαρτέ6ις με τις γινέκες. Αφτί ταχάτ νύ-τιν δεν κοφτ, πςςιρύν κλέγυν αμάν λέις-τυς κανά δίο-τρία λόγια...

«Ας παένο ας υχλαέ6ο τ' άλογό-μ,—νυνίζ ο Ιονάς.—Να κεμύμ πάντα-πα καταςόνο... Φο6άς, δεν χορτένο χτον ίπνο-μ;»

Αφτός φορέν κε παέν στο κονιύςςνια, πυ στέκετ τ' άλογό-τ. Αφτός νυνίζ για το ιλόπ, για το μπιτζάν, για αφτό, τίλογος κερός θα ίνε... Για το πεδί-τ, όταν πιμέν μοναχό-τ αφτός δε μπορί να νυνίζ... Να λαχαρτέ6 αν τον κανίνα γι' αφτόνα εςς τζαρά, μα μαναχό-τ, θαρίς κε εν ζοντανός, ο Ιονάς ςαχνέ6...

—Μαςάς;—ροτά ο Ιονάς τ' άλογό-τ, πυ έςτεχςε χαρςςύ-τ γιαλιςτρά-τ τα μάτια.—Νυ, μάςα, μάςα... Αν δε χαζάνεπςαμ ςίμυρ στο ιλόπ, να τρόγυμ μπιτζάν... Νε... Γέραςα εγό άρταχ να δυλέ6ο... Το πεδί-μ έπρεπε να δύλε6ε, γιοχ κε εγό... Αφτός ίτυνε ςοςτός ιζ6όζτζικος... Τεχ' καλά ας ίτυν...

Ο Ιονάς ένα τνα δε λαλί κε στέρας λέι:

'Αιτς εν τα δλίες, φυραδίτς... Τ' εν Κυζμά Ιόνο6ιτζ... Σμαρλάιςέν-μας πολά χρόνια να ζυμ... Ντόκιν στο νύ-τ κυτυρύ να πυθέν... Ατόρα, ας λέγυμ, εςί έχις ταίτς κε ίςε καρδακί-τυ μάνα... Κε, ας λέγυμ, ένα κερό χαμπαριςτάν αφτό το ταίτς να δύι τίν πςςι-τ... Μπαρόχ, χιέ6ις-το;

Τ' αλογίτς φυκράτ, μαςά κε φυςςυνίζ χαρςςύ στον νικοχίρι-τυ...
Ο Ιονάς ζμονά-το, πύ εν κε λέι στο άλογό-τ για όλο το πίκρα, πυ ςορέφτιν ς' καρδία-τ...

1886.

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΤΑΡΑΜΑ

I

Το χορίο Υκλέεβο ιπλόθεν μες' το ταραμά κε απ' αφτό απ' το μέγα τ' στράτα κε απ' τι στάντσια τυ σιδερόδρομυ φένεντον μόνο κλισίας το κυλφί κε τα τζύρτες αφτίς τις φάμπρικας, πυ έφταγαν μπασμάιδα. Τον κόζμυ, τίνα πέραναν μέσα απ' το χορίο κε ρόταναν, τίλογο χορίο εν, ιλεγὰν-τυς:

— Αφτό εν το χορίο, όπυ διάκος στο λιμόνεμα έφαιν όλο το χαβιάρ.

'Ενα κερό, όταν λιμόνεβαν στον φαμπρικάντι Κοστιυκόβ, ο γέρο διάκος ίδε πας το τραπέζ μάβρο χαβιάρ κε ατζόβκα γιαπύσσεπσιν να το τρόι. Αφτόνα τυρταλάιβάν-τον, τράβανάν-τον στο μανίτζ, μα αφτὸς θαρίς κε κσιλιάσιν απ' τι χαρά-τ: τίποςπα νέ ντράνανιν, νέ αγρìκανιν κε μόνο έτρυιν. 'Αιτς έφαιν όλο το χαβιάρ, πυ ίτυνε κανά τέσερα φύντια. Πέρασιν άρταχ πολά ζαμάν απ' αφτί τι μέρα, ο διάκος τζαχ πὸτε πέθανιν, μα το χαβιάρ κόζμυς ακόμα ίχαν-το στο νύ-τιν. Το ζίσιμο εδό ίτυν ατόσο σιριό γιόχσαμ-κε κόζμυς δε μπασσχάρεβαν να ντινκάιβαν τίποτες άλο απ' αφτό μπασσχά, πυ ίτυνε κανὰ δέκα χρόνια πìσο, μα για το χορίο Υκλέεβο άλο τίπος-πα δεν ίβρισσκαν να ίλεγαν.

Απ' το χορίο καμία-πα δε βγένισσκε ο πσίχος κε ο πιλός δεν κσέρυνιν καλτερί-πα, το πολά λόρια στα φραχτία, πάνο στα πύια ἐστζιφταν γιυρόντκα κατέις, πυ πέταγαν πλατί στζαδ. Εδό πάντα-πα μίρζεν ὐκσυσνι κισλοτά, πυ το ισσλιτράιβαν στι φάμπρικα, όταν έφταγαν μπασμάιδα κε άλες μυρδίες, πυ ίρχενταν απ' τι φάμπρικα. Ι φάμπρικες—τα τρία, πυ ἐφταγαν μπασμάιδα κε ένα κι' άλο, πυ καμάτεβαν δέρματα κε ταμπάνια, βρισσκάτανταν ς' χορίο τ'ν' άκρα κε λίγο αβλάχ. Αφτά ίτανε μικρές φάμπρικες.

I

Το χορίο Υκλέεβο ιπλόθεν μες' το ταραμά κε απ' αφτό απ' το μέγα τ' στράτα κε απ' τι στάντσια τυ σιδερόδρομυ φένεντον μόνο κλισίας το κυλφί κε τα τζύρτες αφτίς τις φάμπρικας, πυ έφταγαν μπασμάιδα. Τον κόζμυ, τίνα πέραναν μέσα απ' το χορίο κε ρόταναν, τίλογο χορίο εν, ιλεγὰν-τυς:

— Αφτό εν το χορίο, όπυ διάκος στο λιμόνεμα έφαιν όλο το χαβιάρ.

'Ενα κερό, όταν λιμόνεβαν στον φαμπρικάντι Κοστιυκόβ, ο γέρο διάκος ίδε πας το τραπέζ μάβρο χαβιάρ κε ατζόβκα γιαπύσσεπσιν να το τρόι. Αφτόνα τυρταλάιβάν-τον, τράβανάν-τον στο μανίτζ, μα αφτός θαρίς κε κσιλιάσιν απ' τι χαρά-τ: τίποςπα νέ ντράνανιν, νέ αγρίκανιν κε μόνο έτρυιν. 'Αιτς έφαιν όλο το χαβιάρ, πυ ίτυνε κανά τέσερα φύντια. Πέρασιν άρταχ πολά ζαμάν απ' αφτί τι μέρα, ο διάκος τζαχ πὸτε πέθανιν, μα το χαβιάρ κόζμυς ακόμα ίχαν-το στο νύ-τιν. Το ζίσιμο εδό ίτυν ατόσο σιριό γιόχσαμ-κε κόζμυς δε μπασσχάρεβαν να ντινκάιβαν τίποτες άλο απ' αφτό μπασσχά, πυ ίτυνε κανὰ δέκα χρόνια πὶσο, μα για το χορίο Υκλέεβο άλο τίπος-πα δεν ίβρισσκαν να ίλεγαν.

Απ' το χορίο καμία-πα δε βγένισσκε ο πσίχος κε ο πιλός δεν κσέρυνιν καλτερί-πα, το πολά λόρια στα φραχτία, πάνο στα πύια ὲστζιφταν γιυρόντκα κατέις, πυ πέταγαν πλατί στζαδ. Εδό πάντα-πα μίρζεν ὺκσυσνι κισλοτά, πυ το ισσλιτράιβαν στι φάμπρικα, όταν έφταγαν μπασμάιδα κε άλες μυρδίες, πυ ίρχενταν απ' τι φάμπρικα. Ι φάμπρικες—τα τρία, πυ ὲφταγαν μπασμὰιδα κε ένα κι' άλο, πυ καμάτεβαν δέρματα κε ταμπάνια, βρισσκάτανταν σ' χορίο τ'ν' άκρα κε λίγο αβλάχ. Αφτά ίτανε μικρές φάμπρικες.

Μες τα όλα δύλεβαν κανά 400 εργάτες, όχι παραπάνο. Απ' τι φάμπρικα, πυ καμάτεβαν δέρματα, το νερό πες το ποτάμ πιχτά βρόμνιν. Τα πεταγμένα αναφέλιτα σσέια χαράμοναν το τυγάι, το χοριάτικο πράμα ζαμπυλνάιβεν, υγράιβιν σιμπίρκα κε τι φάμπρικα απ' πάνο δόκαν πρικάζ να τι σφαλίσυν. Αφτί ι φάμπρικα μετρισσκάτεντον σφαλιμένι, μα δύλεβιν κριφά, πος να λέις στον στανοβόι κε στον υιέζτνι γιατρό ο συρμπατζίς τις φάμπρικας έδυίν-τυς από δέκα ρύβλια τ' μίνα Πες όλο το χορίο ίτανε μόνο δίο σοστά σπίτια, χαγιαδί, στζοπαζμένα πάνο αν τον τενεκέ. Πες το ένα ίτυνε το βόλοστ, πες το άλο, πυ ίχε δίο ετάζζ, ίσα χαρσσύ στιν κλισία, έζνιν ο Τσιμπύκιν Γριγόρι Πετρόβιτζ, μπαζαριότις.

Ο Γριγόρις ίσσεν μπακαλέινι τυτιανίτς, μα αφτό ίτυνε μόνο για κόζμυ μάτια. Στ' ασλίτ-τ αφτός πύλνιν ραχί, πράμα, δέρματα, ζαιρέ, σσιρίδα, πύλνιν τι ίρκεντον ραστ κε όταν αρατέφκενταν στο εκσοτερικό*) για τα γινεκύ σσλιάπες κατζακανί φτερά, αφτὸς πας το κάθε ζεβγάρ κατζακάνες χαζάνεβιν από τριάντα καπίκια. Αγόραζιν αφτός κε δεντρά για το κόπσιμο, δάνζιν καπίκια στα προτσέντα κε ιστα όλα μαρέις-πα ίτυνε «μπασσχαριμένος» άνθροπος.

Αφτός ίσσεν δίο πεδία. Ο μέγας—ο Ανίσιμ, δύλεβιν στι μιστικί **) πολίτσια κε αρέα ίρκεντον στο σπίτι-τ. Μικρός, Στεφάνις, ίντυνε τκαντζίς κε έφταιν γιαρτίμ τον τάτα-τ, μα σοστὸ γιαρτίμ απ' αφτόνα δε φίλαγαν, πος να λέις ίτυνε μυσσχύλς κε βαρέα γρίκανεν. Γινέκα-τ Ακσίνια, όμορφο πσιλό ισάν, πυ βγένισσκιν στον κόζμο γιορτάτκα με το σσλιάπκα κε ζόντικ, σικύτιντον γοργά, έπεφτιν αργός κε λιν τι μέρα έτρεσσιν, μία στο αμπάρ, μία στο πόρεπ, μία στο τυτιάν, τέκας σσυρυμίλζαν τα πυδέις-τς κε πες τα σσέρια-τς αιδόναναν τ' ανιγάρια. Ο γέρο Τσιμπύκιν ντράνανιν πάνο-τς σσένκα, τα μάτια-τ φοσερὲνισσκαν κε ένα τνα αφτός χυρλανέφκιντον, ότι αφτί δεν εσς μέγα-τ γιό, μα πίρεν-τιν μικρός, σαγίρς, τίνα βαρισέ, δεν ίκσερε σοστά, τίλογο τιμί εσς γινεκύ τ' μορφιάδα.

Γέρος πάντα-πα μπικένεβιν να βρισσκάτεντον πες το ταιφά κε αγάπανιν το ταιφά-τ στα όλα πολά στο ντυνιά, σ' ολνύς δινατά το μέγα-τ το πεδί κε τ' νιφ-τ Ακσίνια, τίλογα πίρεν το γιό-τ σαγίρ, αμάν έδικσεν το δαφτό-τς σαν άλιαχ χαματερό ισάν

---

*) ζα γρανίτσει.

**) σισκνάγια.

κε άρταχ ίκσερίν-το, τίνα εςς τζαρά να δοκ ςςέα απ' το τυτιάν μπυρτζά, ρίνα τ' εςς τζαρά, ίςςεν τ' ανιγάρια πάντα-πα αντάμα-τς, τον άντρα-τις-πα δεν τα υςςαντράιδιν, χτίπανιν πας τα στζότες, ντράνανιν πες τ' αλογὶ τα δόντια, χάλις ἀγυρος κε υζύν-υζάχ γιά χαχανίςςκιντον, γιά χύλζιν πας κανίνα. Κε τί κι' αν έφταίν-πα γιά τί κι' αν ίλειν, ο γέρος μόνο ςςέριντον κε ίλειν τίντζκατίντζκα:

— Μπράβο, νίφι-μυ! Μπράβο, κυρακέα, μπράβο...

Αφτός ίτυνε ςςιρέος, μα κανά χρόνο ίςτερα, τίλογα πάντρεπςιν το γιό-τ, δε νταγιάνεπςιν κε δαφτό-τ-πα πίρεν γινέκα. Κανά τριάντα βέρςςα απ' το Υκλέεβο αβλὰχ ίβραν-τον ένα κυρίτς Βαρβάρα Νικολάεβνα από καλό ταιφά, άρταχ στα χρόνια, μα όμορφο, μπιλνί ιςάν. Αμάν τίλογα κότζεπςιν αφτί πες τιν κάμαρα στ' απάνο το ετάζζ, όλο το σπίτ-πα ένα γόρα φοςὲρνιν, θαρίςκε μετάλακςαν έβαλαν παντύ-πα κενύργια γιαλία. 'Ιπςανε τα καντίλις, τα τραπέζια στζόπακςάν-τα πάνο με άςπρα, γιαν το ςςον, πρυστζαλάιδα, πας τα γιαλία κε πες ν' αβλὶ φανερόθαν τζιτζάκια με κόκινα μιτίτζα κε άρταχ δεν έτρυγαν όλ-πα αχ το ένα πινάκ, μα κάθε ίς-τιν ίςςεν έμπρο-τ χοριστό σαύτ. Ι Βαρβάρα Νικολάεβνα χαμνογέλανιν ςςένκα κε λαλαςςάρκα κε φένεντον, θαρίς κε πες το σπίτι όλα-πα χαμνογελύν. Κε πες ν' αβλί, καμία το δεν νίςςκεντον σιφτέ, πςςίρςαν να κλόθυνε ιριβόι, ιτζζάβες. Πκαχ σπιτί-τιν τα γιαλία γρικίθαν παραπονιτά, μακρομὲνα νταύςςα. Εκί ίτανε Υκλέεβςκι γινέκες κε ένα-λυγάς χαμπαγιατλίδκα κόχιζάν νταγατςίζ, μεθιζμὲν αγύρ, τίνα τυς έβγαλαν απ' τι φάμπρικα, στ' πίνιςςκαν πολά ραχί. Βαρβάρα έδυίν-τυς καπίκια, ψομί, παλέα φορεςίες κε, ίςτερα, όταν έμαθιν στο κενύριο τον τόπο, πςςίρςεν να κυβαλί απ' το τυτιάν-πα. Μιά φορά ο ςαγίρς αςτζέφτιν-τιν, ότι πίρεν κε δάιν απ' το τυτιάν δίο οςμύςςκες τζάι κε αφτό φάνιν-τον ένα-λυγάς ατζαίπκο.

— Εδό μαμάςςα-μ πίρεν δίο οςμύςςκες τζάι,—ίπεν αφτός στέρας τον τὰτα-τ.—Πὺ να το γράφτο αφτό;

Ο γέρος τίπος-πα δεν τον ίπεν, κατ-λίγο στάθιν, νύνςιν, σὰλεπςιν τα φρίδα-τ κε δάιν ς' γινέκα-τ.

— Βαρβάρα, έντιριμ, ακριβί-μυ, τίπος αν χριάςςκες στο τυτιάν, πάντα-πα μπορίς να 'πάρις,—ίπε-τιν αφτός χαγιρλίδκα.—'Επαρ τι θέλις, να μιν τραβιςςκάς!

Κε τιν άλι μέρα ο ςαγίρς, τίνα έτραμιν πέρασιν αχ ν'αδλί χύλκσιν, ίπεν-τιν:

— Εςίς, μαμάςςα, τίπος αν χριάςςκεςιτς, — επαρέτ!

Σ' αφτό, ότι αφτί έφταιν καλοςίν ίτυνε κατ' κενύργιο, κατ' ςςένκο κε λαφρό, τίλογα κε στα καντίλις κε ςτα κόκινα τζιτζακίτζα. Στα Ποκρέα γιά ς' κλιςίας τον άγιο, πυ το γιόρταζαν τρις μέρες, όταν πύλναν στυς χοριάτες βρομιάρκο ςςιριδί κρέας, πυ βγάλιςςκε τίτκο κιςκίνκο μυρδία, ότι ζόρλεν νταγιάνεδις να στέκεςε ςιμά στο βαρέλ κε όταν πέριςςκαν απ'τυς μεθιζμένς στο ζαλόγ τα τζαλγύιδα, τα ςςάπκες-τιν, γινεκύ-τιν τα πλατόκια, όταν τζιλίχκανταν πες τα πιλά μεθιζμένι εργάτες απ'τι φάμπρικα, πυ τυς κρέμιςεν το αγυλίδκο ραχί κε όταν το κρίμα χάλις τυμάν κρέμιντον πάνο στον πάτο θαρίς κε πες όλο τ'ν' αέρα, — ατότες ένα-λυγάς λαφρένιςςκιν καρδία-ς, όταν νύνιζες, ότι εκί, πες το ςπιτ ζι ένα ςιριό, τιμίζκο ιςάν, πυ δεν ταράχκετ νέ στο πύλιμο βρομιάρκο κρέας, νέ στο ραχί, ςτα τίτκα τα στεβαρά, ςινεφιάρκυ μέρες δικό-τις το καλοςίν ίτυνε ςαν το ςαχιντραεφτικό κλάπαν στι μιχανί.

'Ολες ι μέρες πες Τςιμπύκιν το ςπιτ πέραναν πες το χαςιβέτ. 'Ιλιος ακόμα δε γενιςςκάτεντον, πότε ι Ακςίνια άρταχ πυρφύτανιν, όταν νίφκεντον πες ν' αγιάτ, το ςαμοβάρ έβραζιν κε βύιζεν πες το κύχνια, θαρίς κε έδυιν χαμπάρ, ότι έρκετε κατ χατελίδκο. Γέρος Γριγόρι Πετρόβιτζ, φοριμένος με το μικρό μάβρο ςιυρτύκ κε φτινό μπαςμαδί βρακί, με τα πςιλά γιαλιςτρά τςανκία, ατίτκος χαμελύτςκος κε τιμιζύτςκος, πράτανιν πες το ςπίτι-τ' κε χτίπανε με τα καμπλύκια-τ, ςαν τον κάπιο πιθερό πες το ναμλίδκο τραγόδ. 'Ινζανε το τυτιάν. 'Οταν έκρυιν φος, ςιμά στα μπαςαμάχια στέκεντον βζεγμένο λαφρύτςκο ντρογίτςα, ο γέρος τιαμίλκα κάθεντον πάνο, μπατράιβεν το χυντρό-τ το χαρτύζ τζαχ ος τα φτία-τ κε αν ντράνανις χαρςςύ-τ, δε μπόρνις κανά-λυγάς-πα να νύνζις, ότι αφτός εν άρταχ 56 χρονό άνθροπος. Πας τα μπαςαμάχια βγένιςςκαν ντράναναν πίςο-τ' γινέκα-τ κε νίφι-τ κε αφτό ςυρύ, όταν ίτυνε φορεμένος καλά, τιμίζκα, όταν στο ντρογίτςα ίτυνε βζεγμένο μέγα μάβρο αγιαγίρ, πυ έκςςαζιν 300 ρύβλια, ο γέρος ανανκάςςκιντον, αν ίρκανταν ςιμά-τ ι χοριάτες με τα ιριτζάιδα-τυς. Αφτός δεν αγάπανιν τυς χοριάτες κε νιρέςςκιν-τυς κε αν αςτζέφκιντον, ότι κανίς χοριάτος φιλάι-τον ςιμά στο γιρί, χύλζιν πάνο-τ χυλτζάρκα:

Κε τιν άλι μέρα ο ςαγίρς, τίνα έτραμιν πέρασιν αχ ν'αδλί χύλκςιν, ίπεν-τιν:

— Εςίς, μαμάςςα, τίπος αν χριάςςκεςιτς,—επαρέτ!

Σ' αφτό, ότι αφτί έφταιν καλοςίν ίτυνε κατ' κενύργιο, κατ' ςςένκο κε λαφρό, τίλογα κε ςτα καντίλις κε ςτα κόκινα τζίτζακίτζα. Στα Ποκρέα γιά ς' κλιςίας τον άγιο, πυ το γιόρταζαν τρις μέρες, όταν πύλναν ςτυς χοριάτες βρομιάρκο ςςιριδί κρέας, πυ βγάλιςςκε τίτκο κιςκίνκο μυρδία, ότι ζόρλεν νταγιάνεδις να ςτέκεςε ςιμά ςτο βαρέλ κε όταν πèριςςκαν απ'τυς μεθιζμένς ςτο ζαλόγ τα τζαλγύιδα, τα ςςάπκες-τιν, γινεκύ-τιν τα πλατόκια, όταν τζιλίχκανταν πες τα πιλά μεθιζμένι εργάτες απ'τι φάμπρικα, πυ τυς κρέμιςεν το αγυλίδκο ραχί κε όταν το κρίμα χάλις τυμάν κρέμιντον πάνο ςτον πάτο θαρίς κε πες όλο τ'ν' αέρα,—ατότες ένα-λυγάς λαφρένιςςκιν καρδία-ς, όταν νύνιζες, ότι εκί, πες το ςπιτ ζι ένα ςιριό, τιμίζκο ιςάν, πυ δεν ταράχκετ νέ ςτο πύλιμο βρομιάρκο κρέας, νέ ςτο ραχί, ςτα τίτκα τα ςτεδαρά, ςινεφιάρκυ μέρες δικό-τις το καλοςίν ίτυνε ςαν το ςαχιντραεφτικό κλάπαν ςτι μιχανί.

'Ολες ι μέρες πες Τςιμπύκιν το ςπιτ πέραναν πες το χαςιβέτ. 'Ιλιος ακόμα δε γενιςςκάτεντον, πότε ι Ακςίνια άρταχ πυρφύτανιν, όταν νίφκεντον πες ν' αγιάτ, το ςαμοβάρ èβραζιν κε βύιζεν πες το κύχνια, θαρίς κε έδυιν χαμπάρ, ότι έρκετε κατ χατελίδκο. Γέρος Γριγόρι Πετρόβιτζ, φοριμένος με το μικρό μάβρο ςιυρτύκ κε φτινό μπαςμαδί βρακί, με τα πςιλά γιαλιςτρά τςανκία, ατίτκος χαμελύτςκος κε τιμιζύτςκος, πράτανιν πες το ςπίτι-τ' κε χτίπανε με τα καμπλύκια-τ, ςαν τον κάπιο πιθερό πες το ναμλίδκο τραγόδ. 'Ινζανε το τυτιάν. 'Οταν έκρυιν φος, ςιμά ςτα μπαςαμάχια ςτέκεντον βζεγμένο λαφρύτςκο ντρογίτςα, ο γέρος τιαμίλκα κάθεντον πάνο, μπατράιβεν το χυντρό-τ τò καρτύζ τζαχ ος τα φτία-τ κε αν ντράνανις χαρςςύ-τ, δε μπόρνις κανά-λυγάς-πα να νύνζις, ότι αφτός εν άρταχ 56 χρονό άνθροπος. Πας τα μπαςαμάχια βγένιςςκαν ντράναναν πίςο-τ' γινέκα-τ κε νίφι-τ κε αφτό ςυρύ, όταν ίτυνε φορεμένος καλά, τιμίζκα, όταν ςτο ντρογίτςα ίτυνε βζεγμένο μέγα μάβρο αγιαγίρ, πυ έκςςαζιν 300 ρύβλια, ο γέρος ανανκάςςκιντον, αν ίρκανταν ςιμά-τ ι χοριάτες με τα ιριτζάιδα-τυς. Αφτός δεν αγάπανιν τυς χοριάτες κε νιρέςςκιν-τυς κε αν αςτζέφκιντον, ότι κανίς χοριάτος φιλάι-τον ςιμά ςτο γιρί, χύλζιν πάνο-τ χυλτζάρκα:

— Τί ςτάθις εκί; Πέρνα, πρατ αβλάχ!
Γιά αν ίτυν κανίς ιριβόις, χύλζιν:
— Θεός ας σε δύι!

Αφτός αφίνιςςκεν κε δάινιν στα δλίες. Γινέκα-τ, φορεμέν με τα μάβρα φορεςίες, με το μάβρο το ζαπάςκα, τιμάρεβιν απέςο γιά έφταιν γιαρτίμ στο κύχνια. Ι Ακςίνια πύλνιν ςςέα πες το τυτιάν κε πες ν' αβλί γρικιςςκάτεντον, τίλογα αιδόναναν τα ςςιςςάιδα κε τα υφάχκα, τίλογα αφτί χαχανίςςκεντον γιά τζόρεβιν κε τίλογα χυλιάςςκανταν πάνο-τς κόζμος, τίνα ίρτανε κατ να αγοράζυνε κε τίνυς αφτί αλτάιβε. Αντ' αφτό ντάμα φένεντον, ότι εκί, πες το τυτιάν το κριφό πύλιμο ραχί άρταχ πςςιρίθεν. Σαγίρς-πα κάθεντον πες το τυτιάν γιά—δίχος ςςάπκα, τα ςςέρια-τ πες τα τζόπες —πράτανιν πες το ςυχάχ κε αφιριμένα ντράνανιν μία πας τα σπίτια, μία υρτανφόρ πας τον υρανό. Κανά έκςι φορές τ' μέρα πες το σπιτ πίνιςςκαν τζάι. Κανά τέςερα φορές κάθανταν στο τραπέζ να τρόγυν. Το βραδί ιςαπλάιβαν, τιχατάρ χαζάνεπςαν υλ-μέρα, έγραφτάν-το πες το χαρτί κε ίςτερα γαλτέα κεμάτανταν.

'Ολες ι φάμπριχες στο Υκλέεβο, πυ έφταγαν μπαςμάιδα κε ι κβαρτίρες τον φαμπρικάντον Χρίμινι Μεγάλ, Χρίμινι Μικρί κε τυ Κοςτιυκόβ ίχανε τιλέφονο. 'Εςτεκςαν τιλέφονο κε στο βόλοςτ, μα αφτό απςά χαραμόθιν, πος να λέις μέσα πλέθναν τα ταχταδί φτίρες κε τα μπύβες. Βολοςτνόι σταρςςινάς ίτυνε λιγογραματιζμένος κε όταν έγραφτιν τίπος, το κάθε λόγο έγραφτίν-το με κεφαλέο γράμα, μα όταν χαραμόθιν το τιλέφονο αφτός ίπεν:
— Νε, ατόρα δίχος τιλέφονο θα μαγανέβυμ.

Χρίμινι Μεγάλ πάντα-πα ίχαν ςυτ με τυς Χρίμινυς Μικρύς, μία-μία κε Μικρί-πα χαβγαλάιβαν ανάμεςά-τυς κε πςςίραναν έδυγαν ις τον άλο στο ςυντ κε ατότες ι φάμπρικά-τυς δε δύλεβιν ένα γιά δίο μίνες ος να αχλάςςεβαν πάλι. Αφτά τα χαβγάιδα ινκλεντράιβαν ολνύς-πα, τίνα ζίνιςςκαν στο Υκλέεβο, πος να λέις για το κάθε χαβγά ίτανε πολά λαχαρτέις, κυλυντύρια. Γιορτάτκα ο Κοςτιυκόβςκε Χρίμινι Μικρί πέλνανε χυτζύ, ντοζντυμανλάιβαν πες το χορίο κε ζαντάλοναν τα μυςκάρια. Ι Ακςίνια, πυ χαςςιρλάιβεν με τις κραχμάλνι γιύμπκες-τις, στολιαζμέν, πράτανιν πες το ςυχάχ, σιμά στο τυτιάν. Χρίμινι Μικρί πέρισςκάν-τιν αντάμα-τιν θαρίς κε ζορλέν, δίχος δικό-τς το ιμίρ. Ατότες έβζεγνιν βγένιςςκιν

στο συχάχ κε ο γέρος Τσιμπύκιν, για να έδιχνεν το κενύργιο-τ αγοραζμένο άλογο, κε πέριςςκιν αντάμα-τ τι Βαρβάρα.

Το βραδί ίςτερα απ' χυτζύ, όταν έπεφταν, πες Χρίμινι τιν αβλί λάλναν πας το ακριβό γαρμόνια κε όταν ίτυνε φένκος απ' αφτό το λάλιμο ςςέρεντον καρδία-ς κε το Υκλέεβο δε φένεντον, τίλογα φένεντον σίφτε, σκοτινό τζυχύρ.

II.

Το μέγα-τ το πεδί ο Ανίσιμ ίρκεντον σπιτ άλιαχ αρέα, μόνο όταν ίταν μεγάλες γιορτάδες, μα πιχτά πέλνιν απ' το μπαζάρ με τυς χοριάτες χαρίζματα κε χαρτία, πυ φένεντον ίταν γραμένα με κςένο το ςςερ, άλιαχ όμορφα, κάθε φορά πας το μέγα φίλο χαρτί, χάλις προςςένια. Τα χαρτία-τ ίταν γιομάτα τίτκα λόγια, τίλογα ο Ανίσιμ καμία-πα δεν ίλειν, όταν λαχίρτεβιν: «Ακριβί-μυ, πατέρα κε μάνα, πελίγο-σας ένα φύντι τζάι απ' τα τζιτζάκια για να ικανοπιίσετε τα φισικά-σας αρατέματα».

Τζαχ από κάτο σε κάθε χαρτί-πα ίτυνε γαρτζαγμένο θαρίς κε αν το χαλαμένο το πένα: «Ανίσιμ Τσιμπύκιν» κε κάτο απ' αφτό πάλι με όμορφο γράμα στέκαντον: «Αγεντ».

Τα χαρτία διάβαζάν-τα φοναστικά από κάμποσες φορές κε ο γέρος, πυ ίτυνε κόκινος απ' τι σινκίνισι *), ντυγυρτραιμένος ίλειν:

— Νά, ιςςτέ, δε θέλισε να πιμέν εδό, να κάθετ πες το σπίτι, ίρεπσε να νίςςκετ μαθιμένος. Τί να καμς, ας εν άιτς. Τίς όπυ φιλά, εκί-πα γιαραςςέβ.

Μιά φορά σιμά στο Ποκρέα ίτανε μέγα ςςυνόβροχο. Ο γέρος κε ι Βαρβάρα διάβαν σιμά στο γιαλί για να ντρανύν, τι χαματέφκετ όκςο κε ίδαν, ότι ο Ανίσιμ έρκετε αν το τζανά απ' τι ςτάντςια. Στο σπιτ δεν τον φίλαγαν. Αφτός έμπιν πέσο ανανκαζμένος κε ένα-λυγάς, φοβεριαζμένος κε ατίτκος, ίτυν όλο τον κερό-πα, όταν βριςςκάτεντον σπιτ. Αφτός πιάνιςςκεν το δαφτό-τ μπόςςκια. Δε ζπύδαζιν να γίρζεν στο μπαζάρ κε μίαζεν, ότι βαζκέτζιπσιν το σλύζζπα-τ. Ι Βαρβάρα χάριν, ότι αφτός ίρτεν στον τάτα-τ. Αφτί ντράνανιν πάνο-τ ένα λυγάς ανιατζίδκα, αναστέναζιν κε λάιζεν το κεφάλι-τς.

---

*) βολνένιε.

—Τίλογο ςςε εν αφτό, παλίκαρο;—ίλειν αφτί.—Εχ-τεχ-τεχ, το πεδί άρταχ πάτςιν στα ίκος οχτό κε ακόμα πρατί μπυιτάχος, εχ-τεχ-τεχ...

Αχ' την άλι κάμαρα το τίντζκο-τις κε ςιριό λαχίρτεμο γρικιςς-κάτεντον άιτς: «Οχ-τεχ-τε»... Αφτί πςςίρςεν κριφά λαχίρτεδιν με το γέρο κε με τ' Ακςίνια. 'Ολ-τιν-πα ντράναναν άιτς ανιατζί-δκα, τίλογα ντρανύνε αφτί κόζμος, πυ νύνςανε ς' έναν τοπ, να κάνυνε κανά κριφό δλία.

Νύνςανε να αραδονιάζνε τον Ανίςιμ.

—Οχ, τεχ-τε!.. Αδερφός τζαχ πότε πίρεν γινέκα,—ίλειν Βαρβάρα,—μα εςί ακόμα μοναχὸς ίςε, χάλις λυχτόρ πες το ςυχάχ. Τίς άλο καμ άιτς; Οχ-τεχ-τεχ, πάντρεδις, ὶςτερα τίλογα θέλις. Αν θέλις παένις στο μπαζάρ, στο δλία-ς, ι γινέκα-ς πιμέν εδό, μίς-πα θα έχυμ γιαρτίμ. Δίχος γιυρὺχ ζις, πεδί, κε ντρανύ-ςε, ότι όλο το γιυρύχ-πα ζμόνςις-το. Οχ-τεχ-τε, μόνο κριματίχκες αν τι ςας, αντ' μπαζαριότς.

'Οταν πάντριδεν κανίς αχ Τςιμπύκιν το ταιφά, γίιαφτύς, οτ' ίτανε πλυςς, μπέλιζαν λον όμορφα κυρίτζα. 'Ιδρανε όμορφο κυρίτς για τον Ανίςιμ-πα. Δαφτό-τ δεν ίςςεν ςοςτό, μπιλνί γιαπί: ίτυνε αριχτζάνς, μυςςχύλς, χαμελός κε ιςςεν ατιτκα παςςέα μάγλα, πυ θαρίς κε φύςκοςίν-τα αςιλιτέν, τα μάτια-τ πάντα-πα ίτανε αςάλεφτα κε ντράναναν αντ' χυλί, ίςςεν κόκινα αρέα γένια κε ίρκεν-τον ραςτ, όταν νύνζιν τίπος καταδαθέα, αφτὸς δάλιςςκεν τα γένια-τυ πες στόμα-τ κε δάκιςςκίν-τα. Χτα όλα μπαςςχά, αφτός πιχτά πίνιςςκεν ραχί κε αφτό το υνέρ μπιλίνεδιν ὲμ αχ το πρόςοπὸ-τ, έμ αχ το πράτιμό-τ. Μα όταν τον ίπαν, ότι άρταχ ίδραν-τον κυρίτς για να αραδυνιάςςκετ, όταν τον ίπαν, ότι αφτί εν άλιαχ όμορφιςα, αφτός ίπεν:

—Αν εν τί, εγό-πα, μπαρόχ, δεν ίμε κανίς τυπάλς. Πες δικό-μας το ταιφά, εςς τζαρά να λέις, όλι-πα ίνε όμορφι.

Τζαχ ςιμά ςτο μπαζάρ ίτυνε χορίο το Τοργύεδο. Τὸ μιςό-τ έζμικςάν-το πές το μπαζάρ, τ' άλο το μιςό πέμνιν χορίο. Πες, αφτό το μιςό, πυ ίτυνε ζμιγμένο στο μπαζάρ, πες απλογνύ-τς το ςπιτ έζνιν ένα ςςίρα. Αδερφί-τς, τίνα μπαρίςςεδιν κάθε μέρα μπυδίνα στο δλία, ατόςο ίτυνε γαρίπςα, ίςςεν ένα κυρίτς Λίπα, πυ ςαν τι μάνα-τς μπαρίςςεδιν μπυδίνα να δύλεδιν. Για Λίπας το μορφιάδα δάιν ναμ πες όλο το Τοργύεδο, μα τον κόζμο γιαγα-λατράιδέν-τς απ' αφτίνα το άλιαχ μεγάλο γαριπλίχ, πυ τράδανε

αφτί. Λαχίρτεβαν άιτς, ότι κανίς ςςιρέος γιά άρταχ αν τα χρόνια άνθροπος μπορί να τιν περ, γαρίπςα αν έν-πα κε θα νίςςκετ γινέ-κα-τ γιά να τιν περ «άιτς» κε να ντρανά τι μάνα-τς-πα. Ι Βαρ-βάρα πίρεν χαμπάρια για τ' Λίπα απ' τα κυμπάρες κε δάιν στο Τοργύεβο.

Ίςτερα πες θία-τς το σπιτ έκαμαν αραβόνις, τίλογα πρεπ, έβαλαν καλό τραπέζ, ίτυνε κρασί κε Λίπα φόρνιν κενύριο κοκινιάρ-κο φιςτάν, πυ το έραπςαν αςιλιτέν για τ' αραβόνις κε το κόκινο λεντίτςα, ςαν τι φλόγα έκειν πες το πλέχτρα-τς. Αφτί ίτυν χα-μένςα, αδίνατι, παλαχανιάρςα, φτινί κε λαλαςςιμέν, λίγο μαβριάρςα απ' αφτό, ότι δύλεβεν χαρςςύ στον ίλιο. Χαςιβετλίδκο φοβιντιάρκο χαμογέλαμο πάντα-πα φοςεράιβεν το πρόςοπό-τς, τα μάτια-τς ντράναναν άιτς, τίλογα ντρανύνε τα μικρά, με το πιςτία κε περι-έργια *).

Αφτί ίτυνε άλιαχ γιάςςινα, ακόμα κυρτςίτς, τέκα οτ' μπιλί-νεβιν κόρφυ-τς, μα να δάινιν στα στέφανα άρταχ ίςςεν τζαρά, πος να λέις τα χρόνια-τς κζέβαν. Αςλί-πα, αφτί ίτυνε όμορφι κε μόνο ένα μπόρνιν να μιν ίτυνε μπικενεμάτ: τα μεγάλα-τς θαρίς κε αν-τρικά ςςέρια, πυ κρέμανταν ατόρα ιςακατφόρ χάλις δίο μεγάλα χας-χατζί μπυδάρια.

— Πρίκα οτ' δεν εςς, εμίς δεν το νιάςςκυμιτς, —ίλειν ο γέρος Λίπας τ' θία, —το γιό-μας Στεφάν-πα εμίς ίβραμ γινέκα στο ένα γαρίπκο ταιφά, μα τόρα δεν ιβρίςςκυμ λόγια να τιν μαχτέβυμ! Έμ στο δλία, έμ πες το σπίτι—φλιυρίτκα ςςέρια έχι.

Ι Λίπα στέκαντον ςιμά στο παραςιτό κε θαρίς κε ίρεβιν να ίλειν: «καμέτ αντάμα-μ τι θέλιτ: εγό πιςτέβο-ςας». Μάνα-τς ι Πα-ραςκέβα, πυ κάθε μέρα μπαρίςςεβιν στο δλία, ατόρα τςυχλέφτιν πες το κύχνια κε δεν ίβριςςκεν τόπο αχ το φόβο-τς. Ένα χερό, γοργά, ακόμα άντα ίτυν γιάςςινα, ένας κυπέτς, πες τίνυς το σπιτ αφτί πλίνεςςκιν πόλια, πας χυλί-τ άιτς ντυμπυρλάιςεν αν τα μπυδάρια-τ κε χύλκςεν πάνο-τς, όςτε αφτί πάγοςιν κε πέμνιν κε ίςτερα όλο-τς το ζίςιμό-πα δε μπόρνιν να γλίτονιν απ' το φόβο. Υνύτζυμ, πάντα-πα τα ςςέρια-τς κε τα μπυδάρια-τς κε τα μάγλα-τς πάτανίν-τα το τρομάρα. Όταν κάθεντον πες το κύχνια αφτί μα-γανάιβεν να τ' αγρίκανιν πας το τί λαχαρτέβυνε μυςαφίρ κε υζύν-

*) λιυμποπίτςτβο.

υζάχ βάλιςςκιν το σταβρό-τς, έζλιζιν τα δάχλα-τς πας κύτρα-τς κε ντράνανιν χαρσσύ στ' ικόνα.

Ο Ανίςιμ, λίγο μεθιζμένος, ίνκςεν τ' πόρτα στο κύχνια κε ίπεν-τιν δίχος δυλία:

— Γιατί κάθιςετς εδό ακριβί μαμάσσα; Εμίς ροθίμςαμ-σας.

Ι Παρασκέβα; φοβιντζάρκα, έβαλε το ςςερ-τς πας το αριχτιάνκο χαρδία-τς κε απάντιςε:

— Γιόχ, γιόχ, να μι νιάςςκιςετς... Να ζίτε, να ζίτε...

Στα αραβόνις έκαμάν-το λαχαρτί, πότε να εν το ντυκύν. Ίςτερα στο ςπίτι-τ ο Ανίςιμ όλο πράταν'ν πες τις κάμαρες κε ςςύρζεν γιά κε μπιρτέν αν έκρυιν στο νύ-τ τίπος, καταβαθέα νύνζιν κε ντράνανεν πας τον πάτο αςάλεφτα, κοφτερά, θαρίς ίθελιν να το μαθένιςςκιν, τί καματέφκιτ βαθέχ πες τον πάτο. Αφτός δε φανέρονιν το χαρά-τ, απ' αφτό, ότι τζάλκα να παντρέβ απ' το μεγάλο πάσχα στέρα, κε δε βάλιςςκιν ιςςτάχ να ντρανά τ' αραβονιαζμένςα-τ κε μόνο ςςύρζιν. Κε ίτυνε φανερό, ότι παντρέβ αφτός μόνο οτ' θέλυνε να εν παντριμένος τάτα-τ κε μιτέρα-τ κε απ' αφτό, ότι τίτκο υνέρ εν στο χορίο: το πεδί χριάζετ να περ γινέκα για να εν πες το σπίτι γιαρτίμ.

Όταν θα γίρζεν στο μπαζάρ, αφτός δε ζπύδαζιν κε γενικά πορέφκιντον άλο-λυγάς, παρά πορέφκιντον σιφτέ άντα έρκιντον,— πιάνιςςκεν το δαφτό-τ μπόςςκα κε ίλειν πολά αρτίχκα λόγια, πυ δε γιαράςςεβιν να τα ίλειν.

III

Στο χοριό Σικάλοβο έζνανε δίο μοντίςκες, δίο αδερφές. Αφτές έραφταν τ' νιφ φιςτάνια στο ντυκύν, πιχτά ίρχανταν να τα ντινκάιβαν κε αζπύδαχτα κάθανταν πίνιςςκαν τζάι. Τι Βαρβάρα έραπςάν-τιν μαβριάρκο φιςτάν αν το μάβρο το κρύζζεβο, κε αν το στεκλιάρυς κε τ' Ακςίνια—χλιυριάρκο, έμπρο χαρςςύ ς' χαρδία-τς αν το ςαρί το ςολνάρ κε απίςο αν το ςςλέιφ. Όταν αφτί γλίτοςαν το ράπςιμό τιν, ο Τςιμπύκινς δεν τυς έδοςιν καπίκια, μα πλυγάρςιν-τς με τα λυγάς-λυγάς ςςέα απτο τυτιάν-τ. Αφτίν αφίκαν τ' ν αβλί-τ χορλανιμέν, πίραν κε δάβαν αντάμα-τιν τα μπυχτζαδίτζα αν τα τζιράχια κε ςαρτίνκες, πυ δεν τα χριάςςκανταν ίτζ-πα κε σόταν κζέβαν απ' το χορίο στο τζολ, κάτςαν πας τ' υμπαδίτςα κε πίρςαν έκλαπςαν.

Ο Ανίςιμς ίρτεν απ'το μπαζάρ κανά τρία μέρες έμπρα απ' το ντυκύν, φορεμένος γιαλτ-γιαλτ. Αφτός φόρνιν γιαλιςτερο γαλόςςις, αντίς γάλςτυκ πας γύλα-τ κρέμιντον ένα κόκινο κορδόνι, που ίςςεν στα άκρες-τ στρυνκλά ςςάρικια. Πας τα αμπλάτια-τ πράτζιν κενύργιο παλτό αν τα όφκερα τα μανίτζα.

Αφτός αζμπύδαχτα έβαλιν το σταβρό-τ, καλμέρςιν τον τάτα-τ κε δόκεν-τον δέκα αςιμένια ρύβλια κε δέκα πολτίνικια. Δόκεν ατόςαπα τ' Βάρια, τ' Ακςίνια χάρςεν-τιν ίκος απ' ικοςπέντε καπίκια. Το λον καλό στο χάριζμά-τ ίτυνε, ότι όλα τα καπίκια, πυ τυς δόκιν, ίτανε κενυργιύτςκα κε γιάλζαν χαρςςύ στον ίλιο. Ο Ανίςιμς μαγανάιδεν να φένιντον ςαιγιλίδς κε ςοβαρός, γι' αφτό σύφρονιν τ' κύτρα-τ κε φύςκονιν τα μάγλα-τ. Αφτός μίρζεν ραχέας: βαριςέ, στιν κάθε στάντςια βγένιςςκεν δάινιν στο μπυφέτ να κυπόν κανά καφκί ραχί. Κε πάλι πιάνιςςκεν το δαφτό-τ μπόςςκα, κε κατ' αρτίχκο μπιλίνεβιν πες το πόρεμό-τ. Ίςτερα ο Ανίςιμς κε ο γέρος πίνιςςκαν τζάι κε έτρογαν, Βαρβάρα-πα βάςτανιν πες τα ςςέρια-τς τα κενυργιύτςκα νκυμύςςα κε ρότανιν τί κάνυν χοριάτ, τίνα ζύνε στο μπαζάρ.

— Δοκςαςία, ζύνε καλά,—ίλειν ο Ανίςιμς.—Μόνο ο Ιβάν Εγόροβ εςς χατέ πες ταιφά-τ: πέθανιν ι γινέκα-τ Σοφία Νικολάεβνα. Τζαχότκα ίςςεν. Ολνύς-πα, τίνα ιταν στο θάνατο όρςαν-τς στο τραπέζ στον κοντίτερ κε ο Εγόροβ πλυγάρςεν για τον κάθε ίνα από δίο νκυμύςςα κε μιςό. Κε κραςί-πα ίτυν απ' τα σταφίλια, χοριάτ-πα, τίνα ίτανε, απ' το χορίο-μας,—για αφτύς-πα πλυγάρςαν από δίο νκυμύςςα κε μιςό. Μα τίπος-πα δεν έτρογαν. Ζερ χοριάτος μαθέν-το, τίλογο νταμ εςς το ςόυς!

— Δίο νκυμύςςα κε μιςό!—ίπε ο γέρος κε τίνακςιν το κεφάλ-τ.

— Γιατί θαγμάςςκες; Εκί τ' εν το χορίο. Πάις στο ρεςτοράν να χαπόνς τίπος, ςμαρλέβις τ' ένα, τ' άλο, ςορέφκιτ κομπάνια, κυπόνς ένα δίο καφκία,—ντρανάς, άρταχ κςιμερέβ, κε οριςτε, δοςέτ από τρία γιά τέςερα ρύβλια κάθε ίς-ςας. Όταν πάγυμ με τον Σαμορόντοβ, αφτός αγαπά τζαχ απίςο να πιν καφέ με το κονιάκ. Το κονιάκ-πα κςςαζ από εκςίντα καπίκια το καφκίτς.

— Όλο τ'-πα πςέμα!—ίπε ο γέρος ςνένκα.—Όλο-τ-πα πςέμα!

— Εγό τόρα πάντα-πα ίμε αν τον Σαμορόντοβ. Κςέριτ τίς εν Σαμορόντοβς; Αφτός τίνα γραφτ δικά-μ τα χαρτία, πυ τα πέλ-

να σε σας. 'Ομορφα γραφτ! Κε αν σας το λέγο, μαμάσσα,—σσένκα κύτεδιν τα λόγια-τ ο Ανίσιμ,—τίλογος άνθροπος εν αφτός ο Σαμορόντοδς, μπορίτ να μι με πιστέδιτ. Εμίς όλι-μας ιρισστρέδυμ-τον. Μυχτάρ, πος νο λέις αφτός εν χάλις διρμένος—όλο-τ'-πα μάδρος. Εγό ντρανύ-τον πάνο ος ακάτο, όλα-τ τα δλίες-πα κσέρυ-τα κε πάντα πρατί απίσο-μ. Υνύτζυμ, ατόρα κρίο νερό-πα αν κυνόνς πάνο-μας δε χορίζις-μας. Αφτός θαρίσκε σαχνέδ-πα, μα να ζί-πα δίχος τι μένα δε μπορί. Πύ δρισσκύμ εγό, αφτός-πα εκί. Δικό-μ το μάτι μαμάσσα, εν μαθιμένο, κοφτερό. Ντρανάς στο τολκύσσκα κανίς χοριάτις πυλί πυκάμισο.—Στα! Το πυκάμισο εν κλεπσιμένο!—Κε σαί-πα, άιτς-πα εν: το πυκάμισο τ' εν δικό-τ, κλεπσιμένο εν.

— Μα εσί πύθι το κσερς;—ρότισε ι Βαρδάρα.

— 'Αιτς, ατίτκο ματ έχο... Εγό δεν κσέρο τίλογο πυκάμισο εν, μα ένα λυγάς, τι θέλις πε, κατ' λέι-με απέσο: κλεπσιμένο εν κε άλο-τίπος-πα. Στιν πολίτσια, εκί, πυ κάμυ δυλία, άιτς-πα έμαθαν να λέγνι: «Νυ, Ανίσιμς δάιν να κρύι μπυτενέιδα!» Αφτό σιμενι—να χαντρέδο κλεπσιμενα σσέα. Νε... Να κλεφτ κάθε ίς-πα μπορί, μα τίλογα να μλόνις το κλεπσιμένο! Το ντυνιά εν μεγα, μα νά μλόνις το κλεπσιμένο τόπο τ' εν.

— Ας' δικό-μας τ' χόρα απ' τον Γύντορεδ το πέρασιν τ' δδομάδα έκλεψαν ένα χυτζχάρ κε δίο πρόδατα,—ίπε ι Βαρδάρα κε αναστέναξιν.—Μα να τα χαντρέδ κανίς τ' εν... Οχ-τεχ-τε...

— Γιατί; Να τα χαντρέδις εσς τζαρά. Πος τ' εσς τζαρά να τα χαντρέδς!

'Εσοσιν ι μέρα, πότε θα ίτυνε το ντυκύν, αδοριγό, μα κατινό, σσένκο απριλέσσο μέρα. 'Αρταχ γοργά τον πιρνό στο Υκλέεδο φτίρνιζαν άλογα, πυ ίχανε λέντις πας τα ιχιργάτζα, πες τα τζάφτίρνιζαν άλογα, πυ ίχανε λέντις πας τα καμπανίτσες. Πας τα κατέις χύλλια-τιν κε πυ αιδόναναν με τα καμπανίτσες. Πας τα κατέις χύλζανε κυρόνες, πυ ίτανε ανανκαζμένα απ' αφτό το φτίρνιζμο κε δίχος στέκσιμο, όσο ίχαν, σσύρζαν τα σαγαρτζίχια, θαρίς κε σσέρανταν, ότι Τσιμπύκινι θα έχυνε ντυκύν.

Πες το σπιτ πας τα τραπέζια άρταχ ίτανε μανκρυντά πσάρια, δετζινάιδα κε αρνίθα γιομάτα με το πριντς, κονσέρδις, λυγάς τρυσσία κε μαρινάτια, άπιρα σσισσάιδα με το ραχί κε χρασί, μίρζεν το καπνιζμένο κολμπασά κε υκσσάρκι ασταχί*). Ολόγιρα στο

*) ομάρι—γιαλυδί χασχάτζα.

τραπέζ πράτανιν ο γέρος, πυ χτίπανε με τα καμπλύκια-τ' κε ακόνιζε μασσέρ πας το μασσέρ. Τι Βαρβάρα υζύν-υζάχ χύλζαν-τιν εκί-εδό, τίπος ρόταναν, αράτεβαν κε αφτί αν το ςςαςςμαχλαιμένο γιαπί, μαχανιζμὲν, έτρεςςιν στο κύχνια, πυ αχ τον πιρνό τζιςτά δύλεβαν ο μάγερας Κοςτιυκόβς κε άςπρα φοριμέν κυχάρκα, πυ τυς πέλςανε στο γιαρτίμ Χρίμινι Μικρί. Ι Ακςίνια, πυ έκανε τα μαλία-τς ζαβίβκα, καθαμπερνά φοριμέν, ὲκλυθιν πες ν' αβλὶ χάλις ανεμοκαλίς. Τέκας κετςιρλάιβαν τα κενύργια-τς σαπόζζκες κε μπιλίνεβαν χτα μακρά τα ανιχτά-τς τα γόνατα κε το τοςς-τς. Τ' ν' αβλί ὶτυνε γιομάτο νταύςςα, γρικιςςκάτεντον βρίςιμο, όμναζμο. Κόζμος, πυ πέρναναν γιανασςά στο σπιτ κοντυ,τέκανταν σιμά στο γιρί. Απ' όλα-πα φένιντον, ότι εδό ετιμάχκετε κατ θαβμάσιο, πυ δεν ίνε πάντα.

— Διάβαν να φέρυν τ' νιφ!

Μακρά πίςο στο χοριό αιδόναναν κε μάνι-μάνι τιντζλάιβαν τα καμπανίτςες... Ἰτυνε κανά τρία όρες, πότε πάλι πςςίρςαν έτραμαν κόζμος: πάλι γρικίθαν τα καμπανίτςες, φέρυν τ' νιφ! Τ' κλιςία ίτυνε γιομάτο, κέιτιντον το πανικαδίλο, πέβτζι πας το κλίρος ίχανε πες τα ςςέρια-τιν νότες, άιτς ίρεπςιν ο γέρος Τςιμπύκιν. Τα γιαλιςτερά φόςςα κε τα χροματικά φιςτάνια ςςαςςμαχλατράιςαν τ' Λίπα. Φένεν-τιν, θαρίς κε τα κιςκίνκα νταύςςα, πυ ίρκανταν αποὸ πάνο στο κλίρος, χτιπύν-τιν πας το κεφάλ χάλις τζακυτζιτζα. Το κορςέτ, πυ το φόρςιν πρότι φορά στο ζίςιμό-τς κε τα σαπόζζκες έςφιγναν κε αν ντράνανις χαρςςύ-τς, μπόρνις να νύνζις, ότι αφτί ίτυνε μπαλιμέν κε μόνο τόρα ίρτεν νυ-τς στον τόπο-τ,—ντρανά, μα δε μαθένι σοστὰ, πύ βριςςκάτε. Ο Ανίςιμ με το μάβρο ςιυρτύκ, με το κόκινο κορδόνι αντίς γάλςτυκ, καταβαθέα νύνζιν, καρίφοςιν τα μάτια-τ ένα τόπο κε όταν πέβτζι μπιρτέν βγάλιςςκαν χοντρό νταύςς, τζάλκα-τζάλκα βάλιςςκιν το σταβρό-τ. Καρδία-τ λάφρενιν, ίρεβιν να έκλειν απ' τι χαρά. Αφτὶ τιν κλιςία αφτός ὶκςερίν-τιν απ' τα μικρυθὲις. Καμὶα σχοριμὲνςα μάνα-τ φέριςςκέν-τον εδό να περ μεταλαβί, καμία αφτός πςάλνιςςκεν πας το κλίρος με τα πεδίτζα. Αφτός ίςςεν στο νυ-τ το κάθε κυςςεδίτςα, το κάθε ικόνα. Νά τόρα εδὸ πιάνυν τα στέφανά-τ, πρέπι να παντρέβ, γιαν εν τίτκο ςιρά, μα αφτός άρταχ δε νύνιζίν-το-πα, τεκμίλ ζμόνςιν-το, ότι ίρτεν να στεφανύτ. Τα δάκρες πατζάρζαν-τον να ντρανά πας τις ικόνες, κατ' έςφιγνεν σιμά ς' καρδὶα-τ: αφτός βάλιςςκιν το σταβρὸ-τ κε παρακάλνιν τον

θεγό, όςτε τα χατέιδα, αχ τα πύια δε μπορί να γλιτόν κε πύια σίμυρ γιά άδρι θα κρεμίςςκυνε πας το κεφάλ-τ, να περνύνε καναλυγάς απ' γιανασςά-τ, ς' μαρέα, άιτς τίλογα τα δροςςιγά σίνεφα στο χυργάχκο κερό περνύνε πάνο στο χορίο κε δε στάζυνε καμίαπχ. Ατόςα κρίματα άρταχ σορέφταν πας τιν πςςι-τ στα περαζμένα χρόνια, ατόςα κρίματα, τα δλίες εν άιτς κατατιλιγμένα κε τζαρασίζκα, όςτε ένα-λυγάς δε γιαρασςέδ-πα να παρακαλίς τον θεγό να σε σχορά. Μα αφτός παρακάλνιν-τον για το σχόραμο κε μία αναστένακςιν άλιαχ φοναχτά, μα κανίς-πα δε θάρςιν τίπος πυςύρκο πάνο-τ, πος να λέις όλι-πα νύνςαν, ότι αφτός εν μεθιζμένος.

Ένα τόπο φοδιντιάρκα έκλαπςιν ινύς το μπαλά:

— Μάνα, μανίτςαμ, άιντα απ'εδό, ακριδί-μυ!..

—Σοπάτ εκὶ,—χύλικςεν ο παπάς.

Όταν γίρςαν απ'τιν κλισία, απίςο-τιν έτρεχαν κόζμος. Σιμά στο τυτιάν,λόρια στο γιρὶ κε πες ν' αδλί πκάτο στα γιαλία-πα ίτανε κυπάδια κόζμος. Ίτανε ι γινέκες στα «φος στα μάτια». Τίλογα πέρασαν στεφανομέν πάνο στο παρασιτό, φοναστκά, όςο μπόρναν δινατά, χύλικςαν πέδτζιε, τίνα στέκανταν πες ν' αγιάτ με τις νότες πες τα ςςὲρια-τιν.

Δάλςιν ι μυςικί, πυ τιν ίφεραν ασιλιτέν απ' το μπαζὰρ. Άρταχ τέρνασαν ακριδό κρασί πες τα πςιλά μποκάλ κε ο ποτριάτζικος— κςιλιτζίς Ελιζάροδ, πςιλός, αριχτζάνς γέρος με ατίτκα μακρέα φρίδα, όςτε τεκαρὰν μπιλίνεδαν τα μὰτια-τ, ίλειν στυς στεφανομένυς:

— Εςί, Ανίςιμ, κε εςὶ, το κορτςίτςυ-μ, αγαπιςέτ τ'έναν τ'άλο, ζιςέτε απ' θεγύ, τα μικρά-μυ, κε ι παναγιά δε σας ζμονά! —Αφτός έδαλε το κεφάλ-τ πας γέρυ τ' αμπλάτ κε κόνυςιν ένα δάκρο.—Γριγόρι Πετρόδιτζ, ας κλέγυμ, ας κλέγυμ απ'τι χαρά!— ίπε αφτός με το φτινό ντaὺςς, μα απίςο αμάν μπιρτέν χαχανίστεν κε ίςτερα το νταύςς-τ τράςςνιν κε αφτός κύτεδιν τ' λαχαρτί-τ φοναστικά:—Χο-χο-χο! Ατύτι νίφς-πα εν καλί. Όλα-τς-πα εν στον τόπο, τίλογα πρεπ, στο γιυρύχ, δε νταγιρλέδ, ο μιχανιζμός τ'εν χαραμί, διντίτζα μπόλκα.

Αφτός γενίθεν στο Εγόριεδςκι υιέζτ, μα απ'τα γιάςςκα-τ τα χρόνια δύλεδιν στο Υκλὲεδο στι φάμπρικα κε στα άλα χορίατα τυ υιέζτ κε άιτς-πα πέμνιν εδό. Άρταχ στα γοργά ίκςεράν-τον γέρος, πάλι ατίτκος χαμένος κε πςιλός κε στα γοργά άρταχ παρα-

ςίμιαζάν-τον Κοςτίλ. Μπέλτιμ απ' αφτό κε μόνο, ότι στα σαράντ
χρόνια πολά αφτός έφταιν στις φάμπρικες μόνο ρεμόντ,—πας το
κάθε-ίνα άνθροπό-πα αφτός ντράνανιν τζαχ σίφτε άιτς, για να το
μαθέν, μπεκς εν γιόχσαμ χριάςςκετε άρταχ ρεμόντ. Κε πιρναμί
κάτςιν στο τραπέζ, αφτός ντινκάιςιν καμπόσα ςκαμνία: μπέκκα εν
γιόχσαμ γιοχ, ντινκάιςεν γιυρυχτά ένα πςάρ-πα πας το τραπέζ.

Όταν έπναν το πρότο μποκάλ κραςί, όλι-πα πςςίρςαν να
κάθυνε στο τραπέζ. Μιςαφίρι λαχίρτεβαν κυτζιράιβαν τα ςκαμνία-
τιν. Πες ν' αγιάτ τραγόδαναν πέδτζιε, λάλνιν το μύζικα κε χάλις
αφτό το ζαμάν πες ν' αβλί τραγόδαναν, όλ-τιν-πα αν τ' ένα
νταύςς ι γινέκες κε όλα αφτά τα νταύςςα ατόςο κατατλίχταν,
καταταράχταν, όςτε τζαχ έκλοθιν κεφάλ-ς.

Κοςτίλς έκλοθιν εκί-εδό πας το ςκαμνί, τυρταλάιδεν με τ'
ανκύς-τ τον κόζμο, τίνα ακάθαντανς' μαρέα, πατζάρζεν-τς να λα-
χαρτέδυν κε μία έκλειν, μία χαχανίςςκεντον.

Τα πλίτζα-μ, τα πλίτζα-μ, τα πλίτζα-μ...– μυρμύριζεν αφ-
τός τζάλκα-τζάλκα.—Ακςίνιυςςκα, μανίτςαμ, Βαρβάρυςςκα, να
ζύμε όλι-μας τίντζκα, δίχος χαδγάιδα, τα αγαπιμένα-μ τα τςο-
κυρίτζα...

Αφτός δε μπόρνιν να πίνιςςκεν πολά κε τόρα μέθςιν απ'
το ένα καφκί ενκλέζικο ραχί. Αφτό το αναγυλιάρκο ραχί, πυ
διάδολος το κςερ αχ το τί ίτυνε καματεμένο, έκλοςιν ολνύς τα
κεφάλια-πα, θαρίς κε χτίπςεν ολνύς-πα, τίνα το πίνιςςκαν. Καμ-
ποςνύς τα γλόςες ίνταν πιλτέκκα.

Στο ντυκύν ίτανε παπάδ κε διάκι, πρικάζτζικι απ' τις
φάμπρικες με τις γινέκες-τυς, τκαντζίδ κε τρακτίρςτζικι αχ' τ'
άλα τα χορίατα. Βολοςτνόι σταρςςινάς κε βολοςτνόι πίςαρς, τίνα
δύλεβαν στο βόλοςτ ς' έναν τοπ άρταχ δεκατέςερα χρονς κε τίνα ς' όλα
τύτα τα χρόνια δεν έβαλαν το ιλιαζί-τιν πας κανά χαρτί-πα κε
δεν πέλςαν απ'τι βολοςτνί πραβλένια κανίνα άνθροπό-πα δίχος
αφτό όςτε να μιν τον κυμπόνυν γιά να μιν τον αγλατόνυν, κά-
θανταν ατόρα γιανασςά-γιανασςά, δί-τιν-πα τυμαλάχ, αλπαρί, κε
φένεντον, ότι ατόςο χαντάρ μπόλκα ίχαν απέςο-τιν τα πςέματα,
όςτε τζαχ το δέρμα-τιν πας τα πρόςοπα-τυς ίτυνε ένα-λυγάς
μπιλνίδκο, υμάζκο. Πίςαρ γινέκα, φτινό, τζαλίςςκο ιςάν, ίφεριν
αντάμα-τς όλα-τς τα μπαλάιδά-πα κε χάλις κίτκο πλι ιςλάιδεν
τα ταρέλκις, χύνανιν πέριςςκιν όλο-πα τί κατδένιςςκεν στο ςςερ-τς
κε ςάκζιν έμ δαφτύ-τς κε έμ μπαλαδί-τς τα τζόπες.

I Λίπα κάθεντον ασάλεφτι, το πρόσοπὸ-τς πέμνιν ατίτκο, τίλογο ίτον ς' κλιςία. Ο Ανίςιμς απ' αφτὸ τζιςτά, τίλογα αραβονιάςτιν κε ίδεν-τιν ςτ' αραβόνις δεν ίπεν-τιν κανά λαχαρτί-πα κε ος τ'ατόρα δεν το ίκςερε, τίλογο νταύςς εςς αφτί. Ατόρα-πα, ταχάτ κάθεντον γιανασςά-τς, αφτός υζὰν-υζάχ τι λάλνιν κε πίνιςςκεν ενκλέζικο ραχί κε ὸταν μέθςιν, ὲζμικςεν ς' λαχαρτί τ' θία·τ, τίνα κὰθεντον ίςα χαρςςύ-τ.

— 'Εχο ένα φίλο, Σαμορόντοϐ εν το παραςίμ-τ. Μπαςςχαριμὲνος άνθροπος. Επίτιμος ατομικός πολίτις *) κε μπορί να λαχαρτέϐ όμορφα. Μα εγό, θία, ντρανὺ-τον απ' πάνο ος ακάτο κε αφτός κςέρ-το. Οριςέτ-με, ας πίνο αντάμα-ςας, θία, για να εν καλά ο Σαμορόντοϐς!

Βαρϐάρα πράτανιν λόρια στο τραπέζ, ςιλιάιϐεν τυς μυςαφίρς γαναχτιζμένςα, λίγο ςςαςςμαλατραιμένςα, μα φένιντον, ότι ςςέριντον οτ' εν ατόςο πολά φαγία κε οτ' έκαμαν τίτκο πλύςςκο ντυκύν,— κανίς-πα δε θα τυς περ στο μιςχίλ. Βαςίλεπςιν ίλιος, μα ακὸμα δε ςκόθαν απ' το τραπέζ: άρταχ μιςαφίρ δεν το μαθένιςςκαν τί έτρογαν, τί πίνεςςκαν, άρταχ δεν ίςςεν τζαρά να το αγρίκανις τί λέγυνε κε μόνο αρέα-αρὲα, όταν τιντζλάιϐεν ι μύζικα σόνιςςκιν στα φτία, τίλογα πες ν' αϐλί χύλζιν ὲνα γινὲκα.

— Τςυτςύπςιτ έπινετ το έμα-μας, διαϐόλ, πςόφυς-πα δε ςας περ!

Το ϐραδί πςςίρςαν να χορέϐυν. Λάλνιν μύζικα. 'Ιρταν Χρίμινι Μικρὶ, τίνα ίφεραν αντάμα-πιν δαφτύ-τιν κραςί. 'Ενας-τιν, όταν χόρεϐαν κοντρίλ, πιάνιςςκεν πες κάθε ὲνα-τ ςςερ απο ςςιςςά κε πες το στόμα-τ ίςςεν ένα καφκί κε αν τ' αφτό χατράιςεν ολκύς-πα, ατόςο φένιν-τον χυτζυλὶδκο. Σότα χόρεϐαν καντρίλ μπιρτὲν δάιναν να-πριςιάτκυ. Ακςίνια αν-το χλιυρό το φιςτάν, κλόςςκιντον χάλις νταντaρόκα κε φιςτανί-τς το ςςλέιφ πςιλά ανιμίχκεντον. 'Ενας άνθροπος πάτςιν πίςο πας το ομπόρκα-τς, τράϐςιν πίρεν-το κε ο Κοςτίλς χύλικςεν:

— 'Ει, ακάτο έςςκιςετς πίρετ ένα ταχταδίτςα! Τα πλίτζα-μ!

Ακςίνια ίςςεν τζαγίρκα απλοικά *) μὰτια, πυ άλιαχ αρὲα σάλεϐαν τα ματόφλα-τιν, πας τα αςςὶλια-τς πάντα-πα έπεζε το απλοικό γέλαμο. Κε έμ ς' αφτά τα αςάλεφτα μάτια, έμ στο μα-

---

*) ποτζότνι λίτζνι γραζζτανίν.

*) ναίϐνιε

Ι Λίπα κάθεντον αςάλεφτι, το πρόςοπό-τς πέμνιν ατίτκο, τίλογο ίτον ς' κλιςία. Ο Ανίςιμς απ' αφτὸ τζιςτά, τίλογα αραβονιάςτιν κε ίδεν-τιν ςτ' αραβόνις δεν ίπεν-τιν κανά λαχαρτί-πα κε ος τ'ατόρα δεν το ίκςερε, τίλογο νταύςς εςς αφτί. Ατόρα-πα, ταχάτ κάθεντον γιαναςςά-τς, αφτός υζὰν-υζάχ τι λάλνιν κε πίνιςςκεν ενκλέζικο ραχί κε όταν μέθςιν, ἐζμιχςεν ς' λαχαρτί τ' θία-τ, τίνα κάθεντον ίςα χαρςςύ-τ.

— Έχο ένα φίλο, Σαμορόντοβ εν το παραςίμ-τ. Μπαςςχαριμὲνος άνθροπος. Επίτιμος ατομικός πολίτις *) κε μπορί να λαχαρτέβ όμορφα. Μα εγό, θία, ντρανὺ-τον απ' πάνο ος ακάτο κε αφτός κςέρ-το. Οριςέτ-με, ας πίνο αντάμα-ςας, θία, για να εν καλά ο Σαμορόντοβς!

Βαρβάρα πράτανιν λόρια στο τραπέζ, ςιλιάιβεν τυς μυςαφίρς γαναχτιζμένςα, λίγο ςςαςςμαλατραιμένςα, μα φένιντον, ότι ςςέριντον οτ' εν ατόςο πολά φαγία κε οτ' έκαμαν τίτκο πλύςςκο ντυκύν,— κανίς-πα δε θα τυς περ στο μιςχίλ. Βαςίλεπςιν ίλιος, μα ακόμα δε ςκόθαν απ' το τραπέζ: άρταχ μιςαφίρ δεν το μαθένιςςκαν τί έτρογαν, τί πίνεςςκαν, άρταχ δεν ίςςεν τζαρά να το αγρίκανις τί λέγυνε κε μόνο αρέα-αρὲα, όταν τιντζλάιβεν ι μύζικα ςόνιςςκιν στα φτία, τίλογα πες ν' αβλί χύλζιν ένα γινὲκα.

— Τςυτςύπςιτ έπινετ το έμα-μας, διαβόλ, πςόφυς-πα δε ςας περ!

Το βραδί πςςίρςαν να χορέβυν. Λάλνιν μύζικα. Ίρταν Χρίμινι Μικρὶ, τίνα ίφεραν αντάμα-πιν δαφτύ-τιν κραςί. Ένας-τιν, όταν χόρεβαν κοντρίλ, πιάνιςςκεν πες κάθε ὲνα-τ ςςερ απο ςςιςςά κε πες το ςτόμα-τ ίςςεν ένα καφκί κε αν τ' αφτό χατράιςεν ολνύς-πα, ατόςο φένιν-τον χυτζυλὶδκο. Σότα χόρεβαν καντρίλ μπιρτέν δάιναν να-πριςιάτκυ. Ακςίνια αν-το χλιυρό το φιςτάν, κλόςςκιντον χάλις ντανταρόκα κε φιςτανί-τς το ςςλέιφ πςιλά ανιμίχκεντον. Ένας άνθροπος πάτςιν πίςο πας το ομπόρκα-τς, τράβςιν πίρεν-το κε ο Κοςτίλς χύλικςεν:

— Ει, ακάτο έςςκιςετς πίρετ ένα ταχταδίτςα! Τα πλίτζα-μ!

Ακςίνια ίςςεν τζαγίρκα απλοικά *) μάτια, που άλιαχ αρὲα ςάλεβαν τα ματόφλα-τιν, πας τα αςςίλια-τς πάντα-πα έπεζε το απλοικό γέλαμο. Κε έμ ς' αφτά τα αςάλεφτα μάτια, έμ στο μα-

---

*) ποτζότνι λίτζνι γραζζτανίν.

*) ναίβνιε

κρί-τς τ' γύλα, πας το πύιο κάθεντον το μικρό-τς το κεφάλ, εμ ς' αφτό, ότι ίςςεν όμορφο μπόι, φένιντον, ότι αφτί ένα-λυγάς μίαζεν πας το φίδι. Αν το χλιυρό το φιςτάν, πυ ίςςεν ςαρί ςολνάρ πας το τόςςι-τς, αν το γέλαμο-τς αφτί ντράνανιν άιτς, τίλογα ανικςκά απ' το χλιυρό το χοράφ ντρανά πας τον άνθροπο, τίνα περνά γιαναςςά, το φιδ, πυ ιπλύτε κε ςικόν το κεφάλ-τ. Χρίμινι πιάνιςςαν το δαφτό-τιν αντάμα-τς μπόςςκα, ίτυνε άλιαχ φανερό, ότι αν τον ίνα-τιν, αν' τον μέγα τον αδερφό, αφτί στα γυργά ίτυνε «ςτα ςμά». Μα ο ςαγίρς, άντρα-τς, χαμπάρ-πα τ' ίςςεν δε ντράνανιν πάνο-τς. Αφτός κάθεντον, έβαλιν τ' ένα-τ το μπυδάρ πας τ' άλο κε έτρυιν καρίδα. Όταν τςάκυνιν τα καρίδα πας τα δόντια-τς, αφτά τζατιρλάιβαν ατόςο δινατά, όςτε φένιντον θαρίς κε αφτός ςίρνιςςκιν απ' το ρεβόλβερο.

Ένα τνα απλόγυ-τ ο γέρος Τςιμπύκιν κζέβιν μέςα ςίκοςιν πάνο το πλατοκίτς-τ δόκεν χαμπάρ, ότι, ταπλός, αφτός-πα θέλι να χορέβ το ρύςικο χορό κε όλι κόζμυς, τίνα όκςο κε απέςο, πυςςπύρςαν τ' έναν τ' άλο ςαιγιλίδκα:

— Απλόγυτ κζέβιν! Απλόγυτ!

Χόρεβιν ι Βαρβάρα, γέρος μόνο ςάλεβιν το πλατοκίτς κε χτίπανιν με τα καμπλυκίτζα-τ, μα αφτί κόζμος, τίνα ίτανε πες ν' αβλί, τίνα κρέμανταν κε χαπλέφκανταν χαρςςύ στα γιαλία, χάραν δινατά κε ένα τνα ςχόρςαν-τον όλα-τ τα κρίματα—έμ αφτό, ότι ίτυνε πλύςςυς κε έμ αφτό, ότι έφταιν-τς πολά κακό.

— Μπράβο, Γριγόρι Πετρόβιτζ!—γρικιςςκάτινταν νταύςςα.—Άιτς, άιτς δίκςι το μπαςςχαρίας! Σιμένι, ότι μπορίς ακόμα, ςον το χυβάτ'ς! Χα-χα!

Το ντυκύν μπίτεπςιν αργός, στα διο όρες νίχτα. Ο Ανίςιμς, τίνα ταντλίχκεντον, πράτικςιν όλυς τυς πέβτζις κε μυζικάντις κε χάρςιν τον κάθε ίνα-τιν από κενύργιο πολτίνικ. Ο γέρος, πυ δάινιν ίςα κε μόνο κατ-λίγο κυτάλζιν πας τ' ένα-τ το μπυδάρ, δάινιν πίςο στυς μιςαφίρς κε ίλειν τον κάθε ίνα-τιν:

— Το ντυκύν έκςςαζιν δίο χιλιάδες!

Όταν νταγλέφκανταν, φανερόθιν, ότι ςςικάλοβςκι τρακτίρςτζικ το καλό, κενύριο τζυμάρκα μετάλακςαν-το. Κανίς φόρςεν-το κε αφίκεν-τον ένα παλέο. Ο Ανίςιμς μπιρτέν κζέιν χυλί-τ, κοκίνςεν κε πςςίρςεν να χυλίζ:

— Σταθέτ! Εγό άμαν βρίςςκυ-το! Εγό κςέρυ-το τις το έκλιπςεν! Σταθέτ!

Αφτός λάχτσιν κζέιν στο συχάχ, έτραμιν πίσο στον ίνα άνθροπο. Μα έσοσάν-τον πίσο, πίραν-τόν πκαχ τα πασκάλες, συρμάτικσάν-τον αχ' σπιτ κε τίλογος ίτυν,—μεθιζμένος, κόκινος απ' το χυλί, σσλομένος,—σκύντισαν, κλίδοσάν-τον πες αφτί τιν κάμαρα, που θία-τ άρταχ έγδιζεν τ' Λίπα.

Πέρασαν πέντε μέρες. Ο Ανίσιμ, τίνα τίμαχτεν να γιρίζ στο μπαζάρ, ίρτεν στο δέφτερο ετάζζ-στι Βαρβάρα, να τιν λέι: «φινυμία». Σ Βαρβάρας τα κάμαρες κέιτανταν όλες ι καντίλες, μίριζε το θιμιάμα, δαφτί-τς συρμπατζάβα κάθεντον σιμά στο γιαλί κε έπλεγνε κάλτσα από κόκινο μαλίτκο ράμα.

— Λίγο έζισες αντάμα-μας,—ίπεν αφτί.— Μπέζιπσις πρέπνα; Οχ-τεχ-τε... Ζύμε εμίς καλά, όλα-μας-πα εν μπόλκα κε το ντυκύν'ς-πα χυτλάισαμ-το τίλογα πρεπ, σοστά: ο γέρος ίλειν,—δίο χιλιάδες ρύβλια κζέιν το ντυκύν. Κοντά να λέις ζύμε χάλις πλύσσκυ τκαντζίδ, τέκας μόνο, σσενκλίχ δεν έχυμ. 'Αλιαχ πολά κακό κάνυμ στον κόζμο. Πονί καρδία-μ φίλε-μυ, ας μας σχοράι ο θεός, τίλογα κάνυμ κακό τον κόζμο! 'Αλογα μεταλάζυμ, αγοράζυμε τίπος γιά πέρυμ κανίνα γιαλτζί,—τίπος-πα δεν περνά δίχος αλτάιμο. Πσέμα κε πσέμα. Το τζιντιριάχ στο τυτιάν-μας εν πικρό, αν τ' μυρδία, κοζμοκύ το κατράν εν απ' αφτό καλίτερο. Μα ζερ, πέ-με-το ανιχτά, τ' εσς τζαρά να πυλύμε καλό τζιντιριάχ;

— Κάθε ις δαφτύ-τ το δλία κσερ, μαμάσσα.

— Μα, μπαρόχ, καμία να πυθένυμ εμίς-πα; Βάι, βάι, σοστά, ας λαχίρτεβις εσι καμία γι' αφτό αν τον τάτα-ς...

— Απλόγυσας λαχιρτέπσέτ αντάμα-τ, καλίτερο θα εν.

— Ο-ο! Εγό λέγυ-τον δικό-μ, αφτός-πα ταμάμ γιαν τι σένα, απαντάι: κάθεις δαφτύ-τ το δλία κσέρ. Στ' άλο το ντυνιά δε θα ντρανύν, τίλογο μπασσχαρία ίσσεν κάθε ισμας. Θεγύ το λόγο εν ίσο.

Ελμπέτ, εκί δε θα ντρανύν πολά,—ίπεν ο Ανίσιμς κε αναστέναχσιν. — 'Ολο-ένα θεός τ' εν μαμάσσα. Τί ντεπ να λέγυμ όφκερα λόγια!

Βαρβάρα ντράνσιν χαρσσύτ θαβμαζμένα, γέλασιν κε ίπλοσιν τα σσέρια-τις στα μαρεις. Απ' αφτο, ότι άιτς αλιθινά θαβμάστεν, όταν ίκσεν τα λόγια-τ κε απ' αφτό, ότι ντράνσιν πάνο-τ άιτς, θαρίσκε έμπρο-τ' στέκεντον κανίς χυτζυρλίδς άνθροπος, αφτός ντροπιάχτιν.

— Ο θεός, μπέλτιμ, έν-πα, μα πιστία τ' εν,—ίπεν αφτός.— 'Οταν στεφανύμιν, θαρίσκε καρδία-μ δεν ίτυν στον τόπο-τ. Τίλογα

άντα πέρς απ' κάτο ςτ' αρνιθ τ' αβγό κε πέςο τςιβλέβ το πλιτς, άιτς απέςο-μ ι ςινίδιςί-μυ έβγαλιν το νταύςς-τ. Κε όςπυ ίμυν ς' κλιςία όλο τον κέρό-πα νύνιζα: εν ο θεός! Μα τίλογα κζέβα αχ κλιςία θαρίς-κε τίπος-πα τ' ίτυν. Κε αχ πύθι να το κςέρο εν θεός γιόχςαμ τ' εν; Απ' τα μικροθέις δε μας μάθιζαν τίτκα ςςέα. Το μπαλά ακόμα διζάν, μα άρταχ πςςιρύν μαθίζυν-το: τίς τί μπαςς-χαρέβ να καμ, αφτό-πα ας κςερ. Τάτα-μ-πα, μπαρόχ, δεν πιςτέβ τον θεγό. Εςίς μία ίπετ-με, ότι Τύντορεβ τα πρόβατα έκλεπςαν. Εγό ίδρα τον κλέφτα: ένας χοριάτις απ' το Σςικάλοβα έκλεπςιν-τα. Έκλιπςίν-τα αφτός, μα τα δέρματα βρέθαν σε μας, στον τάτα-μ... Νά τίλογα πιςτέβυμ το θεγό!

Ο Ανίςιμς έκαμίν-τιν ματ κε λάικςεν το κεφάλ-τ.

— Κε ο σταρςςινάς-πα δεν πιςτέβ το Θεγό,—κύτεβιν αφτός τα λόγιατ-τ,—πίςαρς-πα, διάκος-πα. Χατνέβυν-πα αφτίν ς' κλιςία κε πιάνυν νιςτία μόνο γι' αφτό, να μι λέγυνε κόζμος πάνο-τιν τίπος πυςύρκα κε απ' αφτό, ότι ςαχνέβυνε, μπέλτιμ, ςτ' αςλί-τ-πα καμία θα εν Χιρζαμάν. Ατόρα εν τίτκα λαχαρτέις, ότι έςυςιν το χιρ-ζαμάν απ' αφτό, ταπλός, κόζμος στ' μπυςςάιςαν, δε ςαέβυν τυς γονιύς*)-τυς κε ατίτκα-λυγάς ςςέα. Αφτά εν όφκερα λόγια. Εγό, μαμάςςα, νυνίζυ άιτς, ότι όλα τα χατέιδα νίςςκυνε, στ' έχυνε λίγι ςινίδιςι κόζμος. Εγό όλα-πα ντρανύ-τα κε μαθένο-τα, μαμάςςα, περα-πέρα. Έντιριμ ο άνθροπος φορέν κλεπςιμένο πυκάμιςο, εγό μαθένο-το. Ο άνθροπος κάθετ πες το τρακτίρ κε φένιτ-ςας, θαρίς-κε αφτός πιν τζάι κε άλο-τίπος-πα, μα εγό απ' το τζάι μπαςςχά ακόμα ντρανύ, ότι αφτός ςινίδιςι δεν έχι. Άιτς πρατίς ντιριά μέρα κε δε βρίςςκις κανίνα άνθροπό-πα, πυ έχι ζινίδιςι. Κε όλο το μαανά εν, ότι δεν το κςέρυνε, εν θεός γιόςαμ δεν εν... Νυ-ς, μαμάςςα, φινυμία. Ας ίςτε λαρί-λαμπρί, να μι με ανκέβιτ με το άτχο λόγο.

Ο Ανίςιμ έβαλιν μιτανία χαρςςύ ς' Βαρβάρα.

— Να ζίτε για όλα-ςας τα καλυςίνια, μαμάςςα,—ίπεν αφτός.—Το ταιφά-μας έχι από ςας μέγα φαιντά. Εςίς ίςετς άλιαχ καλό ιςάν κε εγό άλιαχ ςαγέβο-ςας.

Εφχαριςτιμένος ο Ανίςιμς κζέιν απ' πέςο, μα πάλι γίρςεν κε ίπεν:

— Μένα ο Σαμορόντοβς θέλιακςιν-με ς' ένα δυλία: γιά πλύ-

*) ροντίτελει.

ςςυς να ίμε γιά να χάνυμ. 'Εντιριμ τίπος αν υγρέβο, εςίς τότες, μαμάςςα, παργορεπςέτ τον τάτα-μ.

— Α ςι, μαρέ, τί λέις! Οχ-τεχ-τε... Θεός ας ςε φλάι. Εςί, Ανίςιμ, εχ-τεχ-τε, τ' γινέκα-ς ας τιν λαλάςςεβις λίγο, αν τ' εν δί-ςας-πα ντρανάτε πας τ' έναν τ' άλο χάλις φυςκομέν. Καμία-πα δε γέλαςιν το τζιράι-ςας, φένιτ-με...

— Μα αφτί ένα-λυγάς χυτζυρλίδςα εν...—ίπεν ο Ανίςιμς κε αναςτέναχςιν.—Τίπος-πα τι κςερ, κάθιτ κε τι λαλί. 'Αλιςχ μικρί εν, ας μεγαλέν λίγο.

Όχςο ςιμά ςτα μπαςαμάχια άρταχ ςτέκεντον πςιλό, αλπαρό τζαλ αγιαγίρ, βζεγμένο πες το ςςαραμπάν.

Ο γέρο Τςιμπύκινς έντραμιν κάτςιν χάλις παλίκαρος κε πιάκιν τα ντιλμπόβια. Ο Ανίςιμς φίλςεν τ' Βαρβάρα, τ' Ακςίνια κε τον αδερφό-τ. Πας τα μπαςαμάχια ςτέκεντον κε ι Λίπα, ςτέκεντον αςάλεφτα κε ντράνανιν τ' ένα μαρέα, άιτς λυγάς θαρίς κε δεν κζέιν να πελί τον άντρα-τς ςτο ςτρατίο, μα θαρίς κε απλόγυ-τς-πα δεν το ίκςεριν, τίλογα λυγάς βρέθιν πας τα μπαςαμάχια. Ο Ανίςιμς δάιν ςιμά-τς κε τεχαράν έςοςιν τα αςςίλια-τ ςτο μάγλο-τς.

— Φινυμία !—ίπεν αφτός.

Αφτί δε ντράνςιν χαρςςύ-τ, γέλαςιν ένα-λυγάς ατζάιπκα, λον το πρόςοπό-τς πέραςιν τρομάρα κε όλι-πα, τίνα ντράνςαν χαρςςύ-τς, χίεπςάν-τιν. Ο Ανίςιμς, γιαν τον τάτα-τ λυγάς, ράντςιν κάτςιν πας το ςςαραμπάν κε ςίκοςεν το κεφάλ-τ αν το μεγαλία, πος να λέις μέτρανιν το δαφτό-τ όμορφο.

'Οταν κζέβανε απ' το ταραμά ςτο πςέλος, ο Ανίςιμς, υζύν-υζάχ έκλοθιν ντράνανιν πίςο, πας το χορίο. 'Ιτυνε χλίτςκο κατινό μέρα. Πρότι φορά ςίμυρ έβγαλαν το κυτόβ κε λόρια ςτο πράμα πράταναν κορίτζα κε γινέκες, πυ φόρναν τα γιυρτζανά-τιν. Το κόκκο μπυγά υκράιβεν απ' τι χαρά, ότι πέλςαν-το ςτο μιντάν κε ζγάλνιν τον πάτο αν τα έμπρο-τ τα μπυδάρια. Παντύ-πα, υρταν-φόρ κε ιςακατφόρ-πα τραγόδαναν τζολί τα πλίτζα. Ο Ανίςιμς ντράνανιν χαρςςύ ς' κλιςία, πςιλό, αςπρύτςκο—τύτες τις μέρες τζά-πιπςάν-το—κε ντόκιν ςτο νυ-τ, τίλογα πέντε μέρες πίςο βάλιςςκεν πέςο το ςταβρό-τ. Ντράνςιν πας το ςκολιό-πα, πυ ίτυνε ςτζοπαγ-μένο αν το χλιυρό τενεκέ, πας το ποτάμ, πυ καμία λύςςκεντον κε πιάνιςςκεν πςάρια κε μέγα χαρά όςεπςιν γιόμοςιν τ' καρδία-τ. Αφτός ίφεριν μέγα ιςςτάχ όςτε μπιρτέν απ' πέςο ςτον πάτο να όςεβιν γυνέα, πυ θα έκοφτιν τ' ςτράτα-τ' κε δε θα τον πέλνιν

άλο να πάι για να πιμένισσκε εδό μόνο με τα περαζμένα-τ χρόνια.

Στι στάντσια διάβαν στο μπυφέτ κε έπιναν από ένα καφκί χέρες. Ο γέρος χύστεν πες τζόπα-τ να βγαλ το τζισά-τ, να δόι καπίκια, μα γιό-τ πίρεν τα έμπρο-τ.

— Εγό πλυγαρίζο!—ίπεν ο Ανίσιμς.

Ο γέρος χαρόμενα ντόκιν-τον πας τ' αμπλάτ κε έκαμιν ματ τον μπυφέτζικ: ντράνα, ταπλός, τίλογο πεδί έχο!

— Ας πιμένισσκις εσί, Ανίσιμ, στο σπίτι, στο δλία,—ίπεν αφτός,—ακριβὸς άνθροπος να ίσνε! Εγό, το πεδί-μ, θα σε γιόμονα φλιυρία απ' πάνο ος ακάτο.

— Κανά-λυγάς-πα τ'εσς τζαρά παπάσσα!

Το χέρες ίτυνε υκσσάρκο, βρόμνιν συργυτζέας, μα έπιναν από ένα καφκί κι' άλο.

Όταν ο γὲρος γίρισε απ'τι στάντσια αφτός σαατνά δεν αγνόρσιν τι δὲφτερί-τ νιφ. Άμα κζέβιν δάιν άντρα-τις αχ τ' ν' αβλί, ι Λίπα μετάλακσιν το τζιράι-τις,-μπιρτέν ίντυνε σσένκσα. Ακσιπόλτισα, αν το παλέο, ριμένο φιστάν, αφτί γίρισε τα μανίτζα-τς ος τ' αμπλάτια-τς, πλίνισσκε πες ν' αγιὰτ τι σκάλα κε τραγόδανε με φτινό ασιμένιο νταὺσς. Ατότες, όταν αφτί βγάλισσκε το μέγα λαχάνκα αν το γριντζό το νερό, ντράνανιν χαρσσύ στον ίλιο κε χαμνογέλανιν χάλις μικρό κυρτσίτς, μίαζεν, θαρίς κε αφτί-πα εν κανά τζολί πλιτς.

Ένας εμπριζνό-τ γιαλτζίς, τίνα πέρασιν πες το συχάχ σιμά ς' Τσιμπύκιν το χαλτιρμά, τίνακσιν το κεφάλ-τ κε τζαχ κόχσεν.

— Αμπρέ νίφι πίρες εσί, Γριγόρι Πετρόβιτζ, δόκεν-σε ο θεός το χισμέτ!—ίπεν αφτός.—Νίφι τ' εν, χαζνάιδα εν!

V

Τιν παρασκεβί στις 8 τυ Ιύλι, ο Ελιζάροβ, τίνα τον παρασίμιαζαν Κυστίλ, κε ι Λίπα γίρζανε απ' το χορίο Καζάνσκι, πυ διάβανε στον άγιο, πυ γιόρταζαν τιν Καζάνσκι παναγία. Κάποσο μακρά από πίσο-τιν, πέμνιν Λίπας ι μάνα, Παρασκέβα, τίνα πιμένισσκιν πίσο υζύν-υζάχ, πος να λὲις δεν ίσσεν τα καλά-τς κε βαρέα πέρισσκιν ανάσα. Σίμονιν βραδμέρς.

— Στε-ε;—θαβμάσσκεντον ο Κοστίλς, όταν φυχρὰταντον Λίπας τα λόγια.—Στε; Αλίθια;

— Εγό, Ιλιὰ Μακάριτζ, άλιαχ αγαπό το βαρένια,—ίλειν ι

Λίπα.—Κάθυμ μαναχί-μ πες το κυςςεδίτςα κε πίνο αν το βαρένια τζάι. Γιά αντ' Βαρβάρα Νικολάεβνα ς' έναν τοπ πίνυμ, κε αφτί τίπος λέγυνε παραπονιτό. Βαρένια έχυνε μπόλκο—τέςερις μπάνκες. «Φάι, λέι-με, Λίπα, να μὶ διλιάς!»

— Στε! Τέςερις μπὰνκες!

— Πλύςςκα ζύνε. Τζάι πίνυν αν το ςπρύτςκο το μπύλκα κε χνυ κρέας-πα φάι τιχαντάρ θέλις. Πλὺςςκα ζύνε, μα φοβύμε εγό μέςα-τιν, Ιλιὰ Μακάριτζ. Βύι, τίλογα φοβύμε!

— Μα γιατί φοβαςε, το πλίτςυ-μ;—ρότςιν ο Κοςτίλς! κε έκλοςιν ντράνςιν πίςο-τ, μακρά πέμνιν ι Παραςκέβα γιόχςαμ γιοχ.

— Σίφτε, άντα χυτλάιςαν το ντυκύν, φοβύμνε τον Ανίςιμ Γριγόριεβιτζ. Αφτός τίπος τ' εν, δε με ὲφταιν κακό, μα μόνο τίλογα γιαναςςέβυν ςιμά-μ, άιτς πςςιρά πατά-με το τρομὰρα, όλα-μ τα ςτυδίτζα-πα τρομάζνι. 'Ενα νίχτα-πα ματ δεν καμύτςυςα, όλο τρόμαζα κε παρακάλνα τον θεγό. Ατόρα αχ τ' Ακςίνια ςαχνέβο, Ιλιά Μακάροβιτζ. Αφτί-πα δεν τιν βρίςςκυ μαανά, όλο γελά, μα μία-μὶα ντρανά ςτο γιαλί κε τα μάτια-τς νίςςκυνε τίτκα χυλτζάρκα, χλιυρά κε γιαλιςτρά, τίλογα ὲχυν τα πρὸβατα πες τ' μαντρί. Χρίμινι Μικρί όλο δεν τιν αφίνυν ζάχλά! «Γέρος, λέγυν, έχι τόπο ςιμά ςτο Μπυτιόκινο, κανά ςαράντα ντεςιατίνες, αφτό τον τόπο εν χυμςάλ, το νερό-πα ςιμά, χάλις εςί, Ακςίνια, να ςτεγς εκί δαφτύ-ς τυλαδὶ ζαβότ, εμίς-πα μπένυμ ςτο δλία, υρτάχ, για να έχυμ μίρα.» Τα τυλάιδα τόρα κςςάζνι ίκος ρύβλια τα ςςίλια. Φαινταλίδκο δλία. Πςες, όταν κάτςαμ ςτο μεςμερνὲςςο φαγί, Ακςίνια άνκεπςίν-το κε λέι το γέρο: «Εγό, λέι, θέλο να ςτέγνυ ςτο Μπυτιόκινο ζὰβότ, πυ θα καμ τυλάιδα, μαναχί-μ θα ίμε ςυρμπατζζάβα». Λέι κε χαμνογελά. Ο Γριγόρι Πετρόβιτζ τζαχ μάβριςεν πρόςοπό-τ: ατόςο, φένετε δεν μπικένεπςίν τα λόγια-τς. «'Οςυππα ίμε εγό καλά, λὲι, δε ςας χορίζο, όλι-μας έναν τοπ να ζυμ!» Αφτί,—τα μάτια-τς φοτίες βγάλνι, κιρτζίνςιν τα δόντια-τς αχ τ' χυλί... 'Ιφεραν φυςκίτςες—δεν τρόι!

— Στε!—θαβμάςτεν ο Κοςτίλ.—Δεν τρόι!

— Γιά ςι πέ-το, ντζζάνυμ, πότε κεμάτ αφτό το ιςάν!—κύτεβιν τ' λαχαρτί-τς ι Λίπα.—Κανά μιςό όρα κεμάτ ίςτερα ραντά ςικύτ, πρατί, όλο πρατί, παντύ ντυλαςςέβ: να μιν κλέφτυν τίπος, να μιν δύγυν-μας χοριάτες φοτία... Φοβύμ-τιν εγὸ, Ιλιά Μακάροβιτζ! Χρίμινι Μικρί απ' το ντυκύν ίςτερα δεν έπεςαν να κεμύνε-πα, διάβαν γιυρύχ ςτο μπαζάρ να κάμυν ςυντίτςα, κόζμος-

πα λέγουνε, ότι Ακσίνια εςς το χαμπαγιάτ, για αφτίνα κε μόνο χαβγαλέβυν. Τα δίο αδέρφια δόκαν-τιν λόγο να τιν κάνυνε ζαβότ, μα τρίτος δεν το καμ χαίλ κε ι φάμπρικά-τιν κανά μίνα στέκιντον. Νταγί-μ Πρόχορις πράτανιν δίχος δυλία πες ν' αβλέις κε σόρεβιν κσεράιδα. Εςί, λέγυ-τον, νταγί, ας δάινις τύτο το ζαμάν ας αλέτριζις γιά ας έκοφτις κσίλα μπυδίνα, παρά να ντροπιάζις άιτς το δαφτό-ς! «Ζμόνςα, λέι, εγό τα χοριάτικα δυλίες, τίπος-πα, λέι, άρταχ δεν μπαςςχαρέβο να κάμυ, Λίπα!..»

Σιμά στο ένα μικρό γιάςςκο όρος στάθαν λίγο να αναπέχχυνε κε να φιλάγυνε τιν Παρασκέβα. Ο Ελιζάροβς στα γοργά ίτυνε ποτριάτζικος, μα δεν ίχε άλογο κε πράτανιν αχ τ' ένα χορίο στο άλο απεζά αν τ'ένα ςακυλίτς, πες το πύιο πράτζιν πςομί κε χρυμίδα. Αφτός χαχάλονιν πλατέα κε σίρνιςςκιν τα ςςέρια-τ εκί-εδό. Να δάινις αντάμα-τ μπαραμπάρ ίτυνε πολά στεβαρό.

Σιμά στο ςτράτα, εκί, όπυ πςςιριςςκάτεντον το όρος στέκεντον ένα παλί, πυ έδιχνε το μεζζά. Ο Ελιζàροβς πιάκεν-το αν το ςςέρι-τ, ντινκàιςέν-το: μπέκκο εν γιόχςαμ γιοχ; Γιανάςςεπςιν ι Παρασκέβα, μαχανιζμέν. Το ςυφρομένο-τς το πρόσοπο, πυ έδιχνε πάντα-πα το φόβο-τς, ατόρα φοςεράιβεν, φανέρονιν το βάχτι-τς: μπαρόχ, σίμυρ αφτί ίτυνε ς' κλιςία, γιαν τον κòζμο, ίςτερα πράτανιν πες το γιαρμαλίχ, έπνιν εκί κςιδ, πυ το έκαμαν απ' τα κςερομένα απίδα! Στο ζίςιμό-τς ατίτκα μέρες ίτανε αρέα κε τζαχ φένεν-τιν ατόρα, ότι έζιςε άιτς χαρύμενα σίμυρ πρότι φορά απ' τα γενίθεν τζιςτά. 'Οταν αναπέχταν ίςτερα, τρί-τιν-πα δάβαν γιαναςςά. 'Ιλιος άρταχ βαςίλεβιν κε ι αχτίδες-τυ τίρπςαν πέραςαν ανάμεςα στα φίλα πες το όρος κε φοςεράιβαν δεντρύ τα χυρμία. 'Εμπρο-τιν φοναχτά αιδόναναν νταύςςα. Τα κορίτζα απ' το Υκλέςβο στα γοργά αφίκαν τυς κε διάβαν έμπρο, μα παςςπάτεπςαν εδό πες το όρος: βαριςέ, ςόρεβαν μàνταρα.

— 'Ει, κορίτζα!—χύλζιν ο Ελιζάροβς.—'Ει, κοραςέις!

Τα κορίτζα, γρικιςςκàτεντον, ιςςταχλίδκα γέλαναν.

— Ο Κοςτίλς έρχετ! Κοςτίλς! Γιορόντκο τακά!

Το χαχανζμό-τιν αιδόνανιν μακρά. 'Αρταχ το όρος-πα πέμνιν πίςο. Φάναν τα τζόρτες τις φάμπρικας, τα κυλφέις-τιν, γιάλκςιν το σταβρό: αφτό ίτυνε «το χορίο, όπυ διάκος στο λιμόνεμα έφαιν όλο το χαβιάρ». Νà άρταχ εςς τζαρά να λέις έςοςαν ίρταν στο ςπιτ. Πέμνιν μόνο να κατβένυν απ' το τζαπ ιςακάτο μες αφτό το μέγα ταραμά. ι Λίπα κε ι Παρασκέβα, πυ πράταναν ακςπόλ τ,

κάτςαν πας το χορτάρ να φοριάζουν τα μπυδάρια-τιν. Κάτςιν γιαναςςά-τιν ποτριάτζικός-πα. 'Οταν ντράνςαν πας το χορίο από πάνο, το Υκλέεβο με τα κατέις, με το άςπρο κλιςία κε με το ποτάμι φένιντον όμορφο, ράτκο κε χάλαναν το γιαπί-τ μόνο τα τενεκέιδα, με πύια ίτανε ςτζοπαζμένες ι φάμπρικες, πυ τα μπυγιατράιςαν, μυφτ να κζιβέν ντεπ, με το άςκιμο, μάβρο μπογιά. Φένιντον τ' ένα μαρέα ίςα χαρςςύ στο τζαπ το χοράφ,—έμ τζαράν:α, έμ δεμάτια, πεταγμένα εκί-εδό, θαρίς κε ντάγλεπςίν-τα ανεμοκαλίς. Τοπς-τοπς φένανταν γιυλάχια. Ορίμαςιν το ιλόπ κε τόρα ίνε χαρςςύ στον ίλιο χάλις περλαμύτρ. Σίμοςιν το τιμάρεμο τις ςοδιάς. Σίμυρ εν γιορτίς, άβρι, το ςάβατο, να τζαλέβυνε το ζζίτνα, να κυβαλύνε το μπιτζάν, στέρας πάλι κιριακίς, πάλι γιορτί, κάθε μέρα μακρά γρικιςςκάτεντον βυροντί. 'Ιτυνε άλιαχ μέγα ζεςτ, μίαζιν να έβριςςιν κε όταν ντράναναν στο τζολ μαρέα, κάθε ίς-πα νύνζιν, τίλογο καλό να ίτυν αν έδυιν ο θεός στον κερό να τιμάρεβαν τα μαχςύλια κε κάθε ις αντάμα αν το ςςενκλίχ κε χαρά ίςςεν κριφό χαςιβέτ.

— Τζαλγυτζίδ φέτος ακριβά πέρνι,—ίπεν ι Παραςκέβα.— 'Ενα νκυμύςς κε ςαράντα τ' μέρα.

Απ' το γιαρμαλίχ, πυ ίτυνε στο Καζάνςκι γίρζαν κε γίρςαν κόζμος. 'Ιρχανταν γινέκες, εργάτες απ' τι φάμπρικα με τα κενύργια αγοραζμένα καρτύζια, ιριβόι, μπαλάιδα... Γιά πέρανιν κανά ταλικέ, ςίκονιν το πύχνα κε πίςο στο ταλικέ έτριςςιν το απύλιτο άλογο, πυ θαρίς κε ίςςεν χαρά, ότι δεν το πύλςαν. Γιά πιάνιςςκαν στα κέρατα κε ςυρμάτιγαν κανά χτινό, αφτό-πα νιατλάιβεν, γιά πάλι πέρανιν κανά ταλικέ πας πύιο κάθενταν μεθιζμένι χοριάτ, πυ κρέμαζαν στα μαρέις τα μπυδάρια-τιν. 'Ενα μανάκα πράτιζεν πίςο-τς ένα πεδίτς αν το μέγα το ςςάπκα κε αν τα χοντρά τα τςανκία. Το πεδί τεκμίλ χάςιν το νταγάτ απ' το ζεςτ κε απ' τα βαρέα τςανκία, πυ δεν το αφίνιςςκαν να λιγά τα γόνατά-τ, μα πάλι όςο ίςςεν κε όςο έςοςιν ανάςα-τ κυτακύτ φίςανεν πες το αγοραζμένο πεχνιδιάτικο λαβύτα. 'Αρταχ ι μανάκα κε το πεδίτς κατέβαν ιςακατφόρ κε έκλυςαν στο ςυχάχ, μα λαβύτας το λαλία ακόμα-πα ςόνιςςκιν στα φτία-τιν.

— Φαμπρικάντι-μας, κατ δεν εν στον τόπο-τιν ι καρδίες-τυς...—ίπεν ο Ελιζάροβς. — Πυςύρκο ςςε! Ο Κοςτιυκόβς κζέιν χυλί-τ πας τι μένα. «Πολά, λέι, ταχτάιδα δάβαν στα καρνίζια». —Γιατί πολά; Τίχανταρ χριάςςκανταν, Βαςίλ Δανίλοβιτζ, ατόςα-πα δάβαν, λέγο. Εγό, λέγο, δεν τα έφαγα αν το παςτά τα ταχ-

τὰιδα-ς. «Τίλογα λυγάς, λέγνι, σι δάλις χαρδία να μυ λέις τίτκα λόγια; Αιβὰν, κοπὲκ-ογλύ, ιτ-ογλύ! Να μιν σικόνις το μιτί-ς πσιλά! Εγό, χυλίζ, ὲκαμά-σε ποτριάτζικο!» Νά, μέγα σσε, λέγο. Όταν, —λέγο,—δεν ίμυνα ποτριὰτζικος, ολοένα κάθε μέρα-πα τζάι πίνισσκα.—«Όλι-σας-πα, λέι, γιαραμάζ ίσετς...» Γο τι λάλσα. Εμίς εδό, ς'ατύτο το ντυνιά ίμετς γιαραμάζ, νονίζο, μα εσίς στο άλο το ντυνιά να ίσετς γιαραμάζ. Χο-χο-χο! Τ'άλο τ' μέρα μαλάκσιν. «Εσί, λέι, να μι χυλιάσσκις πάνο-μ, Μακάροβιτζ, πας ατύτα-μ τα λόγια. Έντιριμ, λει αν σε ίπα τίποτ αρτίχχο-πα, μπαρόχ χριάζετ να το έσσις στο νυ-ς, εγο ίμε κυπέτς πέρβοι γίλτιι, ίμε χτα σένα μέγας—εσί χριάζετ τι θα να λαλίς». Εσίς, λὲγο, ίσετς κυπέτς πέρβοι γίλτιι, κε εγό ίμε κσιλιτζίς, αλίθια εν. Ο άι Ιόσιφς-πα, λέγο ίτυνε κσιλιτζίς. Δικό-μας το ζινιάτ εν βλοιμένο απ' θεγό. Έντιριμ, λέγο, εσίς έσσιτ ισστάχ να ίσετς μέγας,—ντζζάνυμ, Βασίλ Δανίλοβιτζ. Κε ίστερα απ' αφτό το λαχαρτί, λιπὸν, στάθα κε νύνσα: πιος εν μέγας; Ο κυπέτς τις πρότις γίλτιας γιόχσαμ ο κσιλιτζίς; Ο κσιλιτζίς εν μέγας, τα πλίτζα-μ!

Ο Κοστίλ κατ-λίγο νύνσιν κε ίπεν:

— Άιτς-πα εν τα πλίτζα-μ! Τίς καμ δυλία, τίς μαγανέβ, αφτός-πα εν μέγας.

Ο ίλιος άρταχ βασίλεπσιν. Πάνο στο ποτάμ, ς' κλισίας το φραχτί κε στο τζολ, πίσο στις φάμπρικες, σπρύτσκο, σαν το γάλα σικύτιντον σσκρο τυμάν. Ατόρα, όταν τζάλκα σίμονιν το σκοτίν, όταν στο χορίο, πκάτο στο γιαρ φανερόθαν φόσσα κε όταν φένεντον, ότι το τυμάν στζόπακσιν αχ κοζμοκύ τα μάτια άτχο οτζυρύμ, πυ έχι αμέτριτο βάθος,—ι Λίπα κε ι μάνα-τς, τίνα γενίθανε γαρίπ κε ίτανε ὲτιμι να ζύνε άιτς όλο-τιν το ζίσιμό-πα, πυ έδυγαν στυς άλυς όλα-πα, πυ ίχαν απ' τα φοβεριζμένα-τιν κε σιριά-τιν τα πσσέις μπασσχά,—μπὲλτιμ, ένα τνα αφτί-πα νύνσαν, ότι πας αφτό το μεγάλο, μιστιριόδικο*) ντυνιά, ανάμεσα στυς αμέτριτυς ανθρόπυς αφτὶ-πα ίνε—δίνα, αφτί-πα ίνε μεγάλ αχ τον κανίνα άλονα. Αφτί μπικένεπσάν-το να κάθυνε εδό, πας το πσέλος, αφτί χαμνογέλαναν χάλις βαχτλίδκο κόζμος κε ζμόνσαν-το, ότι τι κι' αν έν-πα, μα χριάζετε να γιρίζυνε στο σπίτι, να κατβένυν ισακατφόρ.

Στο στερνό γίρσαν στο σπίτι. Σιμά στο γιρί κε σιμά στο τυτιάν πας τον πάτο κάθανταν τζαλγυτζίδ. Απλογνύ-τιν χοριάτ απ'

---

*) ταίνστβενι.

το Υκλέεβο δε μπαρίςςεβαν ςτον Τσιμπύκιν, ίρκεντον ραςτ να πιάνιςςκιν κόζμο απ' τα άλα τα χοριάτα κε τόρα ςκοτνά-ςκοτνά φένιντον, ότι κάθυνε κόζμος με τα μακρέα, μάβρα γένια. Το τυτιάν ίτυνε ανιχτό κε μες πόρτα φένεντον. τίλογα ο ςαγίρς αν το ένα μικρό πεδί έπεζε ντάμις. Τζαλγυτζίδ γιά άλιαχ γάλια, τεκ οτ' γρικιςςκάτεντον, τραγόδαναν, γιά φοναχτά αράτεβαν να τυς πλυγαρίζυν για το πςεζνό μέρα, μα για να μιν αφίνυν κε παένυν ος τον πιρνό, δεν τυς έδογαν τα χαζανεμένα-τιν τα καπίκια. Ο γέρο Τςιμπύκιν, δίχος ςιυρτύκ, μόνο με το ζζιλέτκα κε ι Ακςίνια ςιμά ςτα μπαςαμάχια, πκάτο ςτο δεντρό πίνιςςκαν τζάι. Πας το τραπέζ κέιτιντον λάμπα.

— Πάπυ-υ!—ίλειν πίςο ςτο γιρί ένας τζαλγυτζίς, θαρίς κε ιριςςτράιβέν-τυς.—Δόςε-μας τζόλμαςαμ τα μιςά τα καπίκιά. Πάπυ-υ!

'Αμαν πέςο ςτα λόγια-τ γρικιςςκάτεντον χαχανζμό κε ίςτερα πάλι τζαλγυτζίδ γάλια: ιζκιλάιβαν ένα τραγόδ... Κάτςιν νά πιν τζάι ο Κοςτίλς-πα.

—'Ιμνετς εμίς, νε, ςτο γιαρμαλίχ,—πςςίρςεν αφτός τ' λαχαρτί-τ.—Πράτικςαμ, ςςενκλάιςαμ, τα πλίτζα-μ, άλιαχ καλά, δοκςαςία! Κε κζέιν ένα πυςύρκο ςςε: κοβάλς Σάςςκας αγόραςιν τυτύν κε δύι, ελμπέτ, τον τκαντζί πολτίνικ. Νε... Μα το πολτίνικ βρέθιν κάλπικο *),—κύτεβιν τ' λαχαρτί-τ ο Κοςτίλς κε έκλυςιν ντράνςιν ςτα μαρέις. Αφτός ίρεβιν να λαχίρτεβιν γάλια, να πυςςπύρζιν, μα όταν ίςςεν τραςςί μαχαρυμένο νταύςς, τα λόγια-τ αγρίκανάν-τα όλα-πα.—Νε, το πολτίνικ βρέθιν κάλπικο. Πύ το πίρες; ροτύν-τον. Αφτό, λέι, ο Ανίςιμς Τςιμπύκιν χάρςιν-με-το, όταν, λέι, ς' δικό-τ το ντυκύν χυνύςςεβα... Χύλκςαν τον υριάτνικ, πίραν-τον κε δάβαν... Ντράνα, Πετρόβιτζ, κανα-λυγάς να μι βγεν τίπος, κανα-λυγάς λαχαρτέις...

—Πάπυ-υ!—ιριςςτράιβέν-τυς ένα νταύςς πίςο ςτο γιρί.—Πάπυ-υ!

Τιντζλάιςεν.

— Βάι, τα πλίτζα-μ, τα πλίτζα-μ...—τζάλκα μυρμύριζε ο Κοςτίλς κε ςιχόθε από το τραπέζ: άρταχ πάτανίν-τον ίπνος.

— Να ζίτε ςτο τζάι-ςας κε ςτο ςάχαρ, τα πλίτζα-μ. Κερός να πέφτυμ. Κυριάςα γο άρταχ, τα χιρίςςα-μ όλα-πα ςάπαν. Οχ-χο-χο!

---

*) φαλςςίβι.

Πιρναμί ν' αφίν κε να πάι αφτός ίπεν:

— Να πυθένο, πρεπ, ίρτεν όρα!

Κε με το χυρλανεμό αναστέναχσιν. Ο γέρο Τσιμπύκιν δεν έπινεν το τζάι-τ όλο, μα κάθεντον κε νύνζιν. Κε το τ ίτυν τίτχο, θαρίς κε αφτός φυχράτεντον τίλογα αιδονόν Κοστίλ τα χαστζιλέις, τίνα ίτυν άρταχ πες το συχάχ κε κατέσοσιν δάιν κάποσο μακρά.

— Ο Σάσσκας — κοβάλς, βαρισέ, πσέματα ίπεν, — ίπεν ι Ανίσια, τίνα έμαθιν τα νυνίζματά-τ.

Αφτός δάιν πέσο κε λίγο ίστερα γίρσεν ακσαπίσα αν τ' ένα μπυχτζαδίτσα. Όταν το ίνκσεν γιάλκσαν τα κενυργιύτσκα νκυμύσσα. Αφτός πίρεν τ' ένα, ντινκάισέν-το πας τα δόντια-τ, πέταχσίν-το πας το ποτνός, ίστερα πέταχσιν ένα κι' άλο...

— Σαί-πα τα νκυμύσσα εν κάλπικα...—ίπεν αφτός κε, θαβμαζμένος, ντράνσιν χαρσσύ στιν Ανίσια.—Αφτά εν... Ο Ανίσιμς ατότες τα ίφερεν, το χάριζμά-τ. Εσί, έπαρ-τα, το κορίτσι-μ κε πέτα χάσι-τα πες το πεγάδ... Ας χαθύν πίσο ! Κε ντράνα πιάς το γλόσα-ς. Κανα-λυγάς τίπος να μιν κζιβέν.. Τιμάρεπσι το σαμοβάρ, ζβίσε τι λάμπα...

Ι Λίπα κε ι Παρασκέβα τίνα κάθανταν πες τ' αράν, ίδανε, τίλογα ένα πέσο στο άλο ζβίχτανε τα φόσσα. Μόνο στ' απάνο το ετάζζ, όπυ ζίνισσκε ι Βαρβάρα, κέγανταν ζζανκαρύτσκα κε κοκινύτσκα καντίλες κε φένεντον, ότι εκί ζι άνθροπος, πυ εσς ρατλίχ, δεν κσέρι ιχσικλίχια κε τ' εσς χαμπάρ-πα για το κακό. Ι Παρασκέβα κανα-λυγάς-πα δε μπόρνιν να μαθένισσκιν αφτό το σιρά, ότι κόριτις δάιν νιφ στο πλύσσκο το σπίτι κε όταν ίρκεντον να τιν υχλάιβεν, φοβιντιάρκα μπένισσκεν πες ν' αγιάτ, χαμνογέλανιν άιτς, θαρίς ίσσεν κανά ιριτζζά κε από πάνο στο ετάζζ φέρισσκαν, έδυγάν-τιν τζάι κε σάχαρ. Δε μπόρνιν να μαθένισσκιν στο κενύριο-τς το ζίσιμο κε ι Λίπα. Όταν αφίκεν κε δάιν ο άντρα-τς, αφτί δεν κεμάτιντον πας το κρεβάτι-τς, μα έπεφτιν πύ έρκεντον ραστ— πες το κύχνια γιά πες τ' αράν, κάθε μέρα πλίνισσκεν πόλια γιά σσέα κε όλο φένιν-τιν, ότι εν εδό μπαρισστραιμένσα, γιαλτζάβα. Κε ατόρα-πα, όταν γίρσαν απ' το ατζζιλίχ, αφτί κε ι μάνα-τς έπιναν τζάι πες το κύχνια αντάμα με τιν κυχάρκα, ίστερα δάβαν πες τ' αράν κε έπεσαν εκί ακάτο ανάμεσα στο τζανά κε σ' γυνέα. Πες τ' αράν ίτυνε σκυτίν, βρόμνιν δερματέας-κε κατρανέας. Ζβίχτανε τα φόσσα ολόγιρα στο σπίτ-πα, γρικισσκάτεντον, τίλογα ο

νίχτα εν τίντζκο κε όμορφο, πάλι στο ντυνιά ι αλίθια εν κε να έν-πα, ατίτκο-λυγάς τίντζκο κε όμορφο κε όλι-πα στο ντυνιά φιλάγον κερό για να ζμίχκυνε με τιν αλίθια άιτς, τίλογα το φος τυ φενκαριύ ζμίχκετε με τι νίχτα.

Κε παργοριμένι, ανκαλιαζμένι μάνα κε ι κόρι-τς, κεμίθαν.

VI

Πέρασιν κάποσο κερός, τίλογα ίρτεν το χαμπάρ, ότι τον Ανίσιμ κάθισάν-τον στο τυρμύ, φόντις έφταιν κε πέλνιν ανάμεσα στον κόζμο κάλπικα καπίκια. Πέρασαν μίνες, πέρασιν πολά απ' το μισό χρόνο, πέρασιν μακρὶ ςσυμός, ίρτεν ι άνικσι κε αφτό, ότι ο Ανίσιμς κάθετε στο τυρμύ δεν φένεντον ατζαίπκο νέ στον κανίνα πες το σπίτι, νέ στυς χοριάτυς-πα. Όταν κανίς πέρανιν νίχτα γιανασσά στο σπιτ γιά στο τυτιάν, κάθε φορὰ έκρυιν στο νυ-τ, ότι ο Ανίσιμς κάθετε στο τυρμύ. 'Αιτς, άντα αιδόναναν τα καμπάνες στιν κλισία πάλι ανκέφκεντον, ότι αφτός κάθετ πες το τυρμύ κε φιλάι, πότε να εν συτ.

Θαρίς κε πας Τσιμπύκιν τ' ν' αδλί έπεσιν μέγα στζαδ. Το σπιτ μαδριάσιν, το τενεκέ πάνο ζζάνκοσιν, τυτιανί τ' πόρτα, δαρί, στζοπαζμένο αν το τενεκὲ, μπυγιατραιμένο αν το χλιυρό το μπογιά αστζέμσιν για κε, τίλογα ίλειν σαγίρς, «χαδδάσεν». Κε απλόγυ-τ ο γέρο Τσιμπύκινς θαρίς κε μαδριάσιν. Αφτός άρταχ πολά κερό δεν κύρεδιν τα μαλία-τ κε τα γένια-τ, ίντυνε μαλιάρς, άρταχ κάθεντον πας το ντρογίτσα δίχος μεγαλία κε δε χύλζιν στυς ιριδόις: «ας σας δοκ ο θεός»! Το σαιγί-τ κε το χαντίρ-τ ικσίλεπσαν κε αφτό μπιλίνεδιν 'χτα όλα-πα. Άρταχ κόζμος-πα ατόσο δεν τον σαχίνεδαν κε ο υριάτνικς έγραπσιν πάνο-τ πες το τυτιάν προτοκόλ, ταχάτ πάλι πὲρισσκεν αχ τον Τσιμπύκιν «τ' μίρα-τ». Τρία φορέις δάινιν στο μπαζάρ στο συτ, πυ θα ντρανισσκάτιντον το δλία-τ για το κριφὸ πύλιμο-ραχί, μα το δλία όλο δε ντρανισσκάτιντον, γιατί δεν ίρκανταν σσαάτ κε ο γέρος τεκμίλ γανάχτσιν.

Αφτός πιχτὰ δάινιν υχλάιδεν το γιό-τ, κανίνα μπαρισστράιδεν, έδυιν πολά τοπς προσσένια, στίχισε ένα τὸπο μπαριάχ. Αφτόνα, τίνα ίτὺνε μέγας πας το τυρμύ, πυ κάθεντον ο Ανίσιμς, αφτός χάρισε ένα ασιμένιο ποτστακάνικ, πυ ίσσεν γράματα: «κσέρι το τζαρά-ς» κε ένα μακρί χλαρίτς.

— Τ' εν κανίς να δγαλ αφτό το δλία ς' ν' άκρα,—ίλειν ι Βαρδάρα.—Οχ-τεχ-τε... 'Επρεπε να παρακάλναμ καν'να απ' τυς κὶριυς, να έγραφταν γράμα στυς λον μεγάλς νατζάλνικυς.., Μπέλτιμ ος το συτ τζόλμασαμ πελναν-τον. Γιατί χριάζετε να μαγαναέδ το πεδὶ!

Αφτί-πα ίςςεν-το χασιβέτ, μα πάλι ίςακςιν, μόρφιανιν, πάλι, τίλογα σίφτε, ίφτεςςκιν πες τιν κάμαρά-τς τα καντίλες, ιςλάιβεν για να εν πέςο στο ςπίτι τεμιζλίχ κε ςιλιάιβεν τυς μιςαφίρος με το βαρένια κε παςτιλά απ' τα μίλα. Ο ςαγίρς κε ι Ακςίνια βριςςκάτανταν στο τυτιάν. Γιαπύςςεπςαν κενύρια δλία —τυλαδί ζαβότ στο Μπυτιόκινο, κε εςς τζαρά να λέις, κάθε μέρα ι Ακςίνια δάινιν εκί πας το ταραντάς. Αφτί απλόγυ-τς χυλαντράιβεν τ' άλογο κε όταν ίρκανταν χαρςςύ-τς γνοριζμένι κόζμος, ίπλονιν τ' γύλα-τς, τίλογα ιπλόν τ' γύλα-τ το φιδ απ' το χλιυρό το χοράφ κε γέλανιν απλοικά κε ενιγματόδικα*). Ι Λίπα όλο τον κερό έπεζε ατόρα αν το μικρό-τς, πυ γενίθεν χαρςςύ ς' νιςτία. Αφτό ίτυνε άλιαχ μικότςκο, φτοχό μπαλά κε φένιντον χυτζυρλίδκο, ότι χυλίζ, ντρανά, ότι μετρύν-το άνθροπο κε λέγυν-τον Νικίφορο. Αφτὸ έπεφτε πες το κνι κε ι Λίπα, πυ γιαγαλάιβεν ς' πόρτα, λίγανιν το κεφάλι-τς κατο κε ίλειν:

— Καλιμέρα-ςας, Νικίφορ Ανὶςιμοβιτζ!

Κε έτρεςςιν δάινιν στο κνι μάτια σκυτνά κε φίλανίν-το. 'Ιςτερα πάλι γιαγαλάιβεν ος πὸρτα, λίγανιν το κεφάλι-τς κε πάλι ίλειν:

— Καλιμέρα-ςας, Νικίφορ Ανίςιμοβιτζ!

Το μπαλά ςίκονιν τα κόκινα μπυδαρίτζα-τ υρτανφὸρ κε το κλάπςιμό-τ ταράχκεντον αν το χαχανζμό, τεκμίλ άιτς, τίλογα πιάνιςςκεν τον δαφτό-τ ο κςιλιτζίς Ελιζάροβ.

Τί κι' αν ίτυν-πα χάρακςαν τι μέρα, πότε θα ίτυν το ςυτ. Ο γέρος δάιν στο μπαζάρ κανά πέντε μέρες έμπρο. 'Ιςτερα, έςοςιν χαμπάρ, ότι απ' το χορίο ςιχτάιςαν στο μπαζάρ αφτύς τυς χοριάτες, τίνα ίτανε ςςαάτ. Δάιν εμπριζνός-τιν γιαλτζίς-τα, τίνα πίρεν αχ το ςυτ ποβὲςτκα. Το ςυτ θα να ίτυνε τ' πεφτ. Μα πέραςιν άρταχ κιριακὶς κε ο γὲρος ακόμα-πα δε γίρςεν κε δεν πέλιςεν κανα-λυγάς χαμπάρ-πα. Στιν τρίτι πας το βραδμέρ ι Βαρβάρα κάθεντον ςιμά ς' ανιχτό το γιαλί κε φυκρὰτιντον: δεν ὲρχετε ο γέρος. Στιν άλι κάμαρα ι Λίπα έπεζε με το μπαλά-τς. Αφτί ςίρνιςςκὲν-το ιςαπάνο πας τα ςςέρια-τς κε ίλειν χαρύμενα:

— Εςὶ θα νὶςςκες χοντρο-ός, χοντρὸς! Θα ίςε χοριάτις, δίμας ς' έναν τοπ να παένυμ να μπαριςςέβυμ. Να μπαριςςέβυμ!

— Σόπα! — πονίθεν ι Βαρβάρα. — Τίλογο μπαρίςςεμο ντόκιν στο νυ-ς, χαμνό μιαλό! Αφτός θα εν πλύςςυς τκαντζίς!

---

*) ζαγάντοτζνο.

Ι Λίπα σόπασιν, πσςίρσεν γάλια τραγόδσιν, μα κατ λίγο ίστερα ζμόνσιν πεθερά-τς τα λόγια κε πάλι πσςίρσεν:

— Εςί θα μεγαλένς, να νίσσκες χοντρο-ός, χοντρός χοριάτις, δί-μας να παένυμ να μπαρισσέβυμ!

— Ε, σί-πα, πίρες-το κε στάθις!

— Ι Λίπα με το Νικίφορο, πυ τον βάσταζιν πας τα σσέρια-τς, στάθιν σμα ς' πόρτα κε ρότισεν:

— Μανίτσα, τί ντεπ εγό ατόσο αγαπύ-το; Τί ντεπ ατόσο χιέβο-το;—ίπεν αφτί. Το νταύσς-τις τρόμαζιν κε πας τα ματόφλα-τς γιάλζανε δάκρες.—Τίς εν; τίλογος εν; Λαφρός, χάλις φτερότσκο, χάλις πσςιδίτς, μα αγαπύ-το ισςτέ, αγαπύ-το σαν το μέγα άνθροπο. Νά αφτό, τίπος δε μπορί να λέι, δε λαχαρτέβ, μα εγό όλα-πι μαθένο-τα, τί θέλι αφτό, μόνο άς τρανύ πες τα ματίτζα-τ.

Ι Βαρβάρα φυχρίθεν: στο φτι-τς έσοσιν το ντυμπυρτί τυ τρένυ*), τίνα γιανάσσεβιν στι στάντσια. Μπέλτιμ, γιρσεν ο γέρος; Αφτί άρταχ νέ αγρίκανιν, νέ μαθένισσκίν-το, τί ίλείν-τιν ι Λίπα, δεν το ίσσεν στο νυ-τς, τίλογα πέρανιν ο κερός, μόνο τρόμαζιν όλι-τς από πάνο ος ακάτο, όχι απ' το φόβο, μα απ' αφτό, ότι ζπύδαζιν να το μαθέν, τίλογα μπίτεπσιν το συτ. Αφτί ίδεν, τίλογα τζάλκα ντυμπυρλάισεν πέρασιν ένα ταλικέ, πυ ίτανε γιομάτο χοριάτς. Πάνο κάθανταν σσαάτ, τίνα ίτανε στο συτ κε ατόρα γίρσανε απ' τι στάντσια. Απ' το ταλικέ πάνο, όταν αφτό πέρασιν σιμά στο τυτιάν, ράντσιν κατέιν γιαλτζί-τιν κε δάιν πες ν' αβλί. Γρικισσκάτιντον, τίλογα κσέβαν χαρσσύ-τ, καλμέρσαν-τον, ρότανάν-τον ..

— Αφίκαντον δίχος υκύμια, να πάρυν όλο-τ το συρμπατζλίχ, —φοναχτά ίπεν αφτός,—κε να τον πελίγυν στο Σιμπίρ, στις κάτορζζνι δυλίες για έκσι χρόνια.

Φένιντον, τίλογα αχ τ' απίσο τ' πόρτα απ' το τυτιάν κζέβιν ι Ακσίνια. Αφτί τεκ οτ' μπιτράισεν να πυλί γαζ, στο ένα-τς το σσερ πιάνισσκεν το ποτίρι, στο άλο-τς—τι λέικα κε πες στόμα-τς ίσσεν υφάχκα.

-- Γιὰ τάτα-μας πύ εν;—ρότισεν αφτί λίγο πελτέκκα.

— Στι στάντσια,—απάντισε ο γιαλτζίς.—«Ας φιλάγο, λέι, καλὰ ος να σκοτνίζ, ατότες έρκυμ».

Όταν πες ν' αβλί πίραν χαμπάρ, ότι τον Ανίσιμ να τον πελίγυν στις κάτορζζνι δυλίες, ι κυχάρκα στο κύχνια μπιρτέν

---

*) πόιεζτ.

πςςίρςεν να μυρλογά, τίλογα μυρλογύν πας το θάνατο, πος να λέις νύνζιν, ότι μπυςαττά άιτς γιαραςςέβ.

— Γιατί αφίκες-μας κε δάις, Ανίςιμ Γριγόριεβιτς, αιτέ-μας, αγαπιμένε-μας...

'Ελακςαν τα ανανκαζμένα ςςκιλία. Ι Βαρβάρα έτραμιν στο γιαλί, χαςιβετλίδςα χαταλάιςεν εκί εδό, ίςτερα χύλκςιν τ' κυχάρκα όςο ίςςεν δινατά:

—Σο-όν-τυ, Στεφάνα, ςόν-τυ-υ! Να μιν αγλατόνς τ' καρδία-μ, έχι πάνο-ς θεγό!

Ζμόνςανε να βάλυνε ςαμοβάρ, άρταχ δεν έκοφτιν νύ-τιν, τί χριάζετ να κάνυν. Μόνο ι Λίπα κανά λυγάς-πα δε μπόρνιν να το μαθένιςςκεν, τι ντεπ ίτυνε τίτκο χαλαμπαλίχ κε όλο βάςτανιν το μπαλά-τς κε ιρίςςεβιν αντάμα.

'Οταν ο γέρος γίρςεν απ' τι στάντςια, άρταχ τίπος-πα δεν τον ρόταναν. Αφτός δόκιν καλμερία, ίςτερα μόντζκα πράτικςεν πες όλες τις κάμαρες. Δεν κάτςιν στο τραπέζ.

— Τ' εν κανίς να πρατί πίςο στο δλία...—πςςίρςεν ι Βαρβάρα, όταν πέμναν αντάμα-τ' μόνο δί-τιν.—'Ιλεγά-το, έπρεπιν να παρακάλναμ τυς κίριυς,—δε με φυκρίθετ ατότες... Προςςένιε να έγραφαμ...

— 'Ιμνε παντύ-πα!—ίπεν ο γέρος κε λάικςεν το ςςερ-τ. —'Οταν δάβακςαν το πρίγοβορ, γιανάςςεπςα ς' αφτόνα τον κίριο, τίνα ίτυνε ςινίγορος*). «Τίπος-πα, λέι, τόρα τ' εςς τζαρά να κάμις, αργός εν». Κε δαφτό-τ ο Ανίςιμς-πα άιτς λέι: ταπλός, εν αργός. Μα τί κι' αν ίλεγάν-πα, εγό τίλογα κζέβα απ' το σπίτι, πυ ίτυνε το ςυτ, υιύςςεπςα αν τον ίνα αντβοκάτο, δόκα-τον ζαντάτοκ-πα... Φιλάγο κανά βδομάδα κι' άλο ίςτερα πάλι παένο. Τί θα νίςςκετ, θεός το κςερ.

Ο γέρος πάλι πράτικςεν όλα τα κάμαρες κε όταν γίριςε στι Βαρβάρα, ίπεν-τιν:

— Βαριςέ δεν έχο τα καλά-μ. Πες το κεφάλι-μ αφτό... ςκοτινιάςιν... Τα κυνίζματά-μ ταράχχυνε.

Αφτός ςφάλιςεν τ' πόρτα, για να μιν αγρικά τα λόγια-τ ι Λίπα κε κύτεβιν τ' λαχαρτί-τ γάλια:

— Αν τα καπίκια-μ τα δυλίες-μ εν πυςύρκα. 'Εχις-το στο νυ-ς, ο Ανίςιμς πιρναμί να παντρέβ, Θομά τι βδομάδα, ίφερίν-με κενύργια νκυμύςςα κε πολτίνικια; 'Ενα μπυχτζαδίτςα χόρια εγό

*) ζαςτζίτνικ.

ςαατνά μύλοςά-το, μα τ' άλα τα καπίκια τάρακςά-τα αν δαφτύ-μ... Μπιρ-ζαμαντά βάρεντι όταν, θεός ας ςχορέςι, ακόμα ίτυνε καλά ο νταγί-μ Διμίτρι Φιλάτοβιτζ, όλο ίρκεντον ραστ να δάιναμ ν' αγόραζαμ ςςέα στι Μόςχα, γιά στο Χριμ. Ίςςεν αφτός γινέκα κε αφτί ι γινέκα-του, όταν αφτός βριςςκάτεντον στο στρατίο, στυς άλυς δεν τυς ίλειν «γιόχ». Έκςι μπαλάιδα ίςςεν. Κε άιτς ίρκεντον ραστ, νταγί-μ, άντα πίνεςςκιν κατ-λίγο ραχί, πςςίρανεν γέλανιν: «Καναλυγάς-πα, λέι, δε μπορύ να το μαθένο, πύια μπαλάιδα εν δικά-μ κε πύια εν κςένα». Τςιφλό καρδία, σιμένι. 'Αιτς ατόρα εγό-πα δε μπορύ να βρίςςκυ τ' ν' άκρα-τ: πύια-μ τα καπίκια εν ςοςτά, αλιθινά κε πύια εν κάλπικα. Μένα φένιτ-με όλα-πα εν κάλπικα.

— Α ςι, θεός έμπρος!

— Αγοράζο στο βοκζάλ μπιλέτ, δύγυ στο κάςα τρία ρύβλια κε νυνίζο, ότι ίνε κάλπικα. Κε πατά-με το φόβο. Βαριςέ, δεν έχο τα καλά-μ.

— Τ' εν να λέις όλι πκαχ θεγύ το ςςερ πρατύμ... Οχ-τεχτε—ίπεν Βαρβάρα κε τίνακςιν τυ κεφάλι-τς.—Χριάζεντον γι' αφτό καμία να νύνζις, Πετρόβιτζ... Θεός ας μας φλάι, μα μπορί να έρκετ κανά χατέ, εςί δεν ίςε γιάςςος άνθροπος. Πυθένς, ατότες ντράνα-ςι, δίχος τι ςένα ανεπςςός θα τραβά μπιλά. 'Οι, ςαχνέβο, έχο το φόβο, ότι θα αδικίςυν*) αφτίν το Νικίφορ, θα τον αδικίςυν. Τάτα, μπορίς να λέις, άρταχ δεν εςς, μάνα-τ ακόμα γιάςςινα, νυ-τς δεν κοφτ... Ας έφταις εςί χαρτί πας το πεδίτς, ας έγραφτις ς' δικό-τ τ' όνομα τζόλμαςαμ τον τόπο, αφτό το Μπυτιόκινο. Ε, Πετρόβιτζ; Νύν-το, ίπα-ςε!—κύτεβιν να υρμύνεβίν-τον ι Βαρβάρα.—Το πεδίτς εν άλιαχ καλό, κρίμας! Νά άβρι κάτςι ςίρι στο μπαζάρ κε γράπςι πάνο-τ τον τόπο, κάμι-το χαρτί. Τί ντεπ να φιλάις;

— Σαί-πα, εγό τον ανεπςςό-μ ζμόνςα-τον-πα...—ίπε ο Τςιμπύκιν.—Χριάζετε να τον καλμερύ. Σάντιμ εςί λέις: το πεδίτς καλό εν; Ας εν καλά κε ας μεγαλέν. Ο θεός ας δύι-το χιςμέτ!

Αφτός ίνκςεν τ' πόρτα κε αν το δάχλο-τ λάλςιν τ' Λίπα να έρκετ σιμά-τ. Αφτί ίρτεν με το μπαλά πας τα ςςέρια-τς.

— Εςί, Λίπα, έντιριμ τίπος αν χριάςςχες, πέ-το,—ίπεν αφτός.—Φάι, το μπικενέβις—αφτό, εμίς δε χιέβυμ τίπος-πα,

*) ομπίντιατ.

τέκας καλά ας ίςε...—Αφτός στάβροςιν το μπαλά.—Κε ςαχιντρά, τον ανεπςςό-μ. Γιο-μ αν τ' έν-πα, ανεπςςό-μ πèμνιν.

Τα δάκρες έτραμαν λον τα μάγλα-τ: αφτός αναςτέναχςιν κε γιαγαλάιςιν. Λίγο ςτέρας αφτός έπεςιν να κεμάτ κε κεμίθεν ράτκα γαλτζέα, πος να λέις μάτ-πα δεν καμύτςοςιν έκςι-εφτά βραδέις.

VII

Ο γέρος ετιμάχκεντον να δάινιν ςτο μπαζάρ, πυ να ίτυνε κάποσο ζαμάν. Βρέθιν ἀνθροπος, τίνα ίπεν-το τ Ακςίνια, ότι αφτός ίτυν ςτο νοτὰριυς, για να γράφι το διςιάτ-τ' κε ὸτι το Μπυτιόκινο, αφτό τον τόπο, πυ αφτί έφταιν τυλάιδα, ο γέρος έγραπςίν-το ς' ανεπςςό-τ Νικίφορ τ' όνομα. Αφτό το χαμπάρ ι Ακςίνια πίρεν-το τον πιρνό, όταν γέρος κε ι Βαρβάρα κάθανταν ςιμά ςτα μπαςαμάχια κε πίνιςςκαν τζάι. Αφτί κλίδοςεν τυτιανί τ' πόρτα, πυ βγένιςςκε ςτο ςυχάχ κε τ' άλο-πα, πυ χατνάιβαν ςτιν αβλί, ςόρεπςιν όλα τ' ανιγάρια, πυ ίςςεν κε έςιρνέν-τα πκαχ γέρο τα μπυδάρια.

— Δε θέλο εγό άλο να δυλέβο για τι ςας κε μόνο!—χύλκςιν αφτί κε μπιρτέν έκλαπςιν.—Σαέβιτ, ότι δεν ίμε νίφ-ςτς, μα ίμε γιαλτζάβα-ςας! 'Ολι κόζμος γελύν-με: «Ντρανίςιτ, λέγυν, τίλογο καλό γιαλτζάβα ίβρεν πίρεν ο Τςιμπύκινς». Εγό ςε ςας δε μπαρίςςεπςα! Εγό δεν ίμε κανά μπαςςταχύ, ζιτιλιανία δεν έφταγα, εγό έχο τάτα κε μάνα!

Αφτί δε ςφόνκανιν τα δάκρες-τις, έςτεκςιν χαρςςύ ςτο γέρο τα μάτιά-τς, γιομάτα δάκρες, χυλτζάρκα, τζαχ τζαλίςςκα απ'το χυλί. Το πρόςοπό-τς κε τ' γύλα-τς ίτανε κόκινα απ'το ανανκαζμό, πος να λέις αφτί χὺλζιν όςο μπὸρνιν δινατά, κιςκίνκα.

— Δε θέλο άλο να ςας κάμο δλία!—τζατιρλάιβεν αφτί.—Κόπιν το νταγὰτι-μ! 'Οταν χριάζετε να καματὲφκετ κανά δλία, όταν αρατέφκετ να κάθις ντιριά μέρα πες το τυτιάν, γιά νίχτα να χατνὲβις πέςο, να βρίςςκις ραχί, ατότες εγό γιαραςςέβο, μα όταν παέν λόγο για το χάριζμα τον τόπο, ατότες γιαραςςέβ να το χαρίζετ ατύτνα τιν κατορζζάνκα αν' διαβολκό-τς το ιβλάτ! Αφτί εν εδό ςυρμπατζάβα, μπάρινια, μένα-πα έχαμίτ-με γιαλτζάβα-τς! 'Ολα-πα δοςέτ-τα αφτίνα τιν αρεςτὰντκα, ας τα τρὸι ος να φυρκίχκετ, εγό θα φίνο κε να παένο ςτον τάτα-μ κε ς' μάνα-μ! Χαντραιςέτ κανίνα άλςα αχμάχα, καταραμένι διαβόλ!

Ο γέρος καμία-πα ος ατότες τζιςτά, όταν ίςςεν ταιφά, δεν

έβριζεν κε δεν σγλάτονεν τα τέκνα-τ κε δεν το νύνζιν-πα, ότι κανίς απ'το ταιφά-τ μπορί να τον τζορέβ γιά μπορί να μιν τον σαέβ. Υνύτζυμ ατόρα αφτός άλιαχ φοβ.θεν, έτραμιν δάιν πέσο κε πύσεπσιν εκί πίσο στο σσκαφ. Βαρβάρα-πα άιτς σσασσμαλάισέν, όστε τζαχ δε μπόρνιν να τρόμαζιν αχ τον τόπο-τς κε μόνο τίναζιν έμπρο-τς τα σσέρια-τς, θαρίς κε χυραέφκιντον αχ κανά μελίσς.

— Ιβύι, τί σσε εν ατύτο, θεέ-μυ!—μυρμύριζε αφτί, τεκμίλ φοβεριαζμέν.—Τί ντεπ άιτς χυλίζ; Οχ-τεχ-τε... Κόζμος μπαρόχ αγρικύν-το! Ζερ δεν εσς τζαρά λίγο γάλια... Βάι, μανά-μ, να μι χύλζιν άιτς-ντα!

— Δόκετ στιν κατορζζάνκα το Μπυτιόκινο,—δεν έστεγνιν το χύλιζμό-τς ι Ακσίνια,—δοσέτ-τιν ατόρα όλα-πα,—εγό αχ τα σας τίποτς-πα δε θέλο! Ας δάινιτ κάτο-ις, νέλασς! 'Ολι-σας-πα εδό ίσετς ένα σσάικα! Σόν-με το ντράνσα χαρσσύ-σας ατόσο ζαμὰν! 'Εγδεζιτ, γδέρνισσκετ τον κόζμο, ραζμπόινικι, πέρισσκετ τα ίχαν κε τα τ' ίχαν, δε ντράνανιτ νὲ γέρο κε νέ μικρό! Τίς πύλνιν κριφά ραχ! πες το τυτιάν; Τίς ίσσεν κάλπικα καπίκια; Γιόμυσιτ όκσο απέσο το σπίτ-σας κάλπικα καπίκια, ατόρα εγό άρταχ ίνε-με αρτίχσα, τόπο τ' έχο!

Σιμά στο γιρὶ, πυ ίτυνε ανιχτό ος απίσο άρταχ σορέφταν ένα τζαράν κόζμος κε ντράναναν πες ν' αβλί.

— Νά, ας ντρανύν όλι κόζμος!—χύλζιν ι Ακσίνια.—Γο κάμυ-σας μασχàράιδα! Εγό κέγο κε μανίζο-σας, δε θα βρίσσκετ τόπο να μυλύσιτς αχ το ντροπὶ σας! Εσίς ακόμα έρκεσετς στι μένα, μιτανίες να με βάλετε! 'Ει, Στεπὰν!—λάλσιν αφτί το σαγίρ.— 'Αμαν θα παένυμ στο σπίτ-μας! Σ' δικό-μ τον τάτα κε τ' μàνα θα παένυμ, δε φελό να ζυ με τυς αρεστάντυς. Τιμάχτ!

Πες ν' αβλί πας το σσκνι κρέμανταν πλιμὲνα σσέα. Αφτί τράβανιν πèρισσκιν τα φιστάνια-τς, πυ ίταν ακόμα ντίμκα κε σίρνεσσκέν-τα στον άντρα-τς, τίνα δάινιν πίσο-τς με τα ιπλομένα σσέρια. Στέρας, όπος πὲσο-τς έβραζιν το χυλί, αφτί έτρεσσεν πες ν' αβλί, μία εκὶ, μία εδό, δάιν σιμά στο σσκνι, τράβανιν πέρισσκιν απ' πάνο όλα τα σσέα, πυ δεν ίταν δικά-τς, φυρλάτιβέν-τα πας τον πάτο κε μαρμάρονίν-τα.

— Βάι, θεὲ-μυ! Στεκσέτ-τιν!—γόνκανιν ι Βαρβάρα.—Τί θελ από μας; Δοσέτ-τιν, σσυ, το Μπυτιόκινο, δοσέτ-τιν όλα-πα τα θελ!

... Αν τ' αφτά τα λόγια ι Ακςίν ια χύντςεν πίρεν το ςαύτ αν το βραςτό νερό κε έγιρνέν-το πας τον Νικί φορ. (ςελιδ. 97).

— Νυ-υ, γινέ-ε-κα!—ίλεγαν κόζμος, πυ ίταν ςιμά στο γιρί. —Νυ, γινε-έ-κα! Πίροςεν, τ'εςς τζαρά να το λέις!

Ι Ακςίνια έτραμιν πες το κύχνια, πυ αφτό το ζαμάν χάλις πςςίρςαν να πλίςςκνι. Πλίνιςςκιν μοναχί-τς Λίπα. Ι κυχάρκα δάιν στο ποτάμ να κατενίζ τα ςςέα. Απ' το λικέν κε απ' το τζαγύνι, πυ στέκεντον ςιμά στο υτζάχ, ςικύτιντον άχνα, απ' αφτό-πα το κύχνια ίτυνε ζεςτό κε σκοτινιάρκο. Ακάτο στέκανταν ένα μέγα τζαράν άπλιτα ςςέα κε γιανασςά πας το σκαμνί έπεφτε κε ςίκονεν τα κόκινα μπυδαρίτζα-τ υρτανφόρ ο Νικίφορς, πυ αν ίρκεντον ραςτ να κρεμίςςκεντόν-πα δεν ίςςεν φόδο, πος να λέις να κρεμίςςκεντον γιυρύχ πας το τζαράν τα ςςέα. Χάλις ατότες, όταν έμπιν πέςο ι Ακςίνια, ι Λίπα πίρεν μέςα απ'τα ςςέα Ακςίνιας το πυκάμιςο κε έδαλίν-το πες το λικέν να το πλιςςκ. Αφτί άρταχ ίπλοςεν το ςςερ-τς στο μέγα το ςαύτ αν το δραςτό το νερό, πυ στέκεντον πας το στολ...

— Φέρ-το εδό!—ίπεν ι Ακςίνια, αν τ' χυλί ντράνςιν χαρςςὺ-τς κε τράδςιν πίρεν το πυκάμιςό-τς αχ το λικέν.—Δικός τ' δυλία τ' εν να τιέδις δικά-μ τα ςςέα! Εςί ίςε αρεςτάντκα κε χριάζετ να κςέρις τον τόπο ς. Τίς ίςε, σπό πύ ίρτες!

Λίπα έςτεκςιν τα μάτια-τς χαρςςύ-τς, ςςαςςμαλαιμέν κε δε μαθένιςςκιν τίπος-πα, μα ένα τνα αςτζέφτιν-το, τίλογα ντράνςιν ι Ακςίνια πας το μπαλά, άμαν έμαθίν-τα όλα-πα κε απ'το φόδο-τς κόπιν χαγιά.

— Πίρες τον τὸπο-μ, όρςι δικό-μ το χάριζμά-πα!

Αν τ' αφτά τα λόγια ι Ακςίνια χύντςεν πίρεν το ςαύτ αν το δραςτό νερό κε έγιρνέν-το πας τον Νικίφορ.

Απ' αφτό στὲρα γρικίθεν ατίτκο νταύςς, τίλογο χαμία-πα δεν ίκςανε στο Υκλέεδο κε τζαχ δεν πέριςςκιν πιςτία, ότι ατίτκο χαμένο αδίνατο ιςάν, ςαν τ' Λίπα, μπορί ατόςο δινατά να χλιζ. Μπιρτέν όλο τ' ν' αδλί τιντζλάιςιν. Ι Ακςίνια τίντζκα, δίχος λόγια, πέραςιν δάιν πέςο κε πας τα αςςίλια-τς έπεζε το εμπριζνό-τς απλοικό χαμογέλαμο.. Ο ςαγίρς πολά ζαμάν πράτανιν πες ν' αδλί κε πράτζεν πες ανκαλέις τ' Ακςίνιας τα ςςέα, ίςτερα πςςίρςεν πάλι να τα κρεμάζ, μόντζκα, αζπύδαχτα. Κε όςπυ δε γίρςεν αχ το ποτάμ ι κυχάρκα, κανίς-πα δεν έδαλιν χαρδία να πάι στο κύχνια κε να ντρανά, τί εν εκί.

VIII

Το Νικίφορ πίραν-τον κε διάβαν στι ζέμσκι μπολνίτσα κε εκί πας το βραδμέρ αφτός πέθανιν. Λίπα δε φίλακσιν, πότε θα έρκυνε πίσο-τς να τιν πέρνι, ντίλιχσεν το σχορμένο μπαλά πες το πάπλομα κε δάιν στο Υχλέεβο.

Ι μπολνίτσα, κενύργια, πυ τιν έχτισαν τόρα σιμά, πυ ίσσεν μεγάλα γιαλία στέκεντον πσιλά πας το τζαπ. Αφτί όλι-πα ίτυνε φοσεραιμένι απ' τις αχτίδες τυ ίλιυ, πυ ίτυνε πας το βασίλεμό-τ κε, ίσσεν τζαρά να νύνζις, ότι αφτό απ' πέσο μαρέα πιάκιν να κέιτ. Στο τζαπ ακάτο ίτυνε το ποσιόλοκ. Ι Λίπα κατέβιν λον στράτα ακάτο κε όταν λίγο πέμνιν να σον στο ποσιόλοκ κάτσιν σιμά στο μικρό τυμπυγιυχίτς. 'Ενα γινέκα ίφερεν να ποτίζ τ' άλογο, μα τ' άλογο δεν πίνισσκεν νερό.

— Τί κι' άλο θέλις για;—ίλειν ι γινέκα γάλια, λίγο θαβμαζμέν. Τί κι' άλο θέλις;

'Ενα πεδίτς με το κόκινο πυκάμισο, κάθεντον τζαχ σιμά στο νερό κε πλίνισσκε τάτα-τ τα τσανκία. Κε άλο κανίς-πα μπυδίνα δε φένιντον νέ στο ποσιόλοκ, νέ πας το τζαπ.

— Δε πιν...—ίπεν ι Λίπα, ντρανόντας πας τ' άλογο.

'Ιστερα ι γινέκα κε το πεδίτς με τα τσανκία αφίκαν κε δάβαν κε άρταχ δε φένιντον κανίς-πα. Ο ίλιος έπεσιν να κεμάτ κε στζοπάχτεν με κόκινο φλιυριζμένο πάπλομα κε μακρέα σίνεφα, κόκινα κε ζζανκαριάρκα, πυ ιπλόθαν πας τ' υρανό, χυράιβαν το ρατλίχ-τ. 'Ενα τόπο μακρά, τις το κσέρι πύ, χύλιζιν ένα κίτκο πυλί, χάλις χτινό, πυ το μάντρισαν πες τ' αράν. Τα νταύσσα, πυ βγάλισσκε αφτό το αγνόριστο πυλί, τ' αγρίκαναν κάθε άνικσι, μα δεν το ίκσεραν, τίλογο πυλί εν κε πύ βρισσκάτε. Ισαπάνο σιμά στι μπολνίτσα, εδό τζαχ σιμά στο τυμπυγιύχ πες τα καφαλέις, πίσο στο ποσιόλοκ κε παντύ πες το τζολ γρικισσκάτινταν τον αιδονιόν *) τα νταύσσα. Ινύς τα χρόνια μέτρανιν το κυκυβίκ, μα υζύνυζάχ κσεχάνισσκεν κε πάλι πσσίρανεν σ' ν' άκρα. Πες το τυμπυγιύχ χυλτζάρκα, όσο ίχαν, τζόρεβαν τ' έναν τ' άλο τα μπαγατζύνες κε ίσσεν τζαρά να αγρίκανις τα λόγια-τιν: «Σί-πα γιαν τι μας! Σί-πα γιαν τι μας!» Φένιντον, ότι όλα τύτα τα πλάζματα *)

---

*) σολοβέι.

*) τβάρι.

χύλζαν κε τραγόδαναν ασιλιτέν, όστε κανίς-πα να μιν κεμάτε ς' αφτό το ανικσιάτικο βραδί, όστε όλι-πα τίνα ζυν, ας εν κε τα χυλτζάρκα μπαγατζόνες, να μι χάνυνε κερό κε ας ςςέρυνε, ας πέρυνε απ' το ζίςιμο λον το καλό-τ κάθε μινύτα-πα: μπαρὸχ, κάθε ίς-μας ζι στο ντυνιὰ μόνο μία!

Πας τον υρανό κρέμιντον ασιμένιο κενύριο φένκος, ίτανε άπιρα άςτρες. Ι Λίπα δεν το ίςςεν ςτο νυ-τς, τί χαντάρ κάτςιν ςιμά στο τυμπυγιύχ, μα όταν ςικόθιν κε δάιν στο ποςιόλοκ άρταχ όλι-πα κεμάτανταν, μπυδίνα-πα δε φένιντον κανά φός-πα. Ος το ςπίτι πέμναν κανά δόδεκα βέρςτια, μα δε ςόνιςςκιν το νταγάτι-τς κε δεν ὲκοφτιν νυ-τς, τίλογα να πάι. Φένκος γιάλζιν μία απ' πίςο, μία ς' μαρέα κε χύλζιν μαχαρυμένα πάλι αφτό το κυκυδίκ, πυ θαρὶςκε χαχανίςςκεντον κε ιριςςτράιβέν-τιν: όι, ντράνα, να μιν κςεχάνις! Ι Λίπα δάινιν ζπυδαχτκά, χάςιν απ' το κεφάλι-τς το πλατόκ... Αφτί ςίκονιν τα μάτια-τς χαρςςύ στον υρανό κε νύνζιν: πύ εν τόρα Νικίφορ ι πςςι: παέν απ' πίςο-τς γιόχςαμ πετά μπυδίνα εκί, υρτανφόρ, ολόγιρα στα άςτρες κε άρταχ ζμόνςιν τ' μάνα-τ; Ο, τὶλογο χαςιβετλίδκο εν, άντα πιμένς νίχτα μοναχός πες το τζολ, ανάμεςα στο τραγόδιμο, όταν απλόγυ-ς δε μπορίς να τραγυδάς, ανάμεςα στα αμπίτεφτα χαρύμενα νταύςςα, όταν απλόγυ-ς δεν έχις χαρά, όταν από πάνο απ' τον υρανό ντρανά χαρςςύ-ς φένκος, πυ εν γιαν τι ςὲνα μοναχό, στο πύιο εν όλο-ένα—άνικςις εν τόρα γιόχςαμ ςςυμός, ζοντανί ίνε κόζμος γιά ποθαμὲν... 'Οταν πας καρδίας βάρζιν το πίκρα, απ' τον κόζμο χόρια να ίςε εν άλιαχ βαρί. Τί καλό να ίτυν, αν ίτανε αντάμα-τς, γιά μάνα-τς, Παραςκέβα, γιά ο Κοςτίλ, γιά κυχάρκα, γιά κανίς χοριὰτις!

— Μπυ-υ!—χύλζιν ένα πυλί.—Μπυ-υ!

Κε μία κι' άλο μπιρτέν γρικίθεν ανθροπνύ νταύςς:

— Βζέκςι, Βαβίλα!

'Εμπρο, τζαχ ςιμά στο στράτα, κέιτιντον φοτία. Ι φλόγα άρταχ δε φένιντον, μπιλίνεβαν μόνο τα κόκινα τςιλίδα. Γρικιςςκάτεντον, τίλογα μάςαναν τ' ὰλογα. Πες το ςκοτίν ίςςεν τζαρά να χόρζες δίο ταλικέιδα, —τ' ένα αν το βαρέλ, τ' άλο λίγο χαμελό, φυρτομένο ςακύλια κε δίο νυμάτς: 'Ενας φέριςςκιν τ' άλογο να το βζεγ, άλος έβγαλιν τα ςςέρια-τ πίςο στο ράςςα-τ κε ασάλεφτα στέκεντον, ςιμὰ στι φοτία. Το ςςκιλί γίρνικςεν ςιμά στο ταλικέ. Αφτός, τίνα φέριςςκιν τ' άλογο κυντοςτάθιν κε ίπεν:

— Θαρίς κε ένας άνθροπος έρκετ λον στράτα.

— Σςάριχ, ςυς!—χύλκςιν άλος πας το ςςκιλί.

Απ' το νταύςς-τ ίςςεν τζαρά να το μαθένιςςκις, ότι αφτός, άλος, ίτανε γέρος. Ι Λίπα στάθιν κε ίπεν:

— Ας ςας βοιθίς ο θεός!

Ο γέρος δάιν ςιμά-τς κε λίγο στέρας απάντιςεν:

— Καλιςπέρα!

— Το ςςκιλί-ςας δε με δακ, πάπυ;

— Ιοχ, ςίρι. Δε ςε τιέβ.

— Εγό απ' τι μπολνίτςα έρκυμ,—ιπεν ι Λίπα, ίςτερα απ' αφτό, όταν λίγο τι λάλςαν. —Το πεδίτςυ-μ εκί ςχορέφτιν. Πάγοτο ατόρα στο ςπίτι-μας.

Βαριςέ, ο γέρος δε μπικένεπςιν Λίπας τα λόγια, πος να λέις αφτὸς γιαγαλάιςεν κε ίπεν ζπυδαχτκά:

—Τίπος τ' εν, κυραςὲα 'Αιτς ιρεπςιν ο θεός. Παςςπατέβς, πεδί!—ίπεν αφτός τον άλονα.—Λίγο τζάλκα τ' εςς τζαρά;!

— Δικό-ς το ικιραγάτζ τ' εν,—ίπεν το πεδί.—Δεν το ιβρίςςκυ, πύ εν.

— Εςί τεκμίλ Βαβίλας ίςε!

Ο γέρος έςτζιπςεν, πίρεν πες το ςςερ-τ ένα καμένο χαπέχ κςίλο, φίςιςεν πάνο,—φοςεραέφταν μόνο τα μάτια-τ κε το μιτί-τ, ίςτερα, όταν ίβραν το ικιραγάτζ, γιανὰςςεπςιν αν το φοτία ςιμά στι Λίπα κε ντράνςιν χαρςςύ-τς. Αχ τα μάτια-τ φένεντον, ότι αφτός χίεπςὶν-τιν δινατά.

— Εςί ίςε μάνα!—ὶπεν αφτός.—Κάθε ένα μάνα-πα χιέβ το μπαλά-τς.

Αφτός αναςτέναχςιν κε τίναχςιν το κεφάλ-τ. Ο Βαβίλας κατ' πὲταχςιν πας φοτία, μαρμάροςίν-το αν τα μπυδάρια-τ κε άμαν ίντυνε άλιαχ ςκοτίνς: πάλι δε φένεντον τίπος-πα, ολόγιρα ίτυνε μόνο το τζολ, μόνο ο υρανός με τα άστρες κε χύλζανε τα πυλία, πυ πατζάρζανε τ' έναν τ' άλο να πάγνε στον ίπνο. Κε το μπυντενέ, φένιντον, χύλζιν εκί ςιμά, πυ κέιτιντον τ' φοτία.

Μα πὲραςιν κανά μινύτα κε πάλι φάναν τα ταλικέιδα, ο γέρος κε ο πςιλός Βαβίλας. Τα ταλικέιδα κιτςιρλάιςαν κζέβαν πας στράτα.

— Εςίς άγιι ίςετς;—ρότιςε ι Λίπα το γέρο.

— Ιοχ. Εμίς ίμετς απ' το Φιρςάνοβο.

— Ατόρα, όταν ντράνςις χαρςςύ-μ, τζαχ αθρέφτιν χαρδία-μ. Το πεδί-πα εν ςιριό. Υνύτζυμ νύνςα: ατύτι, βαριςέ, ίνε άγιι.

— Εςί μακρά παένς;
— Στο Υκλέεβο.
— Κάτςι, πάγυμ-ςε ος το Κυζμίνκα. Απ' εκί εςί να παένς ίςα, μις να κλόθυμ στιν άλι ςτράτα.

Ο Βαβίλας κάτςιν πας αφτό το ταλικέ, πυ ίςςεν πάνο βαρέλ, ο γέρος κε ι Λίπα πας το άλο. Δάιναν γάλια, αζπύδαχτα, ο Βαβίλας πας το έμπρο το ταλικέ.

— Το πεδίτςυ-μ όλι μέρα-πα τράβανιν μέγα πόνο,—ίπε ι Λίπα.—Ντρανά αν τα ματίτζα-τ κε τι λαλί, θέλι κατ να λέι, μα δε μπορί. Θεέ-μυ κε παναγία! Εγό απ' τον καιμό-μ πολά φορέις μπαλιέφτα, κρεμίγα κάτο. Στέκυμ κε—τυπ κρεμίςςκυμ ςιμά στο κρεβάτ. Πέ-μι-το, πάπυ, γιατί πρέπι το μικρό το μπαλά ατόςο βαρέα να δύι τιν πςςι-τ, ατόςο να μαγανέβ; Όταν τραβά βαρί πόνο κανίς μέγας άνθροπος, άντρας γιά γινέκα, ο θεὸς ςχοράι τα κρίματά-τυς, μα γιατί να μαγανέβ το μπαλά, πυ δεν εςς κρίματα; Γιατί;

Μάντιβα, τίς το κςέρ;!—απάντιςε ο γέρος.

Κανά μιςό όρα δάιναν τίντζκα, δε λαχίρτεβαν.

— Όλα δε μπορίς να τα κςέρις τί ντεπ κε τίλογα λυγὰς,—ίπεν ο γέρος.—Το πυλί δεν εςς τέςερα χανάτια, μα εςς μόνο δίο, πος να λέις τα δίο-πα ςόννε-το να πετά. Άιτς κε άνθροπος-πα δεν εςς τζαρὰ να τα κςερ όλα-πα, μόνο το μιςό γιά απ' το μιςό το μιςό-τ. Τιχαντάρ χριάςςκετ να κςερ για να ζι στο ντυνιά, ατόςο-πα κςερ.

— Εγό, πάπυ, καλίτερα ας παένο απεζά, πολί λαφρό θα εν. Ατόρα όλο τρομάζ καρδία-μ.

— Τίπος τ' εν. Κάτςι.

Ο γέρος χαζμίχτεν κε στάβροςιν το στόμα-τ.

— Τίπος τ' εν...—μία κι' άλο ίπεν αφτός.—Δικό-ς το καιμό δεν εν ατόςο μέγα. Το ζίςιμο εν μακρί—θα ντρανάς ακόμα καλό-πα, κακό-πα, χτα όλα-πα ακόμα ντρανάς. Μεγάλο μιντάν έχι ι καρδακί-μας Ρυςία!—ὶπεν αφτός κε έκλυςιν ντράνςιν στα δίο-τ μαρέις.—Εγό όλιτι Ρυςία πράτικςα κε όλα τα εςς πέςο ίδα κε εςί πίςτεπςι τα λόγια-μ, ακριβί. Θα έχις ακόμα στο ζίςιμό-ς καλό-πα κακό-πα. Πράτικςα, δάβα στο Σιμπὶρ,—το ντζζυμαγιάτ πέλςιν-με να ντρανύ, τίλογο ζίςιμο εν εκί,—στο Αμύρ-πα ίμνε, στο Αλτάι-πα, στο Σιμπίρ-πα κότζεπςα, πίρα τόπο, αλέτριζα, σπέρνιςςκα, ίςτερα ροθίμςα τ' Ρυςία κε γίρςα ακςαπίςα στο καρδακόμ-μ το χορίο.

Αχςαπίςα ςτι Ρυςία απεζά γιρζαμ. 'Εχο-το ςτο νυ-μ, πέραναμ ς' ένα ποτάμ με το παρόμ. Εγό, χαμένος, μόνο ςτυδ κε δέρμα, ςςκιζμένος, ακςιπόλτος, ρέγαςα, ντιρτιρίζο, τςυτςυπύ ένα κςεραδίτς, κε ένας κίριος, πυ βρέθιν αντὰμα-μας πας το παρόμ,—αν πέθανιν, θεός ας ςχορέςι,—άιτς παραπονιτά ντράνςιν χαρςςύ-μ, τζαχ έτραμαν τα δάκρις-τ. «Εχ, λέι, μάβρο εν το πςομί-ς κε το ζίςιμός-πα μάβρο, ςκοτινό»... Γιριςα ςτο ςπιτ, τίλογα λέγνι, νέ παλί, νέ αβλί. Γινέκα ίχα, αφίκα-τιν ςτο Σιμπίρ, παράχοςάν-τιν. 'Αιτς, κάμο γιαλτζιλίχ ατòρα. Κε τί να το λέις; Λέγυ-ςε-το: ίδα ςτέρας κακόπα, ίδα καλό-πα. Κε να πυθένο-πα ιςςτάχ τ' έχο, κυραςέα, κανά ίκοςι χρόνια κι' άλο ιρέβο να ζυ: ςιμένι, ότι το καλό ίτυνε αχ το κακό πολά. Εχ, μεγάλι εν καρδακί-μας Ρυςία!—ίπεν αφτός, πάλι ντράνςιν ςτα μαρέις κε έκλοςιν ένα τνα, απίςο-πα.

— Πάπυ,—ρότιςέν-τον Λίπα,—άνθροπος άντα πυθέν ςτέρας, πόςες μέρες ι πςςι-τ' πρατά εδό, πας τον πάτο;

— Τίς το κςερ! Ας ροτύμ το Βαβίλα, αφτός ςτο ςκολιο χατνάιβεν. Ατόρα χτα όλα-πα μαθίζυν. Βαβίλα!—ίπεν ο γέρος.

— Τί εν;

— Βαβίλα, άνθροπος άντα πυθέν ςτέρας, πόςες μέρες ι πςςι-τ' πρατά πας τον πάτο;

Ο Βαβίλας έςτεκςιν τ' άλογό-τ κε μόνο τότες απάντιςε:

— Ενὲα μέρες. Νταγί-μ Κιρίλας όταν πέθανιν, πςςι-τ βριςςκάτιντον πες το ςπίτι-μας δεκατρίς μέρες κι' άλο.

— Από πὺ το κςέρις;

— Δεκατρίς μὲρες πες το ςυμπά-μας κατ χτίπανιν.

— Νυ, καλά. Ντζζυνάι,—ίπεν ο γέρος κε φένιντον αχ το νταύςς-τ, ότι αφτός ίτζ-πα δεν έβαλιν πιςτία ς' Βαβίλα τα λόγια.

Σιμά ςτο Κυζμίνκα τα ταλικέιδα έκλυςαν πας το ςςοςέ, Λίπα κατέιν κε δάιν απεζά ςτο Υκλέεβο. 'Αρταχ κςιμέρεβιν. 'Οταν αφτὶ κατβένιςςκιν ιςακατφόρ μες' το ταραμά, χοριατί τα ςπίτια κε το κλιςία ίτανε ςτζοπαγμένα αν το τυμάν. 'Ιτυνε κρίος κε φένιντιν, ότι υζύν-υζάχ χυλίζ το κυκυβίκ.

'Οταν ι Λίπα γίριςε ςπιτ, ακόμα δεν έβγκλαν τα χτινά, όλιπα κεμάτανταν. Αφτὶ κάθεντον πας τα μπαςαμάχια κε φίλαιν. Σ'ολνύς ςίφτε απ'πέςο κζέιν ο γέρος, αφτός ὰμα ντράνςιν πάνο-τς έμαθίν-το, τί ίντυν, κε πολά ζαμάν δε μπόρνιν να ίλειν τίποςπα, μόνο ςάλεβιν τα αςςίλια-τ.

— Εχ, Λίπα,—ίπεν αφτός,—δε χοράιςες τον ανεπςςό-μ...

Γνέψαν τι Βαρβάρα. Αφτί σίκοσιν τα σσέρια-τς κε μυρλόγσεν κε αμάν πσσίρσεν να φοριάζ κε να στολιάζ το μπαλά.

— Καλό πεδίτς-πα ίτυν... — ίλειν αφτί. — Οχ-τεχ-τεχ... 'Ενα πεδίτς ίσσεν κι' αφτό-πα δεν το σαχιντράισεν, χαμνό μιαλό.

Πες το σπιτ έκαμαν πανιχίδα τον πιρνό κε το βραδί. Τ'άλο τ'μέρα το μπαλά παράχοσάν-το κε όταν γίρσαν απ'τα μυρμόρια ι μυσαφίρι κε παπάδ έτρυγαν άιτς πολά κε αν τ'ατίτκο το ισστάχ θαρίς κε δεν έτρυγαν πολά ζαμάν. Ι Λίπα όρζεν τυς μυσαφίρς κε ο παπάς, πυ ίσσεν πες το σσερ-τ βιντέλκα, πας το πύιο ίτυνε κεντιμένο ένα μαρινόβανι μάνταρο, ίπεν-τιν:

— Να μι χυρλανέψκεσιτς για το μπαλά-σας. Αφτό θα βρεθί στον παράδισο.

Κε μόνο ατότες, όταν όλι-πα νταγλέφταν, ι Λίπα τίλογα πρεπ έμαθίν-το, ότι ο Νικίφορος άρταχ τ' εν κε καμία-πα άλο δε θα να εν, έμαθίν-το κε πσσίρσεν έκλαπσιν. Κε δεν το ίκσεριν σοστά, πες το πύιο κάμαρα μπορί να παέν για να κλέι, πος να λέις έμαθίν-το καρδία-τς, ότι πες αφτό το σπιτ, άντα πέθανιν το μικρό-τς στέρας, αφτί άρταχ δεν ίσσεν τόπο, ίντυνε αρτίχσα, κσένσα. 'Αιτς νύνζανε ι άλι-πα.

— Νύ, τί τζυνιάς εκί;—Χύλκσιν πάνο-τς μπιρτέν ι Ακσίνια, πυ φανερόθιν πας πόρτα. 'Οταν ίτυνε πες το σπιτ θάνατο κε ίρτανε μυσαφίρ αφτί ίτανε γιορτζανά φορεμέν κε ίσπρεσιν το πρόσοπό-τς με το πύντρα.—Σόπα!

Ι Λίπα ίρεβιν να έστεγνιν το κλάπσμό-τς, μα δε μπόρεσε κε έκλαπσιν κι' άλο δινατά.

— Γρικάς;—χύλκσιν ι Ακσίνια κε αν το μέγα το χυλί ντόκιν το πυδάρι-τς ακάτο.—Σένα λέγυ-το. Πρατ' χαθ απ'τιν αβλί-μας, κε άλο το μπυδάρς-πα πέσο να μιν πατά, κατορζζάνκα! Χαθ!

— Νυ, νυ, νυ!.. .—έτραμιν λόρια-λόρια ο γέρος.—Ακσιύτκα πιάς το δαφτός λιγο, μανίτσα-μ... Κλέι, ας κλέι, ελμπέτ... κρίμας, μπαρόχ, γιαν πέθανιν το μπαλό-τ: .

Κρίμας, κρίμας!—ζαβόλιασέν-τον ι Ακσίνια.—Πόπσα-πα ας πεφτ εδό, μα άβρι τ' μυρδία-τις-πα εδό να μιν πιμέν! Κρίμας! —ζαβόλιασέν-τον αφτί μία κι' άλο, χαχανίστεν κε ντζζυνάισεν στο τυτιάν.

Τιν άλι μέρα γοργά τον πιρνό, ι Λίπα αφίκεν δάιν στο Τοργύεβο στι μάνα-τς.

IX

Μπυςαττά το τενεκέ πας το τυτιάν κε τ' πόρτα εν μπογιατραιμένα κε γιαλίζυν σαν κενύργια, πας τα γιαλία, τίλογα σίφτε-πα τζιτζακιά το γεράν κε όλα αφτά, πυ ιταν τρία χρόνια πίσο πες Τσιμπόκιν τιν αβλί κε πες το σπίτι, λίγο πέμνιν να ζμονιςςκύνε τεκμιλ.

Συρμπατζίς, τίλογα ίτυνε σίφτε-πα, μετριςςκάτε πάλι ο γέρο Γριγόρι Πετρόβιτζ, μα στ' αςλί-τ' όλα-πα πέρασαν πες Ακςίνιας τα ςςέρια. Αφτί έμ πυλί, έμ αγοράζ κε δίχος δικό-τς το ιμίρ κανίς-πα δε μπορί να καμ τιπος-πα. Το ζαβότ, πυ πςίνυν τυλάιδα, δυλέβ καλά. Απ' αφτό, ότι χριάςςκυνε πολά τυλάιδα για το σιδερόδρομο, ι τιμί-τιν έςοςιν ος τα ίκοσι τέςερα ρύβλια τα ςςίλια. Ι γινέκες κε τα κορίτζα κυβαλύνε στι στάντσια τα τυλάιδα κε φορτόνυν τα στα βαγόνια κε πέρυνε για αφτό από 25 καπίκια τ' μέρα.

Ι Ακςίνια ζμίχτεν στιν κομπάνια με τυς Χρίμινυς κε τι φάμπρικά-τιν τόρα λέγυν-το: «Χρίμινι Μικρί κε Κ^ο^». Σιμά στι στάντσια άνικςαν τρακτίρ κε άρταχ το ακριβό γαρμόνια λαλί όχι στι φάμπρικα, μα πες το τρακτιρ, πυ πιχτά χατνέβυν ο νατζάλνικος τις πόςςτας, τίνα άνικςεν δαφτό-τ-πα ένα τυτιανίτς κε ο νατζάλνικος τις στάντσιάς-πα. Τον ςαγίρ Στεφάν ι Χρίμινι Μικρί χάρςαν-τον ςαάτ κε αφτός πιχτά-πιχτά βγάλ-το αχ τζόπα-τ κε σικόν, στέγ-το χαρςςύ στο φτι-τ.

Πες το χορίο για τ' Ακςίνια δάβαν ατίτκα λόγια, ότι αφτί πίρεν μεγάλο μιντάν. Κε αλίθια-πα, όταν αφτί τον πιρνό παέν στο ζαβότ, με απλοικό χαμογέλαμο όμορφιςα, βαχτλίδςα, κε όταν γιυρυχλαέβ εκί τα δυλίες, φένετε ότι αφτό το ιςάν έχι μεγάλι δίνα. Όλι φοβύνε-τιν έμ στο σπίτι, έμ στο χορίο κε έμ στο ζαβόντ. Όταν αφτί έρκετε στιν πόςςτα, ο νατζάλνικος τις πόςςτας ραντά σικύτ κε λέι-τιν:

— Παρακαλό-ςας, καθίςτε, Κςένια Αβράμοβνα!

Ένας πομέςτζικος, αν το ακριβό το τζυμάρκα κε πςιλά τα τςανκία, άρταχ αν' τα χρόνια άνθροπος, μία, όταν πύλνιν-τιν άλογο άιτς γαλτζέα λαχίρτεβιν αντάμα-τς, ότι κατέβαςιν τιν τιμί όςο ίθελε αφτί. Αφτός πολά κερό πιάνιςςκέν-τιν στο ςςερ ντράνανιν πες τα ςςένκα-τς, ανιατζίδκα κε απλοικά-τις μάτια κε ίλειν:

— Για ατίτκο ιςάν, τίλογι ίςαςτε εςίς, Κςένια Αβράμοβνα,

εγό ίμε έτιμος όλα-μ-πα να τα δύγο. Μόνο πετέτ-με, πότε μπορύμε να ανταμοθύμε *) άιτς, όςτε κανίς-πα να μιν πατζαρίζ-μας;

— Θεέ-μυ, όποτε θέλετε!

Κε απ' αφτό ίςτερα ο γέρος πομέςτζικος κλοθ έρκετ ς' Τςιμπύκιν το τυτιανίτς κάθε-μέρα-πα, για να πιν πίβα. Το πίβα εν αναγυλιάρκο, πικρό χάλις πικροχόρταρο. Ο πομέςτζικος τινάζ το κεφάλι-τ, μα πιν.

Ο γέρο Τςιμπύκιν άρταχ δεν ταράχκετ πες τα δυλίες. Αφτός καμία-πα δεν πρατίζ πάνο-τ καπίκια, γιατί κανα-λυγάς-πα δε μπορί να χορίζ τα ςοςτά, αλιθινά καπικια απ' τα κάλπικα, μα δε λαλί κε κανίνα-πα δεν το λέι. Αφτός πςςίρςεν πιχτά ζμονά τ' ένα, τ' άλο κε αν δεν τον βάλυν να τρόι, απλόγο-τ δε θα ροτά-πα. 'Αρταχ έμαθαν να τρόγυν δίχος αφτόνα κε ι Βαρβάρα πιχτά λέι:

Πάπυ-μας πςες πάλι έπεςιν νιςτκός.

Μα λέι-το δίχος χυρλανεμό, πος να λέις έμαθιν ς' αφτό, θαρίς κε άιτς-πα χριάςςκετ. Δεν το κςέρυνε, τί ντεπ ο γέρος καλτερί κε ςςυμκά-πα πρατί αν τ' γύνα κε μόνο, όταν καμ άλιαχ ζεςτό μέρα δε βγένι αχ το ςπιτ, κάθετ απέςο. Το πολά, αφτός φορέν τ' γύνα, ςικόν τ' γιαχά-τ, καλά κυμπιάχκετ κε πρατί λον το χορίο, λον ςτράτα, πυ παέν ςτι ςτάντςια, γιά αχ τον πιρνό ος το βραδί κάθετ πας το ςκαμνί ςιμά ς' κλιςίας το γιρί. Κάθετ κε δε ςαλέφκετ-πα. Χοριάτες, τίνα περνύν απ' ςιμά-τ καλμερύντον, μα αφτός δεν περ το καλμερία-τιν, γιατί, τίλογα ςίφτε-πα, δεν αγαπά-τς. Όταν ροτύν-τον τίπος, αφτός απαντάι πας το ρότιμα ςοςτά κε ςιριά, μα κοντά.

Πες το χορίο δάβαν λαχαρτέις, ότι ι νίφι-τ έβγαλίν-τον αχ δαφτύ-τ το ςπιτ κε δεν τον δύι να τρόι κε ότι, ταπλάς, αφτός τρόι αφτό, τι ζιτά. Καμπὸς έχυν-το χαρά, καμπός χιέβυν-τον.

Ι Βαρβάρα κι' άλο πολύ ίςακςιν κε μόρφιανιν, πάλι καμ καλοςίνια κε ι Ακςίνια πας αφτό δεν τι βριςςκ μαανά. Βαρένια ατόρα βράζυν ατόςο άπιρο, όςτε δεν καταςόνυν να το τρόγυν ος τα κενύρ για πυρκά: αφτό ςςκιριέν κε ι Βαρβάρα λίγο πιμέν να κλέι, ότι δεν το κςέρι τί να το καμ.

Τον Ανίςιμ πςςίρςαν ζμονύν-τον. Μιά φορά πίρανε απ' αφτό-

---

*) βςτρέτιτςα.

να γράμα, πυ ίτυνε γραμένο χάλις πίμα, πας το ένα μέγα φίλο χαρτί, πυ μίαζεν προςςένια. Το χαρτί ίτυνε γραμένο με τα όμορφα γνοριζμένα γράματα. Βαριςέ, κε ο φίλος-τ Σαμορόντοβ αντάματυ ίτυνε στο Σιμπίρ. Κάτο απ' το πίμα ίτανε γαρτζαγμένα κάμποςα λόγια, πυ ζόρλεν μπόρνις να τα διάβαζις: «Εγό όλο τον κερό εδό τ' έχο τα καλά-μ, τραβύ μέγα μπιλά, καμέτ-με γιαρτίμ, αν έςςιτ θεγό, παρακαλύ-ςας».

Ίρτεν ραςτ—αφτό ίτυνε ς' ένα χλίτςκο στυρυτιρέςςο μέρα, πας το βραδμέρ—ο γέρο Τςιμπύκιν κάθεντον ςιμά στο κλιςίας το γιρί, ςίκοςιν γυνί-τ το γιαχά άιτς, όςτε φένεντον μόνο το μιτί-τ κε καρτυζί-τ το κοζιριόκ. Στιν άλι άκρα τυ μακρί ςκαμνί κάθανταν ο ποτριάτζικος Ελιζάροβ κε γιαναςςά-τ ο στόροζζ τυ ςκολιύ Γιάκοβ, γέρος άνθροπος, δίχος δόντια, κανά εβδομίντα χρονό. Ο Κοςτίλ κε αφτός λαχίρτεβαν.

— Τα ιβλάτια πρέπι να φαίζυν τυς γέρυς, να τυς ντρανύν, ςάιπςε τον τάτα-ς κε τ' μάνα-ς-πα, γράφι στο βανκέλιο,—ίλειν ο Γιάκοβς ανανκαζμένα,—μα αφτί, νίφι-τ, καρτακόλςιν χάςιν τον πεθερό-τς απ' δαφτύ-τ το ςπιτ. Ο γέρος νέ να τρόι, νέ να πιν—πύ να πάι; Τρις μέρες δεν έφαιν.

— Τρις μέρες!—θαβμάςτεν ο Κοςτίλς.

— Άιτς μόντζκα κάθιτ κε κάθιτ. Χάςιν το νταγάτι-τ. Γιατί δε λαλί; Αν το δύι στο ςυτ,—εκί δε θα τιν μαχταέβυν.

— Τίνα στο ςυτ μαχτάιβαν;—ρότιςε ο Κοςτίλς, πυ δεν το αγρίκςεν ςοςτά.

— Τί λέις;

— Γινέκα καλί εν, μπαςςχαριμένςα. Σ' δικό-τιν το όλία δίχος αφτό τι περνάζις-το... δίχος κρίμα, θέλο να πυ...

— Αχ δαφτύ-τ το ςπιτ,— κύτεβιν να ανανκάςςκιντον ο Γιάκοβς.—Στέκςι ςπιτ αν δαφτύ-ς το ζαμέτ κε ατότες καρτακόλ τον άνθροπο. Τίλογο κακί βρέθιν, ντράνα-τιν-ςι! Μαράζ κε υλέτ!

Ο Τςιμπύκινς φυκράτιντον, τζαχ δεν πέριςςκιν ανάςα.

— Δαφτύς εν το ςπιτ γιόχςαμ κςένο όλοένα εν, τέκας ας εν χλίτςκο κε 4 γινέκες να μι ςε τζορέβυν...—ίπεν ο Κοςτίλς κε χαχανίςτεν.—Όταν ίμυν γιάςςις, εγό δικί-μ τ' Νάςτα άλιςχ αγάπανά-τιν. Γινεκίτςα-μ ςιριύτςκος ιτυν. Κε όλο, έχο-το στο νυ-μ, λέι-με: «Αγόραςι, Μακάριτζ, ςπιτ! Αγόραςι, Μακάριτζ, ςπιτ! Αγόραςι, Μακάριτζ, άλογο! «Άρταχ έδυιν πςςι, μα όλο ίλειν: «Αγόραςι, Μακάριτζ, ντρογίτςα να μιν πρατίς απεζά».

Μα εγό μόνο πυρκά αγόραζά-τιν, άλο τίπος-πα.

— 'Αντρα-τς εν ςαγίρς, αχμάχς,—κύτεβιν τα λαχαρτέις-τ ο Γιάκοβς, πυ δε φυκράτεντον Κοςτίλ τα λόγια,—τεκμίλ παλαλός, χάλις ςςναρ. Ζερ τίπος κοφτ νυ-τ; Το ςςναρ, θέλις πάτα-το ταγιαχέις πας το κεφάλ—όλο ένα ς' κανά-πα δε θα να εςς χαμπάρ.

Ο Κοςτίλς ςικόθιν για να παέν ςτι φάμπρικα. Σικόθεν ο Γιάκοβς-πα κε δί-τιν-πα δάβαν γιαναςςά-γιαναςςά κε λαχίρτεβαν. 'Οταν αφτί γιαγαλάιςαν κανά πενίντα χυλάτζα αβλάχ, ο Τςιμπύκινς ςικόθιν κε κυτάλςεν πίςο-τιν. Αφτός κυτζιράιβεν τα μπυδάρια-τ φοβιντζάρκα, μυχάτκα, θαρίς πράτανιν πας το γλιαςτρό παγονία. Το χορίο μάνι-μάνι μπαςτρέφκιντον πες το βραδνέςςο ςκοτνιάδα κε ο ίλιος γιάλζιν μόνο απάνο ςτο τζαπ πας τι ςτράτα, πυ χάλις φιδ τυρμάςςεβιν υρτανφόρ. Γίρζανε τα μανάκες κε τα μπαλάιδα απ' το όρος, πυ φέριςςκαν αντάμα-τιν βιρίτκα ςιλεδίτζα, γιομάτα με μάνταρα. 'Ενα κυπάδ γινέκες κε κορίτζα ίρκανταν ςτο χορίο απ' τι ςτάντςια, πυ φόρτοναν ςτα βαγόνια τυλάιδα.

Πας τα μιτία-τιν κε πκαχ τα μάτια-τιν κάτςεν κόκινο τυλαδί πύχνα. Αφτί τραγόδαναν. Δον έμπρο δάινιν ι Λίπα κε τραγόδανιν φτινά κε όμορφα, ςίκονιν τα μάτια-τς κε ντράνανιν πας τον υρανό υρτανφόρ, θαρίς κε ςςέριντον, ότι ι μέρα, δοκςαςία, μπίτεπςιν κε ατόρα εςς τζαρά να ρατλανέφκις. Ανάμεςα ςτις γινέκες ίτυνε μάνα-τς Παραςκέβα-πα, τίνα ίςςεν πες το ςςέρι-τς μπυχτζαδίτςα κε, τίλογα πάντα, βαρέα πέριςςκιν ανάςα.

Καλιςπέρα, Μακάριτζ!—ίπεν ι Λίπα, όταν ίδεν τον Κοςτίλ.—Καλιςπέρα, Μακάριτζ!

— Καλιςπέρα, Λίποτζκα!—χάριν ο Κοςτίλς.—Γινεκίτςες, κορτζίτζα, αγαπιςέτ τον πλύςςυ κςιλιτζί! χο-χο! Τα πλίτζα-μ, τα πλίτζα-μ. (Ο Κοςτίλς ςφόνκςιν το δάκρο-τ). Τα τζυκιρίτζα-μ τ' αγαπιμένα-μ!

Ο Κοςτίλς κε ο Γιάκοβς πέραςαν δάβαν κε γρικιςςκάτεντον, τίλογα λαχίρτεβαν. Απ' αφτό ςτέρας ντόκιν χαρςςύ ςτις γινέκες ο Τςιμπύκινς κε όλι-πα πρτέν τιντζλάιςαν. Ι Λίπα κε ι Παραςκέβα πέμναν λίγο απίςο κε όταν γέρος έςοςιν ςιμά-τιν, ι Λίπα χαμελά λίγςεν το κεφάλι-τς δόκεν-τον καλμερία κε ίπεν-τον:

— Καλιςπέρα, Γριγόρι Πετρόβιτζ!

Καλμέρςιν-τον μάνα-τς-πα. Ο γέρος ςτάθιν κε τίντζκα, δίχος λόγια, ντράνανιν χαρςςύ-τιν. Τα ςςίλια-τ τρόμαζαν, τα μάτια-τ ίτανε γιομάτα δάκρες. Ι Λίπα έβγαλιν αχ' μάνα-τς το μπυχτζαδίτςα

ἐνα χαπέα πιρόγ αν το παστά κε ίπλοσιν—δόχεν-τον. Αφτός πίρεν-το κε πςςίρςεν να τρὸι.

Ἰλιος άρταχ τεκμίλ βαςίλεπςιν. Ἀρταχ δε φοςεράιβεν πας τι ςτράτα-πα. Το ςκοτίν ςςκίριανιν, ίτυνε αβόρα. Ι Λίπα κε ι Παρα-ςκέβα δάβαν λον ςτράτα κε πολὰ ζαμάν βάλιςςκαν το ςταβρό-τιν.

1900.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Оглавление

Подписано к печати 13-VI 1936 г. Уполоблита № 105. Тираж 1000

Стат. формат 136x192. печат. листов 7. в листе 45690 знак. автор. листов 8. бумаж листов $3^{1}/_{2}$. Мариуполь, Донецкое Областное Греческое Издательство. Зак. № 24.

ТІМІ — 1 роб.
ЦЕНА—1 руб.